

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

BANKOVÝ DOHLAD

Výročná správa ECB o činnosti dohľadu

2016

BANKENTOEZICHT

Marec 2017

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDŽIBA

BANKU PRIEŽIŮRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Obsah

Predslov: prezident ECB Mario Draghi	3
Úvodný rozhovor s Danièle Nouyovou, predsedníčkou Rady pre dohľad	4
1 Prínos dohľadu k finančnej stabilite	9
1.1 Úverové inštitúcie: hlavné riziká a celková výkonnosť	9
1.2 Implementácia modelu dohľadu SSM	14
Box 1 Systémy inštitucionálneho zabezpečenia	31
2 Udeľovanie povolení, donucovacie a sankčné konania	34
2.1 Zmena počtu významných inštitúcií a vývoj v oblasti spoločných postupov	34
2.2 Oznamovanie porušení predpisov, donucovacie a sankčné konania	41
3 SSM ako súčasť európskej a globálnej architektúry dohľadu	44
3.1 Európska a medzinárodná spolupráca	44
3.2 Účasť na vývoji európskeho a medzinárodného regulačného rámca	49
4 Organizačný rámec bankového dohľadu ECB	53
4.1 Plnenie požiadaviek na zodpovednosť	53
4.2 Rozhodovanie	55
4.3 Nábor zamestnancov bankového dohľadu ECB	58
Box 2 Európska spolupráca	60
4.4 Implementácia kódexu správania	62
4.5 Uplatňovanie zásady oddelenia úloh v oblasti menovej politiky od úloh v oblasti dohľadu	63
4.6 Rámec vykazovania údajov a správa informácií	64
Box 3 Úsilie o väčšiu transparentnosť	65
5 Podávanie správ o čerpaní rozpočtu	67
5.1 Náklady za rok 2016	67
5.2 Rámec poplatkov v roku 2016	69

6	Právne nástroje prijaté ECB v oblasti bankového dohľadu	72
7	Európsky bankový sektor v číslach	74
8	Slovník pojmov	76

Predslov: prezident ECB Mario Draghi

Nevyhnutným predpokladom oživenia v eurozóne je stabilný bankový sektor slúžiaci ekonomike. Hlavným ponaučením z krízy je, že nevyhnutným predpokladom stabilného bankového sektora je prísna regulácia a účinný dohľad. Práve nadmerná deregulácia bola v skutočnosti jednou z príčin globálnej finančnej krízy. Neoddeliteľnou súčasťou programu na zabezpečenie rastu sú preto prísnejšie pravidlá pre finančný sektor a lepší dohľad. Na európskej i globálnej úrovni sa v tejto oblasti podarilo dosiahnuť významný pokrok. V novembri 2014 bol zriadený európsky bankový dohľad. Išlo o rozhodný krok, ktorý vytvoril základy stabilnejšieho bankového sektora a integrovanejšej Európy.

Pokiaľ ide o kapitál, finančnú páku, financovanie a mieru podstupovania rizík, európske banky sa za posledných pár rokov stali odolnejšími. Aj preto dokázali čeliť ekonomickej kríze na rozvíjajúcich sa trhoch, prepadu cien ropy a bezprostredným následkom brexitu. Dobre fungujúce banky zároveň dokážu poskytovať úvery, čo je dôležité z hľadiska podpory hospodárskeho oživenia v eurozóne.

Dôležitú úlohu pri zabezpečovaní odolnosti bankového sektora zohral európsky bankový dohľad. Zavedenie prísneho a spravodlivého bankového dohľadu, vykonávaného v celej eurozóne podľa rovnakých vysokých štandardov, podporilo dôveru v kvalitu dohľadu a v stabilitu bánk.

Nadalej však existujú závažné otázky, ktoré je potrebné riešiť. Schopnosť bankového sektora v plnej miere podporovať oživenie v eurozóne obmedzuje jeho nízka ziskovosť. K nízkej ziskovosti bánk prispievajú nadmerné kapacity, nedostatočná efektívnosť a dlhodobo držané aktíva. Za hľadanie riešení týchto problémov sú v plnej miere zodpovedné samotné banky. V záujme dosiahnutia výrazného oživenia v eurozóne však musia konať rýchlo.

Európsky bankový dohľad výraznou mierou prispieva k zvyšovaniu stability bankového sektora v eurozóne. Zároveň zaručuje rovnaké podmienky pre všetkých, čo je dôležité z pohľadu vzniku jednotného bankového trhu. Ak chceme zachovať nepochybnosť integrity jednotného bankového trhu, musíme dokončiť bankovú úniu. Tak ako sme v eurozóne vytvorili spoločný dohľad a mechanizmus riešenia krízových situácií, aj v prípade vkladateľov musíme zaručiť všade rovnaký prístup.

Úvodný rozhovor s Danièle Nouyovou, predsedníčkou Rady pre dohľad

V novembri 2016 európsky bankový dohľad oslávil svoje druhé výročie. Ste spokojná s dosiahnutými výsledkami?

Úprimne som veľmi hrdá na to, čo sa nám podarilo dosiahnuť. Za veľmi krátky čas sme vytvorili inštitúciu, ktorá pomáha udržiavať stabilitu bankového sektora v celej Európe. Samozrejme, európsky bankový dohľad je veľmi mladý projekt a stále existuje priestor na zlepšenie. Ako taký však funguje a funguje dobre. Ľudia z celej Európy pracujú na jednom spoločnom celi, ktorým je stabilný bankový sektor. Niektorí z nich pôsobia v ECB, zatiaľ čo mnohí ďalší pracujú v rámci vnútroštátnych orgánov dohľadu. Spolu však tvoria skutočne európsky orgán bankového dohľadu. Kľúčom nášho úspechu je práve odhodlanie týchto ľudí. Nedokážem im za to vyjadriť dostatočnú vďaku. Je pre mňa potešením a čťou pracovať so všetkými zainteresovanými osobami, či už sú to pracovníci ECB, vnútroštátne orgány dohľadu a v neposlednom rade členovia Rady pre dohľad.

Ako by ste v krátkosti charakterizovali najvýznamnejšie úspechy európskeho bankového dohľadu v roku 2016.

Napadajú mi tri hlavné veci: po prvé, začali sme sa účinne zaoberať problematikou nesplácaných úverov (non-performing loans – NPL). Ešte v roku 2015 sme so zámerom riešenia tejto otázky zriadili pracovnú skupinu. V roku 2016 sme pre banky vypracovali návrh usmernení, ako pristupovať k vysokej úrovni NPL, čo v danej oblasti znamenalo výrazný posun vpred. Po druhé, pokračovali sme v zlepšovaní platobnej schopnosti európskeho bankového sektora. V neposlednom rade sme

sa venovali ďalšiemu zvyšovaniu miery harmonizácie bankového dohľadu v eurozóne s cieľom uplatňovať pri dohľade nad všetkými bankami rovnaké vysoké štandardy.

Aké konkrétne kroky ste podnikli pri harmonizácii postupov dohľadu?

Európske prudenciálne právo obsahuje viaceré možnosti a právomoci, ktoré orgánom dohľadu poskytujú určitú voľnosť pri uplatňovaní pravidiel. V roku 2016 sme sa s vnútroštátnymi orgánmi dohľadu dohodli na harmonizovanom využívaní týchto možností a právomocí v rámci celej eurozóny a následne sme vydali príslušné nariadenie ECB a všeobecné zásady. Ďalším dôležitým prostriedkom harmonizácie dohľadu je proces preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP). SREP zaručuje uplatňovanie rovnakej metodiky a štandardov pri výkone dohľadu nad všetkými bankami v eurozóne. V roku 2016 sme pracovali na ďalšom zdokonaľovaní a prispôbovaní procesu SREP. Dodatočné kapitálové požiadavky dohľadu tak v oveľa vyššej miere zodpovedajú rizikovým profilom jednotlivých bánk.

Znamená to teda, že sa na banky v eurozóne vzťahujú rovnaké pravidlá?

Pri dosahovaní tohto cieľa sme zaznamenali značný pokrok. Naďalej však existujú oblasti, kde je potrebné zlepšenie. Napríklad oblasť regulácie zostáva v rámci eurozóny pomerne nejednotná. Niektoré pravidlá týkajúce sa bánk sú prijímané formou smerníc EÚ, ktoré musia byť transponované do vnútroštátnych právnych predpisov. Skutočné pravidlá sa preto v jednotlivých krajinách líšia, čo v prípade európskeho bankového dohľadu znižuje efektívnosť a zvyšuje náklady. Ak to teda tvorcovia politik mysliť s bankovou úniou vážne, musia pristúpiť k zvyšovaniu harmonizácie týchto pravidiel. Jedným z riešení by bolo častejšie využívanie nariadení na úkor smerníc, keďže nariadenia sú priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch EÚ. Najnovší legislatívny návrh Európskej komisie, ktorý prehodnocuje viaceré dôležité aspekty jednotného súboru pravidiel, predstavuje vhodnú príležitosť na ďalšie prehĺbenie harmonizácie bankovej regulácie v rámci EÚ. Musíme urobiť všetko preto, aby sme túto príležitosť využili. Orgánom dohľadu by výsledné znenie právneho predpisu zároveň malo zaručovať dostupnosť nástrojov a flexibilitu potrebnú na náležitý výkon svojich úloh.

Vzťahujú sa rovnocenné podmienky aj na banky, ktoré nepodliehajú priamemu dohľadu ECB?

ECB vykonáva priamy dohľad nad približne 130 najväčšími bankami v eurozóne, ktoré označujeme ako významné inštitúcie. Ostatné banky (približne 3 200), označované ako menej významné inštitúcie (less significant institutions – LSI), podliehajú priamemu dohľadu vnútroštátnych orgánov dohľadu. Pri dohľade nad LSI zohráva ECB nepriamu úlohu. V spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi dohľadu

sa však usilujeme o zavedenie jednotných štandardov dohľadu aj pre LSI. V roku 2016 sme vypracovali niekoľko týchto štandardov. Taktiež sme rozšírili náš prístup k možnostiam a právomociam aj na menšie banky a pracujeme na harmonizovanom procese SREP pre menej významné inštitúcie. V prípade LSI samozrejme dodržiavame zásadu proporcionality. Úroveň zainteresovanosti dohľadu upravujeme podľa rizík, ktorým sú menšie banky vystavené.

Keď už hovoríme o bankách, ako sa darí európskym bankám?

Dobrou správou je, že európske banky sa za posledných niekoľko rokov stali oveľa odolnejšími a ich kapitálové vankúše sa výrazne zvýšili. Naďalej však čelia rizikám a výzvam. Nielenže musia vyriešiť, ako zvýšiť svoju ziskovosť v problematickom prostredí, ako sa zbaviť dlhodobo držaných aktív a ako čeliť počítačovej kriminalite a ďalším rizikám, ale taktiež musia nájsť odpoveď na mnohé ďalšie otázky. Zintenzívni sa nebanková konkurencia? Ktorým smerom sa bude uberať hospodárstvo eurozóny? Aké dôsledky bude mať brexit na banky v eurozóne? Ako sa vyvinú ďalšie geopolitické otázky? Banky v súčasnosti pôsobia v prostredí charakterizovanom rizikami, ktoré musia riadiť, a zmenami, ktorým sa musia prispôbiť. Iba tak dokážu zabezpečiť svoju ziskovosť aj v dlhodobom horizonte.

Za najvýznamnejšie výzvy, ktorým banky musia čeliť, sú často označované nízke úrokové sadzby a prísnejšia regulácia. Aký je váš pohľad na túto otázku?

V prípade veľkých bánk v eurozóne tvoria úrokové výnosy viac než polovicu ich celkových príjmov. Úrokové sadzby sú preto skutočne dôležité a nízke úrokové sadzby predstavujú problém. Aj v roku 2017 sa preto budeme zaoberať mierou úrokového rizika, ktorému sú banky vystavené. Tohoročný záťažový test bude napríklad zahŕňať analýzu citlivosti zameranú na vplyv zmien úrokových sadzieb na bankové portfólio. Pokiaľ ide o reguláciu, pravidlá vždy znamenajú záťaž pre tých, ktorí sa nimi musia riadiť. V tomto prípade však nemôžeme prihliadať iba na záujmy bánk. Prísnejšie pravidlá pomáhajú predchádzať krízam. Minulosť nás naučila, že finančné krízy sú nákladné nielen pre ekonomiku a daňových poplatníkov, ale aj pre samotné banky. Z tohto hľadiska by preto bolo najvhodnejšie, aby sa globálna reforma v oblasti regulácie dokončila v súlade s pôvodným plánom. Upustenie od globálnej regulačnej reformy by bolo v tomto prípade najhorším riešením. Hlavným ponaučením z finančnej krízy je, že ak finančný sektor presahuje hranice jednotlivých štátov, rovnakú pôsobnosť musia mať aj pravidlá, ktorými sa sektor riadi.

Ako bankový dohľad pristupuje k riešeniu výziev, ktorým banky čelia?

Riziká a výzvy, ktoré som práve spomínala, sú zohľadnené v prioritách dohľadu na rok 2017. V prvom rade budeme ďalej analyzovať a skúmať obchodné modely a faktory ziskovosti bánk. V tejto súvislosti spoločné dohľadacie tímy dôkladne zhodnotia situáciu vo zverených bankách. Okrem toho budeme posudzovať možný

vplyv finančných technológií (FinTech) a brexitu na obchodné modely bánk v eurozóne. V konečnom dôsledku však nie je našou úlohou predpisovať nové obchodné modely. Tie existujúce však môžeme preskúmať, a aj tak urobíme. Našou druhou prioritou je riadenie rizík. V súčasnom prostredí nízkej ziskovosti a vysokej likvidity by mohli byť banky pri vyhľadávaní vyšších výnosov ochotné viac riskovať. Riadenie rizík je preto dôležitejšie než kedykoľvek predtým. Treťou prioritou pre nás bude kreditné riziko, ktoré sa týka najmä už spomínaných nesplácaných úverov.

Nesplácané úvery predstavovali v roku 2016 skutočne vážny problém. Aká je aktuálna situácia v tejto oblasti?

Banky a orgány dohľadu už v tomto ohľade nepochybne dosiahli výrazný pokrok. Problematika nesplácaných úverov, alebo NPL, však i naďalej zostáva veľkým problémom. Z pohľadu bankových súvah predstavujú obrovskú príťaž, keďže bankám znižujú zisky a obmedzujú ich schopnosť poskytovať úvery hospodárstvu. Všeobecné zásady, ktoré sme pripravili, bankám pomôžu pri čistení ich súvah, keďže v prípade NPL podporujú konzistentný spôsob zmeny splátkového režimu, účtovania, tvorby rezerv a zverejňovania. Banky s vysokým počtom NPL zároveň nabádajú, aby si stanovili a implementovali konkrétne ciele na jeho zníženie. Očakávania dohľadu vychádzajú z osvedčených postupov stanovených vo všeobecných zásadách. Naše spoločné dohliadacie tímy už s bankami nadviazali aktívnu spoluprácu o spôsobe zavádzania týchto zásad. Otázka NPL sa však netýka iba bánk a príslušných orgánov dohľadu. Rýchlosť, s akou banka dokáže vyriešiť problém s NPL, závisí tiež od vnútroštátneho právneho a justičného systému. V niektorých krajinách práve tu tkvie príčina pomalého riešenia problémov s NPL. Pomôcť by im preto vedeli skôr tvorcovia politik zvýšením efektivity systému súdnictva, zlepšením prístupu ku kolaterálu, umožnením rýchleho mimosúdneho riešenia sporov či úpravou systému fiškálnych stimulov.

Ako jednu z priorít na rok 2017 ste spomenuli riadenie rizík. Mohli by ste nám o tom povedať viac?

Je zrejmé, že banky vždy a všade potrebujú účinné riadenie rizík. Napokon, ich podnikanie je najmä o prijímaní a alokovaní rizík. Účinné riadenie rizík je však komplexný proces, ktorý zahŕňa celý rad opatrení. V prvom rade vyžaduje správnu kultúru, v ktorej je riadenie rizík rešpektované a nie je považované za prekážku na ceste k vyšším výnosom. Z formálneho hľadiska si účinné riadenie rizík vyžaduje aj kvalitné riadiace štruktúry – rozhodnutia prijímané zodpovednými osobami musia vychádzať z odporúčaní manažérov rizík. V júni 2016 sme zverejnili výsledky súvisiaceho prieskumu, ktoré naznačili, že v prípade mnohých bánk existuje v tejto oblasti priestor na zlepšenie. V neposlednom rade účinné riadenie rizík vyžaduje kvalitné údaje. Aj preto v roku 2017 pristúpime k hodnoteniu miery, akou banky spĺňajú príslušné medzinárodné štandardy. V tejto oblasti sme spustili významný projekt zameraný na hodnotenie interných modelov, ktoré banky používajú na určovanie svojich rizikovo vážených aktív. Tieto interné modely sú dôležité, keďže ukazovateľ rizikovo vážených aktív sa používa ako základ pri výpočte kapitálových

požiadaviek. Okrem toho budeme iniciovať tematické hodnotenie zamerané na externe zabezpečované činnosti bánk a úroveň riadenia pridružených rizík.

**Aká je vaša dlhodobá vízia európskeho bankového dohľadu?
Aký prínos bude mať pre verejnosť a banky?**

Pre banky je dohľad akousi protiváhou, ktorá zvyšuje stabilitu: kde banky zvyknú vidieť výnosy, dohľad zvyčajne vidí riziká; pre banky býva dôležitá ziskovosť, pre dohľad zasa stabilita. Úlohou orgánov bankového dohľadu je zabrániť tomu, aby banky podstupovali prílišné riziko. Pomáhajú tým predchádzať budúcim krízam a zároveň chránia sporiteľov, investorov, daňových poplatníkov a ekonomiku ako celok. Európsky bankový dohľad ťaží aj z osobitnej európskej perspektívy. Vďaka svojej nadnárodnej pôsobnosti dokáže včasne identifikovať riziká a zabrániť ich šíreniu. Vzhľadom na svoju nezávislosť od národných záujmov dokáže pôsobiť ako prísny a spravodlivý orgán dohľadu pre všetky banky v eurozóne. Pomáha tak vytvárať prostredie s rovnocennými podmienkami, v rámci ktorého majú všetci rovnaké príležitosti a rovnakú zodpovednosť. Toto sú základy, na ktorých dokáže skutočne európsky bankový sektor rásť v prospech celého hospodárstva.

1 Prínos dohľadu k finančnej stabilite

V roku 2016 zaznamenali banky v eurozóne stabilnú, aj keď nízku mieru ziskovosti. Riziká a výzvy, ktorým čelili, však v porovnaní s rokom 2015 zostali v podstate nezmenené. Hlavné riziko predstavovala udržateľnosť obchodných modelov bánk a ich ziskovosti. Ďalším rizikom bola vysoká úroveň nesplácaných úverov (non-performing loans – NPL) a geopolitická neistota, napríklad v súvislosti so strednodobými a dlhodobými dôsledkami brexitu. Z toho vychádzal aj európsky bankový dohľad pri stanovovaní priorít dohľadu.

Európsky bankový dohľad pokračoval v zlepšovaní svojho hlavného nástroja, ktorým je proces preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP). Výsledkom bolo presnejšie zosúladenie kapitálových požiadaviek s rizikovými profilmi jednotlivých bánk. Dopyt po kapitálových zdrojoch vyplývajúci zo záverov SREP 2016 sa vo všeobecnosti nezmenil.

V roku 2016 európsky bankový dohľad dosiahol významný pokrok v riešení problematiky NPL. Zverejnený návrh všeobecných zásad sa v septembri stal predmetom verejnej konzultácie. Odporúčania a osvedčené postupy uvedené v tomto dokumente bankám pomôžu pri znižovaní objemu NPL.

1.1 Úverové inštitúcie: hlavné riziká a celková výkonnosť

1.1.1 Hlavné riziká v bankovom sektore a priority dohľadu

Hlavné riziká ohrozujúce európsky bankový sektor sa nezmenili.

Riziká identifikované v roku 2016 sú z veľkej časti aktuálne aj v roku 2017. Podnikateľské prostredie, v ktorom banky eurozóny pôsobia, naďalej charakterizuje nízky hospodársky rast. Hybnou silou hlavných rizík ohrozujúcich bankový sektor v eurozóne, ktoré sú uvedené v **grafe 1**, je slabý hospodársky vývoj ovplyvňujúci úrokové sadzby a tempo hospodárskeho oživenia.

Dlhotrvajúce obdobie nízkych úrokových sadzieb podporuje hospodárstvo a znižuje riziko zlyhania. Na druhej strane však zvyšuje tlak na obchodné modely bánk, keďže nízke úrokové sadzby znižujú úrokové výnosy pri už aj tak nízkej celkovej ziskovosti. Jedným z hlavných zdrojov obáv európskeho bankového sektora boli aj v roku 2016 riziká ohrozujúce **udržateľnosť obchodných modelov a nízka ziskovosť**.

Banky musia znížiť vysoký počet NPL.

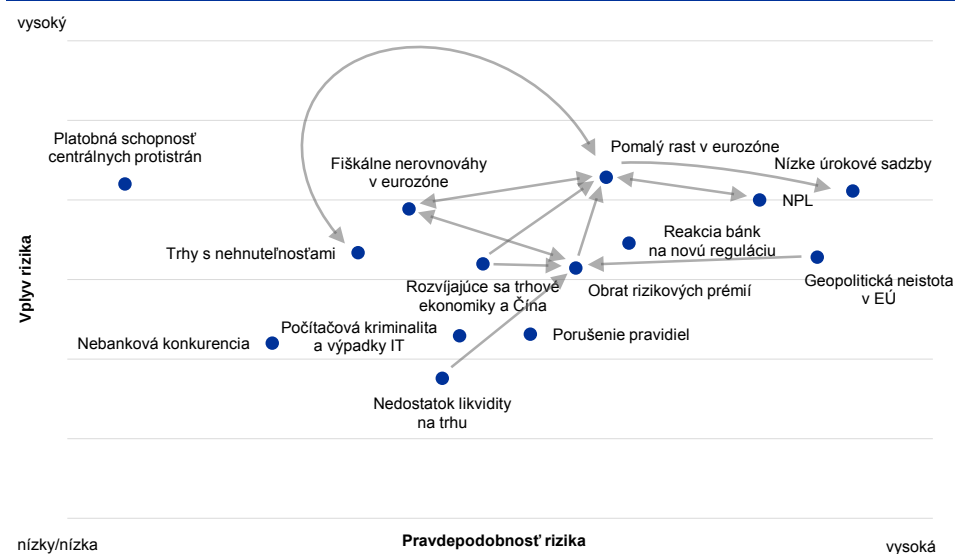
Ďalším zdrojom obáv v prípade viacerých bánk eurozóny bol **vysoký objem NPL**. Okrem toho, že znižuje ziskovosť bánk, robí ich aj zraniteľnejšími voči výkyvom nálad na trhu. Na vyčistenie svojich súvah banky potrebujú účinné a spoľahlivé stratégie, ktoré zahŕňajú aj aktívne riadenie portfólií NPL.

Brexit ako geopolitické riziko pre banky.

Geopolitická neistota je na vzostupe. Najmä v súvislosti s referendom o **brexite** v Spojenom kráľovstve udržiaval bankový dohľad ECB úzky kontakt s najviac exponovanými bankami, aby sa uistil, že situáciu i súvisiace riziká pozorne monitorujú a pripravujú sa na možné scenáre vývoja. V tomto období neboli v bankovom sektore zaznamenané žiadne výrazné riziká týkajúce sa likvidity či financovania alebo operačné riziká. Najnovší politický vývoj však môže oddialiť investície, čo sa podpíše pod pomalší rast.

Graf 1

Mapa rizík ohrozujúcich bankový systém eurozóny

Zdroj: ECB; šípky predstavujú možné transmissné kanály medzi jednotlivými rizikovými faktormi (zobrazené sú iba hlavné účinky prvého radu); NPL: tento rizikový faktor je relevantný iba pre banky v eurozóne s vysokou úrovňou NPL.

Bez ohľadu na výhody bezpečnejšieho a odolnejšieho finančného systému, nejednoznačnosť v otázke **budúcej regulácie** predstavuje problém. Dokončenie revízie rámca Bazilej III a stanovenie cieľov **minimálnej požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky** (minimum requirement for own funds and eligible liabilities – MREL) zníži neistotu v oblasti regulácie a zvýši stabilitu prevádzkového prostredia bánk. Banky sa medzičasom pripravujú aj na zavedenie nového účtovného štandardu IFRS 9, ktorý nadobudne účinnosť na začiatku roka 2018. Splnenie prísnejších požiadaviek pri udržaní primeranej ziskovosti však môže pre niektoré banky naďalej znamenať náročnú úlohu.

V roku 2016 bankový dohľad ECB uskutočnil **záťažový test Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) na úrovni EÚ** zameraný na banky v eurozóne a **záťažový test SREP bankového dohľadu ECB**.¹ Záťažový test na úrovni EÚ zahŕňal 37 veľkých významných inštitúcií, ktoré celkovo predstavujú približne 70 % bankových aktív spadajúcich pod európsky bankový dohľad. Výsledky záťažového testu týchto bánk Európsky orgán pre bankovníctvo zverejnil 29. júla 2016.² Záťažový test SREP

¹ V rámci zaručenia konzistentného zaobchádzania so všetkými významnými inštitúciami v rámci procesu SREP boli do záťažového testu SREP, vykonaného bankovým dohľadom ECB, zahrnuté všetky významné inštitúcie, ktoré sa nezúčastnili na záťažovom teste EBA na úrovni EÚ.

² Podrobnosti o výsledkoch záťažového testu boli zverejnené na [internetovej stránke EBA](#).

bol zameraný na ďalších 56 významných inštitúcií v eurozóne. V oboch prípadoch sa pri hodnotení odolnosti finančných inštitúcií voči vývoju na trhu a príprave vstupných údajov pre proces SREP použila v podstate rovnaká metodika.

Z výsledkov záťažového testu vyplýva:

- bankový systém dokáže čeliť aj výrazne nepriaznivejším vplyvom, než aké boli nasimulované v rámci komplexného hodnotenia v roku 2014, pri zachovaní rovnakej priemernej úrovne kapitálu aj po záťažovom teste,
- najrelevantnejšími faktormi spôsobujúcimi rozdiely vo výsledkoch záťažového testu v základnom a nepriaznivom scenári boli zvýšené úverové straty, nižšie čisté úrokové výnosy a vyššie straty z precenenia pozícií trhových rizík,
- pokiaľ ide o nepriaznivý vplyv na úverové straty a čisté úrokové výnosy, horšie výsledky dosahujú vo všeobecnosti banky s nižšou kreditnou kvalitou a vyššou úrovňou NPL, čo iba zdôrazňuje dôležitosť riešenia tejto problematiky.

Tím zložený z približne 250 členov z ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov či národných centrálnych bánk podrobil výsledky záťažového testu, založené na výpočtoch bánk, rozsiahlemu procesu kontroly kvality. V tomto procese sa využili poznatky spoločných dohliadacích tímov o jednotlivých bankách, vzájomné referenčné porovnávanie, vlastné zostupné (top-down) výpočty ECB i odbornosť príslušných vnútroštátnych orgánov.

Obrázok 1

Priority dohľadu na roky 2016 a 2017

Priority 2016	Priority 2017	Činnosti dohľadu na rok 2017 a ďalej	Možné pokračovanie v roku 2018
Obchodné modely a faktory ziskovosti	 Obchodné modely a faktory ziskovosti	Hodnotenie obchodných modelov a faktorov ziskovosti bánk	☐
		NOVÉ Prípravy na brexit – dialóg s bankami	☒
Kreditné riziko	 Kreditné riziko zamerané na NPL a koncentrácie	NOVÉ Nebanková konkurencia/FinTech	☒
		Konzistentný prístup k NPL/expozíciám s odloženým splácaním (napr. hlboké analýzy/preverky na mieste)	☒
Kapitálová primeranosť	 Kreditné riziko zamerané na NPL a koncentrácie	Posúdenie pripravenosti bánk na IFRS 9	☐
		Sledovanie koncentrácie expozícií (napr. lodiansky priemysel/nehnutelnosti)	☒
Riadenie rizika a kvalita údajov	 Riadenie rizík	Hodnotenie súladu s BCBS 239 – so zásadami Bazilejského výboru týkajúcimi sa agregácie údajov o rizikách a vykazovania rizík	☐
		TRIM ³ Kreditné riziko, trhové riziko a modely kreditného rizika protistrany	☒
Likvidita	 Riadenie rizík	Zlepšenie ICAAP ² a ILAAP ³ bánk	☒
		Externé zabezpečovanie (outsourcing)	☒

1) Cílené hodnotenie interných modelov.

2) Interný proces hodnotenia kapitálovej primeranosti.

3) Interný proces hodnotenia likvidity.

Poznámka: Tematické hodnotenia sú zvýraznené tmavomodrým okrajom.

Kvantitatívny účinok nepriaznivého scenára záťažového testu je jedným z faktorov pri určovaní miery všeobecných odporúčaní 2. piliera (Pillar 2 guidance – P2G). Kvalitatívne výsledky záťažových testov sa využívajú pri určovaní požiadavky 2. piliera (Pillar 2 requirement – P2R).³ Okrem rizík identifikovaných už počas prebiehajúceho dohľadového hodnotenia záťažový test odhalil aj najzraniteľnejšie miesta bánk eurozóny v prípade nepriaznivých šokov. K väčšine úverových strát napríklad dochádzalo pri nezabezpečených retailových a podnikových expozíciách. Za jednu z príčin úverových strát záťažový test označil aj poskytovanie úverov do určitých zemepisných oblastí, napríklad Latinskej Ameriky či strednej a východnej Európy.

Priority dohľadu SSM stanovujú oblasti, na ktoré sa bude dohľad v danom roku zameriavať. Vychádzajú z hodnotenia hlavných rizík ohrozujúcich dohliadané banky a zohľadňujú najnovší vývoj v oblasti hospodárstva, regulácie i dohľadu. Priority sa prehodnocujú každý rok a predstavujú dôležitý nástroj koordinácie opatrení dohľadu v jednotlivých bankách primerane harmonizovaným, proporčným a efektívnym

³ Viac informácií v časti 1.2.1.

spôsobom, čo prispieva k zabezpečeniu rovnakých podmienok a k zvýšeniu účinku dohľadu (**obrázok 1**).

1.1.2

Všeobecná výkonnosť dôležitých bánk v roku 2016

Ziskovosť významných inštitúcií v eurozóne zostala stabilná.

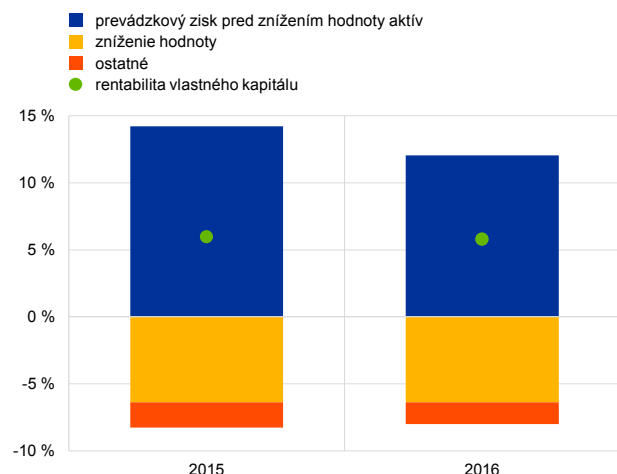
Výsledky za prvé tri štvrťroky 2016 naznačujú, že ziskovosť významných inštitúcií zostala v roku 2016 stabilná.⁴ Priemerná ročná rentabilita vlastného kapitálu reprezentatívnej vzorky 101 významných inštitúcií dosahovala 5,8 % v treťom štvrťroku 2016 a v porovnaní s 6,0 % v treťom štvrťroku 2015 zaznamenala mierny medziročný pokles.⁵ Treba však poznamenať, že ide o agregované údaje, pričom vývoj v jednotlivých inštitúciách bol značne rôznorodý.

Opakované príjmy sa v roku 2016 znížili: celkové čisté úrokové výnosy významných inštitúcií klesli o 3 %, a to aj napriek miernemu nárastu úverov (+0,5 % v medziročnom vyjadrení), predovšetkým objemu podnikových úverov (+2,8 %). Pokles bol zaznamenaný najmä v prvom štvrťroku 2016. Neskôr sa úrokové výnosy stabilizovali. Znížili sa tiež výnosy z poplatkov (medziročne -2,8 %), a to najmä z dôvodu nižších provízií v oblasti správy aktív a kapitálových trhov v prvých troch štvrťrokoch 2016. Vzhľadom na opätovný nárast aktivity na kapitálových trhoch v poslednom štvrťroku 2016 sa však tento trend mohol otočiť.

Graf 2

Stabilná úroveň rentability vlastného kapitálu v roku 2016: pokles prevádzkového zisku kompenzovaný nižšou zníženou hodnotou aktív

(všetky položky sú vážené priemery uvádzané v % vlastného kapitálu)

Údaje za oba roky predstavujú anualizované kumulované hodnoty za tretí štvrťrok.
Zdroj: Rámec FINREP (101 významných inštitúcií vykazujúcich údaje IFRS na najvyššej úrovni konsolidácie).

Nepriaznivý vplyv klesajúcich príjmov čiastočne zmiernili nižšie prevádzkové náklady (-1,0 %). Znižovanie nákladov sa prejavilo najmä pri personálnych výdavkoch (medziročne -1,4 %). Vzhľadom na reštrukturalizačné opatrenia prijaté v niekoľkých bankách eurozóny môže tento trend pokračovať aj v nasledujúcich štvrťrokoch.

Zlepšujúce sa makroekonomické podmienky mali priaznivý vplyv na mieru znižovania hodnoty, ktorá bola nižšia ako v roku 2015: miera zníženia hodnoty úverov a ostatných finančných aktív klesla z 5,5 % celkového vlastného kapitálu v treťom štvrťroku 2015⁶ na 4,4 % v treťom štvrťroku 2016. Zlepšenie bolo zaznamenané najmä v niekoľkých jurisdikciách, pričom vo viacerých ďalších krajinách dosahovali úverové straty historicky nízke hodnoty. Skúsenosti z minulosti naznačujú, že banky zvyknú zníženie hodnoty zaúčtovať predovšetkým v poslednom štvrťroku, čo môže mať vplyv na ukazovateľ ziskovosti za celý rok.

⁴ Údaje za rok 2016 v tejto časti predstavujú údaje z tretieho štvrťroku 2016.

⁵ V poslednom štvrťroku 2015 dosahovala celková rentabilita vlastného kapitálu 4,8 %. Vzhľadom na sezónnosť niektorých komponentov zvyknú byť anualizované údaje za štvrtý štvrťrok nižšie ako údaje za tretí štvrťrok.

⁶ Údaj za štvrtý štvrťrok 2015 predstavuje 5,8 %.

Ziskovosť bánk v roku 2016 podporili aj mimoriadne zdroje príjmov (3,4 % celkového vlastného kapitálu v treťom štvrtroku 2016). Jednorazové zisky však boli v porovnaní s rokom 2015 nižšie a v najbližších štvrtrokoch sa nemusia zopakovať.

1.2 Implementácia modelu dohľadu SSM

1.2.1 Úprava metodiky SREP v rámci SSM

Vylepšenia metodiky SREP zvýšili mieru korelácie medzi kapitálovými požiadavkami bánk a ich rizikovými profilmi.

76 %

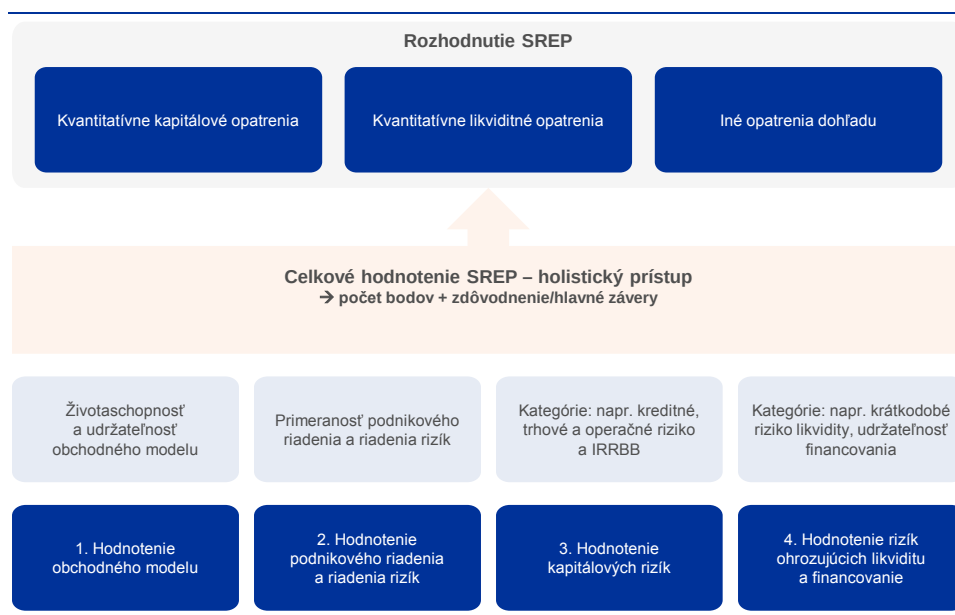
korelácia medzi kapitálovými požiadavkami a rizikovými profilmi

V roku 2016 vykonal európsky bankový dohľad v najväčších bankových skupinách v eurozóne po druhýkrát proces preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP). Cieľom bolo opäť posilniť odolnosť bankového systému a jeho schopnosť udržateľne financovať ekonomiku eurozóny. Harmonizácia dosiahnutá už počas cyklu dohľadu na rok 2015 viedla v tejto oblasti k hmatateľným výsledkom. V nadväznosti na tieto úspechy bol proces SREP zdokonalený. Výsledkom je vyššia korelácia medzi kapitálovými požiadavkami bánk a ich rizikovými profilmi (nárast zo 68 % po procese SREP v roku 2015 na 76 % po procese SREP v roku 2016). Zároveň bol zachovaný všeobecný postup, pri ktorom sa kvantitatívne a kvalitatívne faktory spájajú v rámci prístupu expertného posúdenia. Do metodiky SREP boli tiež zakomponované výsledky záťažového testu na úrovni EÚ.

Obrázok 2 poskytuje prehľad metodiky SREP. Aktualizovaná verzia [príručky o metodike SREP](#) bola zverejnená v decembri 2016.

Obrázok 2

Metodika SREP v rámci SSM v roku 2016

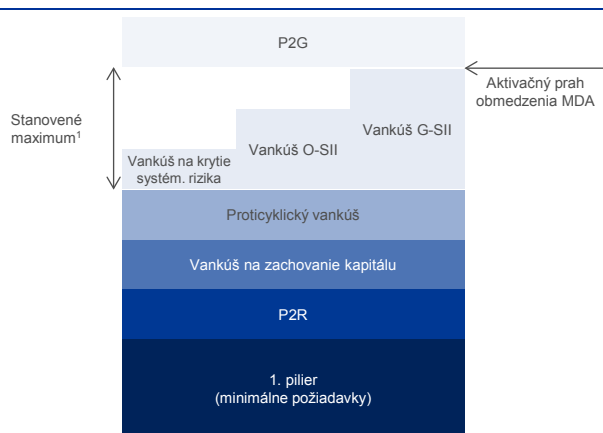
Dôležité vstupné údaje pre proces SREP poskytli spoločné dohliadacie tímy, ktoré sa pri hodnotení príslušných bánk zameriavali na štyri hlavné oblasti: **obchodné modely, správu a riadenie rizík, kapitálové riziká a riziká likvidity a financovania**.

V roku 2016 došlo k vylepšeniu metodiky SREP v rámci SSM.

V nadväznosti na rozsiahle tematické hodnotenie v oblasti riadenia a rizikového apetítu⁷, vykonané spoločnými dohliadacími tímami v roku 2015, bola metodika hodnotenia úrovne správy a riadenia rizík v rámci SREP v roku 2016 vylepšená.

Obrázok 3

Všeobecné odporúčania P2G nie sú zahrnuté do výpočtu MDA

1) Najbežnejší prípad; špecifické výpočty môžu byť použité v závislosti od spôsobu implementácie článku 131 ods. 15 smernice CRD IV.

Poznámka: Vyobrazenie nie je v mierke; implementácia stanoviska EBA k maximálnej rozdeliteľnej sume a tlačová správa z 1. júla 2016.

V súlade so zámerom EBA zverejneným v júli 2016⁸ boli v roku 2016 prijaté všeobecné odporúčania 2. piliera (Pillar 2 guidance – P2G). P2G dopĺňajú požiadavky 2. Piliera (Pillar 2 requirements – P2R) a predstavujú očakávanie dohľadu, pokiaľ ide o kapitál bánk prevyšujúci úroveň záväzných kapitálových požiadaviek (minimálnych a dodatočných), ktorý tvorí doplnok kombinovaného vankúša (**obrázok 3**). Keďže ide o očakávanie dohľadu, odporúčania P2G nie sú zahrnuté do výpočtu maximálnej rozdeliteľnej sumy (maximum distributable amount – MDA) podľa článku 141 smernice o kapitálových požiadavkách (**CRD IV**).

Pri zostavovaní P2G sa využíva holistický prístup a zohľadňujú sa nasledujúce faktory: miera zníženia kapitálu v dôsledku nepriaznivého scenára **záťažového testu**, rizikový profil príslušnej inštitúcie a jej citlivosť voči záťažovým scenárom, dočasné zmeny v rizikovom profile danej inštitúcie od uplynutia dňa uzávierky záťažového testu a opatrenia prijaté inštitúciou na zmiernenie rizikovej citlivosti.

Aj keď sa od bánk očakáva, že budú dodržiavať všeobecné odporúčania P2G, ich prípadné nedodržanie nevedie k automatickému prijatiu reštriktívnych opatrení. Ak banka nedodrží všeobecné odporúčania 2. piliera, bankový dohľad ECB stanoví nápravné opatrenia, ktoré presne zodpovedajú individuálnej situácii banky.

Dopyt po kapitáli CET1 v rámci SREP zostáva stabilný aj v roku 2017.

Na základe výsledkov procesu SREP 2016 zostal celkový dopyt po vlastnom kapitáli Tier 1 (Common Equity Tier 1 – CET1) na rok 2017 v porovnaní s predchádzajúcim rokom na nezmenenej úrovni. Za daných okolností súčasný dopyt po kapitáli v systéme naznačuje aj vývoj v budúcnosti.⁹ V niekoľkých konkrétnych prípadoch sa dopyt po kapitáli CET1 v rámci SREP zmenil, čo odrážalo vývoj rizikových profilov daných inštitúcií. V rámci procesu SREP 2016 sa kapitál presunul z druhého piliera v roku 2015 do novovytvorených všeobecných odporúčaní P2G a upustilo sa od zohľadňovania nevytvorenej časti vankúša na zachovanie kapitálu. Vzhľadom na

⁷ Viac v časti 1.2.5.

⁸ [Aktuálne informácie o záťažovom teste na úrovni EÚ v roku 2016](#).

⁹ Dopyt po kapitáli predstavuje súčet požiadaviek prvého a druhého piliera, vankúša na zachovanie kapitálu a všeobecných zásad druhého piliera. Bez ohľadu na postupné zavádzanie tohto vankúša môžu banky v budúcnosti očakávať kladné P2G.

skutočnosť, že odporúčania P2G sa pri týchto výpočtoch nepoužívajú, aktivačný prah MDA sa v priemere znížil z 10,2 % na 8,3 %.

Okrem kapitálových opatrení sa pri riešení konkrétnych slabých miest jednotlivých inštitúcií začali vo väčšej miere využívať kvalitatívne opatrenia. Pravdepodobnosť zavedenia týchto opatrení priamo súvisí s rizikovými profilmi bánk: čím vyššie riziko, tým väčšia pravdepodobnosť prijatia kvalitatívnych opatrení.

SREP 2017 – neočakávajú sa žiadne významné zmeny.

Metodika SREP v rámci SSM by sa v roku 2017 nemala zásadne meniť. Bankový dohľad ECB však bude aj naďalej pracovať na jej lepšom zosúladení so svojim výhľadovým prístupom k monitorovaniu aktivít bánk a súvisiacich rizík.

1.2.2

Práce na ďalších metodikách

Podrobné načrtnutie cieľov a nastavení hodnotenia TRIM.

109

previerok interných modelov začatých v roku 2016

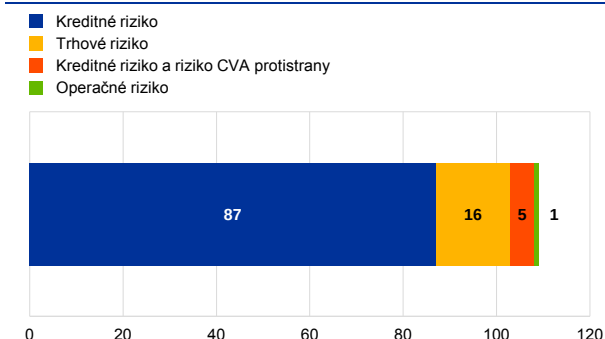
V roku 2016 sa koncepčné práce v oblasti interných modelov zameriavali na **cielené hodnotenie interných modelov (targeted review of internal models – TRIM)**, ktoré sa začne v roku 2017. V rámci príprav na TRIM bankový dohľad ECB:

- zostavil reprezentatívny výber modelov založený na rizikách, ktoré sa budú hodnotiť na mieste,
- vytvoril príručku dohľadu venovanú špecifickým rizikám a určil kontrolné postupy na ich overenie,¹⁰
- prijal organizačné ustanovenia, ako sa v najbližších rokoch vyrovnáť so zvýšeným počtom hodnotení interných modelov vykonávaných na mieste,
- pravidelne informoval významné inštitúcie o stave projektu,
- uskutočnil niekoľko prieskumov zameraných na zber informácií, v rámci ktorých sa mohli významné inštitúcie zapojiť do prípravnej fázy.

¹⁰ Príručka bola zverejnená 28. februára 2017.

Graf 3

Väčšina hodnotení interných modelov v roku 2016 sa zameriavala na kreditné riziko

Počas minulého roka bolo vo významných inštitúciách začatých 109 hodnotení interných modelov a ECB vydala 88 rozhodnutí týkajúcich sa interných modelov. V budúcnosti sa tieto počty zrejme ešte zvýšia, keďže v rámci hodnotenia TRIM sa očakáva spustenie ďalších skúmaní.

V oblasti harmonizácie postupov hodnotenia

interných modelov nastal ďalší pokrok. Pracovníci ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov zastupovali európsky bankový dohľad na európskych a medzinárodných fórach venovaných interným modelom a zúčastnili sa na viacerých aktivitách, ako napríklad na referenčnom porovnávaní interných modelov EBA.

1.2.3

Kreditné riziko: riešenie problematiky NPL

Úroveň NPL sa od roku 2008 výrazne zvýšila.

6,49 %
vážený priemer hrubého ukazovateľa NPL pre významné inštitúcie

54 mld. €
pokles stavu NPL medzi tretím štvrťrokom 2015 a 2016

ECB bankám pomáha znižovať objem starých NPL a predchádzať hromadeniu nových NPL.

Problematika nesplácaných úverov (non-performing loans – NPL) predstavuje pre banky mimoriadne náročnú výzvu. Od roku 2008 sa objem NPL výrazne zvýšil, a to najmä v členských štátoch, ktoré v posledných rokoch podstúpili proces významných hospodárskych zmien. Vysoký stav NPL prispieva k nízkej ziskovosti bánk a obmedzuje ich schopnosť poskytovať hospodárstvu nové úvery.

V treťom štvrťroku 2016 dosahoval vážený priemer hrubého ukazovateľa NPL pre významné inštitúcie 6,49 %, v porovnaní s 6,85 % v prvom štvrťroku 2016 a 7,31 % v treťom štvrťroku 2015. Z agregovaných údajov za významné inštitúcie vyplýva, že stav NPL sa v období od tretieho štvrťroka 2015 do tretieho štvrťroka 2016 znížil o 54 mld. € (pokles v treťom štvrťroku 2016 predstavoval 15,59 mld. €). V treťom štvrťroku 2016 bol objem NPL na úrovni 921 mld. €.¹¹

Okrem komplexného hodnotenia v roku 2014 prispieva ECB k riešeniu problematiky NPL udržiavaním konštantného dohľadového dialógu s dotknutými bankami.

V rámci adresného a účinného postupu pri riešení NPL európsky bankový dohľad zriadil v júli 2015 osobitnú pracovnú skupinu pre NPL. Pracovnej skupine zloženej

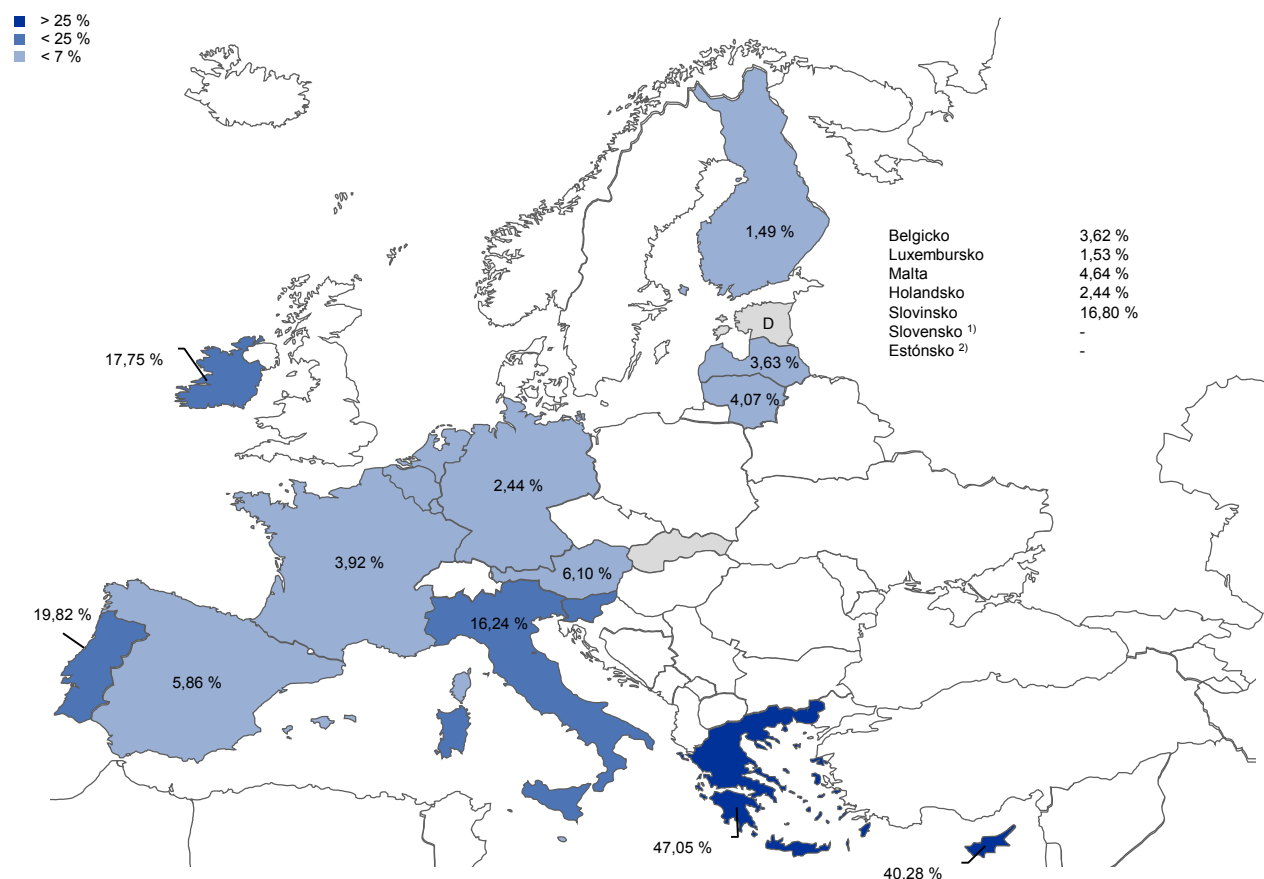
¹¹ Údaje za významné inštitúcie na najvyššej úrovni konsolidácie s dostupnými údajmi spoločného vykazovania kapitálovej primeranosti (COREP) a finančného vykazovania (FINREP). Zoznam bánk za jednotlivé referenčné obdobia sa môže líšiť v dôsledku zmien v zozname významných inštitúcií a vzhľadom na to, že banky začali vykazovanie podľa FINREP. Konkrétne zoznam zahŕňal 102 bánk v druhom štvrťroku 2015, 123 bánk v prvom štvrťroku 2016 (nárast vykazovacích povinností podľa FINREP) a 124 bánk v druhom štvrťroku 2016 (zmeny v zozname významných inštitúcií a vykazovacích povinností podľa FINREP). Počet subjektov za referenčné obdobia by sa mal v budúcnosti stabilizovať, pričom akékoľvek zmeny vyplynú z úprav zoznamu významných inštitúcií v nadväznosti na výsledky hodnotení bankového dohľadu ECB, ktoré sa obvykle realizujú raz za rok.

z predstaviteľov príslušných vnútroštátnych orgánov a ECB predsedá Sharon Donneryová, viceguvernérka Central Bank of Ireland. Úlohou skupiny je vypracovať a zaviesť konzistentný postup dohľadu v prípade inštitúcií s vysokou mierou NPL.

Vychádzajúc z činnosti pracovnej skupiny, ECB zverejnila **všeobecné zásady týkajúce sa postupu bánk v prípade NPL**, ktoré boli od 12. septembra do 15. novembra 2016 predmetom konzultácie. Verejné vypočutie sa uskutočnilo 7. novembra. Pracovná skupina počas formálneho procesu konzultácie obdržala a posúdila viac ako 700 pripomienok. Konečné znenie všeobecných zásad bolo zverejnené v marci 2017. Zásady predstavujú dôležitý krok smerom k významnému zníženiu počtu NPL.

Obrázok 4

Pomer NPL v eurozóne

Zdroj: ECB.

Poznámky: Údaje za tretí štvrťrok 2016; významné inštitúcie na najvyššej úrovni konsolidácie s dostupnými údajmi spoločného vykazovania (common reporting – COREP) a finančného vykazovania (financial reporting – FINREP).

1) Na Slovensku neexistuje žiadna významná inštitúcia na najvyššej úrovni konsolidácie.

2) Vzhľadom na obmedzenú veľkosť vzorky nie je hodnota zverejnená z dôvodu zachovania dôvernosti.

Všeobecné zásady k NPL sa týkajú hlavných aspektov stratégie, riadenia a operácií, ktoré sú kľúčové pri úspešnom riešení problematiky NPL. Zásady obsahujú odporúčania pre banky a stanovujú viacero osvedčených postupov, ktoré určil európsky bankový dohľad a ktoré predstavujú očakávania v oblasti dohľadu.

- Bankám s vysokou úrovňou NPL všeobecné zásady odporúčajú vytvoriť v súlade so svojimi obchodnými plánmi a rámcom riadenia rizík jasnú stratégiu, ktorá by zaručila dôveryhodné, uskutočniteľné a včasné riadenie a znižovanie stavu NPL. Stratégie bánk by mali zahŕňať kvantitatívne ciele na úrovni portfólií, doplnené podrobným realizačným plánom.
- Všeobecné zásady nabádajú banky, aby v rámci účinného riešenia otázky NPL zaviedli primerané riadiace a prevádzkové štruktúry. Pre dosiahnutie tohto cieľa by banky mali úzko spolupracovať so svojím vrcholovým manažmentom, zriadiť špecializované útvary poverené riešením NPL a zaviesť jasné zásady riešenia NPL.
- Všeobecné zásady bankám poskytujú konzistentnú metodiku účtovania NPL a výpočtu tvorby rezerv na úverové straty, ako aj ich odpisovania v súlade s medzinárodnými odporúčaniami a osvedčenými postupmi.
- V záujme zvýšenia dôvery na trhu zásady podporujú rozšírené zverejňovanie údajov o NPL.

Spoločné dohliadacie tímy nadviazali aktívnu spoluprácu s bankami pri zavádzaní týchto všeobecných zásad.

Účinné znižovanie NPL vyžaduje okrem činnosti dohľadu aj právne a inštitucionálne reformy.

Problematika NPL zostáva jednou z hlavných priorít európskeho bankového dohľadu. Jej riešenie si však vyžaduje súčinnosť mnohých zainteresovaných strán, nielen orgánov dohľadu a samotných bánk. Na odstránenie prekážok, ktoré bankám bránia v riešení otázky NPL a reštrukturalizácii problematického dlhu, je potrebné prijatie ďalších regulačných a politických opatrení na úrovni EÚ i na úrovni jednotlivých štátov.

Bankový dohľad ECB v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi uskutočnil v ôsmich krajinách eurozóny **zhromažďovanie údajov o vnútroštátnych postupoch dohľadu a právnych rámcoch** týkajúcich sa NPL. Konečná správa, zahŕňajúca aj údaje za ostatné členské štáty eurozóny, by mala byť zverejnená v priebehu roka 2017. Pri riešení tejto otázky prijali niektoré krajiny proaktívne a koordinované prudenciálne, súdne a iné opatrenia. Ostatné krajiny by mali v záujme včasného vyriešenia situácie s NPL zdokonaľiť svoje právne a justičné rámce. Okrem toho bude potrebné vytvoriť sekundárne trhy s NPL, ktoré by umožňovali predaj problematických aktív. V tejto súvislosti je tiež dôležité podporovať vznik služby riadenia NPL, zvýšiť kvalitu údajov a zjednodušiť prístup k nim, ako aj odstrániť daňové a právne prekážky reštrukturalizácie dlhu.

1.2.4

Dohľad na mieste

Druhý cyklus previerok na mieste

185

previerok na mieste
schválených na
rok 2016

Plánovanie výkonu dohľadu na
mieste bolo v roku 2016
zdokonalené.

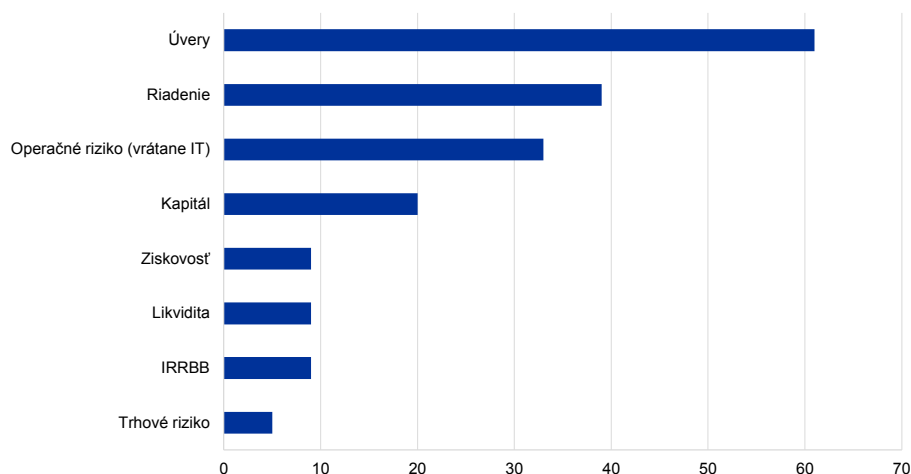
Druhý cyklus previerok na mieste bol súčasťou celkového plánu programu dohľadového procesu (supervisory examination programme – SEP) na rok 2016, ktorý bol schválený v januári 2016. V rámci polročnej aktualizácie tohto plánu v júli 2016 sa niektoré previerky na mieste zrušili a zároveň boli na druhú polovicu roka schválené dodatočné previerky. Celkovo bolo na rok 2016 schválených 185 previerok na mieste.

S cieľom zdokonaľiť plánovanie výkonu dohľadu na mieste bolo v roku 2016 prijatých niekoľko strategických krokov, ktoré sa použili aj pri plánovaní cyklu na rok 2017. Po prvé, **miera cielenej zainteresovanosti** formálne ustanovuje vylepšený prístup založený na rizikách určením orientačných trojročných cieľov týkajúcich sa počtu a zamerania previerok v jednotlivých inštitúciách. Po druhé, **systém identifikujúci nepreskúmané oblasti (blind spot tracker)** rozpozná potenciálne nezrovnalosti alebo extrémne hodnoty v previerkach, na ktoré sa bude treba zamerať. Po tretie, dĺžka previerok sa skrátila v záujme rýchlejšieho spracovania zistení.

Graf 4

Previerky na mieste sa zameriavali najmä na kreditné riziko, riadenie a operačné riziká

Počet previerok podľa hlavnej rizikovej kategórie

Previerky na mieste sa plánujú a personálne zabezpečujú v úzkej spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi (national competent authority – NCA), ktoré aj naďalej poskytujú väčšinu vedúcich a členov tímov. K 31. decembru 2016 príslušné vnútroštátne orgány poskytli 167, resp. 90 % vedúcich kontrolných tímov, pričom zvyšných 10 % poskytol bankový dohľad ECB.

Tabuľka 1

Orgány vysielajúce vedúcich kontrolných tímov

Celkový počet schválených previerok na mieste	ECB		Iné ako domáce NCA		Domáce NCA	
185	18	9,73 %	17	9,19 %	150	81,08 %

Počas roka 2016 uskutočnil bankový dohľad ECB v krajinách eurozóny 18 previerok zameraných predovšetkým na kreditné riziko a kapitálové požiadavky.

Cezhraničné personálne zabezpečovanie previerok v súčasnosti podporuje aj tzv. trhvisko previerok na mieste. Tento nástroj poskytuje všetkým príslušným vnútroštátnym orgánom prístup k zoznamu blížiacich sa previerok na mieste vhodných na personálne obsadenie **zmiešanými/cezhraničnými tímami**,¹² a zároveň im umožňuje prejaviť záujem o účasť, resp. vedenie týchto previerok na mieste.

Zmiešané tímy vykonali dovedna 74 previerok, čo predstavuje 40 %¹³ z celkového počtu previerok na mieste.

Tabuľka 2

Prehľad zmiešaných tímov

Celkový počet schválených previerok na mieste	Inšpektori z ECB a NCA		Zmiešané tímy inšpektorov z NCA		Členovia JST a inšpektori z ECB a/alebo NCA	
185	20	10,81 %	27	14,59 %	27	14,59 %

V záujme úzkej spolupráce s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vo všetkých otázkach týkajúcich sa výkonu dohľadu na mieste sa v roku 2016 uskutočnilo desať celosieťových zasadnutí a 15 bilaterálnych stretnutí s jednotlivými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Pre vedúcich kontrolných tímov boli zorganizované viaceré semináre a workshopy, ktorých cieľom bolo zvýšiť konzistentnosť prác týkajúcich sa výkonu dohľadu na mieste v rámci európskeho bankového dohľadu. Na komunikáciu so všetkými zainteresovanými stranami v rámci ECB a partnermi v rámci celého SSM slúži komunitná stránka prístupná na internete.

Priebežné monitorovanie

S cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie metodiky previerok na mieste odbor ECB pre centralizované previerky na mieste i) reviduje počas prípravnej fázy oznámenie o previerke, ktoré obsahuje jej ciele stanovené spoločným dohľadacím tímom, ii) monitoruje priebeh previerok na mieste a iii) vykonáva kontrolu kvality všetkých inšpekčných správ.

¹² Aspoň jeden z inšpektorov nie je občanom krajiny, v ktorej je preverovaná banka zriadená.

¹³ Vrátane účasti spoločných dohľadacích tímov na previerkach na mieste.

Prístup odboru pre centralizované previerky na mieste je orientovaný na riziká. Na monitorovanie kritických previerok na mieste preto vyčleňuje mimoriadne zdroje, aby o prípadných znepokojivých výsledkoch niektorej z nich dokázal Radu pre dohľad informovať s dostatočným časovým predstihom. ECB a príslušné vnútroštátne orgány vykonávajú všetky činnosti v úzkej spolupráci, čo podporuje rozvoj vzájomného porozumenia a jednotného postupu.

Práce na metodikách

Metodika previerok na mieste používaná všetkými inšpektormi európskeho bankového dohľadu sa neustále vyvíja a aktualizuje. S cieľom poskytnúť vedúcim kontrolných tímov praktické usmernenia týkajúce sa previerok úverových záznamov prebehla v roku 2016 revízia **metodiky hodnotenia kreditného rizika**. Aktualizovaná metodika v súčasnosti obsahuje:

- súbor bežne používaných postupov vytvárania vzoriek expozícií a minimálnu veľkosť vzorky,
- pokyny týkajúce sa klasifikácie expozícií,
- postupy výpočtu individuálneho a kolektívneho znižovania hodnoty,
- pravidlá hodnotenia kolaterálu.

Revíziou prešla aj **metodika hodnotenia rizík v oblasti IT**, v rámci ktorej boli do nej zapracované nové priority dohľadu týkajúce sa rizík v oblasti IT, ako napríklad kybernetického rizika a kvality údajov. Zahŕňa tiež 239 zásad Bazilejského výboru pre bankový dohľad (Basel Committee on Banking Supervision – BCBS) týkajúcich sa účinnej agregácie údajov o rizikách a vykazovania rizík zo strany bánk, ako aj závery príslušného tematického hodnotenia.

Dve samostatné metodologické pracovné skupiny sa zaoberajú dvoma konkrétnymi otázkami: i) horizontálnym hodnotením portfólií lodiarskeho priemyslu s cieľom vypracovať analýzu a porovnať ich kvalitu a postupy riadenia rizík v najrelevantnejších významných inštitúciách a ii) posilnením metodiky hodnotenia rizík v oblasti IT s cieľom ďalšieho rozšírenia súboru osvedčených postupov dohľadu, najmä v oblasti kybernetického rizika.

Práce pokračujú aj na príprave príručky previerok na mieste, ktorá poskytne informácie o spôsobe výkonu previerok na mieste a bankám podstupujúcim takúto previerku poslúži ako užitočný referenčný dokument.

1.2.5 Práce na tematických hodnoteniach

Obchodné modely a faktory ziskovosti

V roku 2016 európsky bankový dohľad začal tematické hodnotenie, v rámci ktorého podrobne posudzuje obchodné modely a faktory ziskovosti najvýznamnejších inštitúcií.

Obchodné modely a faktory ziskovosti bánk zostávajú jednou z hlavných priorít európskeho bankového dohľadu.

Obchodné modely a faktory ziskovosti bánk sú jednou z hlavných priorít európskeho bankového dohľadu. Ziskové banky sú schopné prirodzene tvoriť kapitál a udržiavať dostatočné vankúše, a to aj pri zachovaní primeraného rizikového apetítu a poskytovaní úverov hospodárstvu. Ziskovosť európskych bánk však v súčasnom prostredí neobmedzujú iba nízke úrokové sadzby a pokračujúca vysoká tvorba rezerv pre prípad zníženia hodnoty aktív (časť 1.1), ale aj štrukturálne faktory, akými sú napríklad nadmerné kapacity na niektorých trhoch, intenzívnejšia nebanková konkurencia, rastúci dopyt po digitálnych službách zo strany zákazníkov a nové regulačné požiadavky.

Tematické hodnotenie posudzuje faktory ziskovosti bánk na úrovni jednotlivých podnikov a rôznych obchodných modelov. Hodnotenie bude trvať dva roky a má niekoľko cieľov. Okrem posudzovania schopnosti bánk odstrániť slabé miesta svojich obchodných modelov bude hodnotenie tiež monitorovať vplyv nízkej ziskovosti na správanie bánk a doplní horizontálnu analýzu najmä tým, že združí poznatky získané spoločnými dohliadacími tímami a umožní ich harmonizované uplatňovanie v jednotlivých bankách.

Prvý rok tematického hodnotenia prispel k zdokonaleniu súboru nástrojov európskeho bankového dohľadu na hodnotenie obchodných modelov a ziskovosti bánk viacerými spôsobmi. Vylepšenie **klasifikácie obchodných modelov** významných inštitúcií uľahčilo vzájomné porovnávanie medzi jednotlivými bankami. Klasifikácia slúži ako doplnok ďalších kritérií referenčného porovnávania, ako napríklad veľkosti podniku, rizikového ratingu alebo geografického umiestnenia podniku. Okrem toho boli vyvinuté viaceré osobitné nástroje referenčného porovnávania, ktoré spoločné dohliadacie tímy využívajú pri hodnotení ziskovosti bánk.

Bankový dohľad ECB tiež zhromaždil **údaje o projektovaných ziskoch a stratách bánk a súvisiacich východiskových predpokladoch**. Výsledky naznačujú, že v krátkodobom horizonte budú príjmy bánk aj naďalej vystavené tlaku. Dôvodom sú najmä nízke úrokové sadzby, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú nielen čisté úrokové príjmy, ale tiež rast úverov, ktorého priemerné tempo nespĺňa očakávania bánk. Zhromažďovanie údajov sa bude realizovať aj tento rok.

Bankový dohľad ECB vypracoval podrobné **pravidlá analýzy ziskovosti bánk na úrovni jednotlivých podnikov zo strany spoločných dohliadacích tímov** v roku 2017. Pravidlá pokrývajú viaceré aspekty súvisiace so ziskovosťou bánk, od ich základnej schopnosti tvorby príjmov až po schopnosť riadenia zisku. Bilaterálne diskusie medzi orgánmi dohľadu a bankami by mali zaručiť ukončenie podrobného

hodnotenia obchodných modelov a faktorov ziskovosti všetkých významných inštitúcií ešte pred skončením tematického hodnotenia v roku 2017. Pri zohľadňovaní veľkosti a komplexnosti jednotlivých inštitúcií bude uplatňovaný proporčný postup.

Výsledky hĺbkového hodnotenia vykonaného všetkými spoločnými dohliadacími tímami budú tvoriť vstupné údaje pre proces SREP (najmä v roku 2018) a použijú sa pri určení miery zainteresovanosti a plánovaní dohľadu v prípade jednotlivých bánk. Analýzy zároveň umožnia referenčne porovnať postupy jednotlivých bánk s porovnateľnými inštitúciami.

Finančné nástroje IFRS 9

V rokoch 2016 a 2017 vykonáva bankový dohľad ECB dvojročné tematické hodnotenie, v rámci ktorého podrobne posudzuje spôsob implementácie nových účtovných štandardov IFRS 9 zo strany bánk, pričom najväčší dôraz kladie na **nový model znižovania hodnoty**. Hodnotenie tiež posudzuje, či banky zohľadňujú zásady stanovené v pravidlách Bazilejského výboru týkajúcich sa kreditného rizika a účtovania očakávaných úverových strát. EBA tieto zásady zapracovala do svojej konzultačnej správy k návrhu usmernenia o postupoch riadenia kreditného rizika v úverových inštitúciách a o účtovaní očakávaných úverových strát.

Tematické hodnotenie sa vzťahuje na všetky významné inštitúcie, ktoré uplatňujú medzinárodné štandardy finančného výkazníctva (International Financial Reporting Standards – IFRS). Hlavnými cieľmi hodnotenia je i) posúdiť mieru pripravenosti inštitúcií na zavedenie štandardov IFRS 9, ii) určiť možný vplyv ich zavedenia na postupy týchto inštitúcií pri tvorbe rezerv a iii) podporiť bezproblémové zavedenie IFRS 9.

V roku 2016 bankový dohľad ECB vypracoval relevantnú internú **metodiku dohľadového hodnotenia**. Vychádzajúc z diskusií so zainteresovanými stranami (inštitúcie, audítori, konzultanti), táto metodika zohľadňuje vývoj v oblasti regulácie, ako aj identifikované osvedčené postupy a problémy zaznamenané pri implementácii. V spolupráci s poprednými odborníkmi v oblasti účtovníctva bankový dohľad ECB tiež zabezpečil školenie o štandardoch IFRS 9 a metodike dohľadového hodnotenia pre približne 250 pracovníkov dohľadu.

V koordinácii s prieskumom EBA¹⁴ bolo v decembri 2016 spustené tematické hodnotenie viac ako 100 významných inštitúcií, v rámci ktorého spoločné dohliadacie tímy využívajú metodiku hodnotenia na posúdenie úrovne pripravenosti bánk a ich implementačných postupov. Po hodnotení bude nasledovať horizontálna analýza, v ktorej sa s prihliadnutím na výsledky spomínaného prieskumu EBA vykoná vzájomné referenčné porovnanie bánk. Výsledky tematického hodnotenia by mali prispieť k riadnemu a konzistentnému zavedeniu štandardu IFRS 9 a súvisiacich

¹⁴ [Druhé hodnotenie vplyvu IFRS 9 na banky v EÚ.](#)

pravidiel tvorby rezerv do 1. januára 2018, keď štandard IFRS 9 nadobudne účinnosť.

Agregácia údajov o rizikách a vykazovanie rizík

Nevyhnutnými predpokladmi spoľahlivého riadenia rizík sú kvalita údajov, účinná agregácia údajov o rizikách a interné postupy vykazovania rizík na úrovni celého podniku. Jedným z kľúčových ponaučení z finančnej krízy je, že niektoré banky neboli schopné v plnej miere identifikovať rizikové expozície. Dôvodom bol nedostatok adekvátnych informácií o rizikách a nedokonalé postupy agregácie údajov o rizikách. Schopnosť dotknutých bánk prijímať včasné rozhodnutia bola preto vážne narušená, čo malo rozsiahle následky na samotné banky a finančný sektor ako celok.

Z tohto dôvodu bolo tematické hodnotenie spôsobu agregácie údajov o rizikách a vykazovania rizík zaradené medzi priority dohľadu na rok 2016. Jeho cieľom bolo posúdiť účinnosť postupov agregácie údajov o rizikách a vykazovania rizík, ako aj súvisiacu IT infraštruktúru. Hodnotenie sa riadilo najmä **239 zásadami BCBS týkajúcimi sa účinnej agregácie údajov o rizikách a vykazovania rizík**.

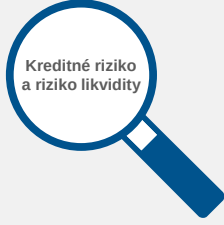
Na začiatku roka 2016 bankový dohľad ECB začal vykonávať v podskupine bánk spadajúcich pod jeho priamy dohľad tematické hodnotenie účinnej agregácie údajov o rizikách a vykazovania rizík. Vzorka zahŕňala dve skupiny bánk. V prvom rade išlo o banky, ktoré boli zahrnuté do samohodnotenia BCBS 239 uskutočneného Bazilejským výborom v rokoch 2013 a 2014. Táto skupina bola do veľkej miery totožná so skupinou bánk, ktoré boli v danom čase klasifikované ako globálne systémovo dôležité banky. S cieľom jej rozšírenia boli do vzorky okrem toho zahrnuté aj ďalšie banky.

Tematické hodnotenie vykonávajú spoločné dohľadacie tímy s podporou centralizovaných pracovných skupín zložených z pracovníkov ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov, ktoré poskytujú operatívne usmernenia a zaručujú konzistentnú aplikáciu. Práce sa vykonávajú v súlade so zásadou proporcionality a v roku 2016 boli rozdelené do dvoch hlavných fáz. Počas prvej fázy boli vypracované príslušné operačné pravidlá analýzy a hodnotenia dodržiavania pravidiel zamerané na jednotlivé druhy rizík (kreditné riziko, riziko likvidity, kreditné riziko protistrany, operačné riziko, úrokové riziko v bankovej knihe a tržové riziko). Druhá fáza zahŕňala hĺbkovú analýzu rozsahu rizika likvidity a kreditného rizika. Hodnotenú banky boli najskôr vyzvané, aby v krátkej časovej lehote poskytli špecifický súbor údajov o riziku likvidity a kreditnom riziku, tzv. fire drill exercise (pohotovostná skúška). Tie isté banky mali následne sprístupniť komplexné informácie o spôsobe výberu údajov a procese riadenia a vykazovania vybraných kreditných a likviditných ukazovateľov (preukazovanie pôvodu údajov).¹⁵

¹⁵ Preukazovaním pôvodu údajov sa myslí životný cyklus údajov vrátane ich pôvodu a informácií o ich vývoji v čase; komplexný prístup znamená vynechanie čo najväčšieho počtu medzistupňov v záujme zvýšenia účinnosti a efektívnosti procesu.

Obrázok 5

Druhá fáza tematického hodnotenia účinnej agregácie údajov o rizikách a vykazovania rizík so zameraním na kreditné riziko a riziko likvidity

Modul	239 zásad BCBS	
Riadenie a IT infraštruktúra	1. Riadenie 2. Architektúra údajov a IT infraštruktúra 3. Presnosť a integrita	
Agregácia údajov o rizikách	4. Úplnosť 5. Termín vykazovania 6. Adaptabilita	
Vykazovanie rizík	7. Presnosť 8. Komplexnosť 9. Zreteľnosť a využiteľnosť 10. Frekvencia 11. Distribúcia	

Viacere banky budú potrebovať čas, aby v plnej miere splnili zásady BCBS 239.

Výsledky tematického hodnotenia budú využité pri vývoji ďalších opatrení dohľadu a poslúžia ako vstupné údaje pre nasledujúci cyklus SREP. Analýza celkových výsledkov umožní vyvodenie spoločných záverov. V prípade globálnych systémovo dôležitých bánk sa predpokladalo plnenie zásad BCBS 239 od januára 2016 a v prípade domácich systémovo dôležitých bánk do troch rokov od ich klasifikácie, t. j. po skončení roku 2019. Globálne systémovo dôležité banky však v blízkej budúcnosti plný súlad so zásadami BCBS 239 nedosiahnu, keďže niektoré banky predpokladajú ukončenie ich implementácie až koncom roka 2018, resp. neskôr. Splnenie zásad BCBS je pokračujúci proces. Preto je potrebné venovať náležitú pozornosť zmenám v obchodných modeloch a rizikových profiloch bánk. Banky by zasa mali pravidelne prehodnocovať, či sú schopné primerane agregovať údaje o rizikách a vykazovať riziká.

Riadenie rizík a rizikový apetít

Aj v roku 2016 sa európsky bankový dohľad zaoberal oblasťou riadenia bánk. Vychádzal pritom z výsledkov tematického hodnotenia riadenia rizík a rizikových preferencií z roku 2015, ktorého cieľom bolo podporiť konzistentnosť a súlad s najvyššími štandardmi.

V roku 2016 európsky bankový dohľad zreteľne načrtol svoje očakávania dohľadu v oblasti riadenia a rizikového apetitu.

Všetkých 113 spoločných dohliadacích tímov zapojených do tematického hodnotenia zaslalo na začiatku roka 2016 zvereným inštitúciám listy, v ktorých ich vyzvali na prijatie konkrétnych opatrení. **Zavádzanie týchto odporúčaní** spoločné dohliadacie tímy počas roka aktívne monitorovali v rámci prebiehajúceho dohľadu.

Tematické hodnotenie prispelo k zvýšeniu účinnosti riadiacich orgánov bánk a ich funkcií zaoberajúcich sa riadením rizík. Takmer všetky banky v súčasnosti vypracúvajú postupy sebahodnotenia riadiacich orgánov, procesy plánovania nástupníctva a rámce na predchádzanie konfliktu záujmov u členov riadiacich

orgánov. Niektoré banky tiež upravujú zloženie svojich riadiacich orgánov. Okrem toho sa zvýšila kvalita relevantnej dokumentácie predkladanej riadiacim orgánom a banky začali definovať a zavádzať prehľady rizikových preferencií.

Vzhľadom na postupnú implementáciu niektorých odporúčaní budú následné opatrenia pokračovať aj v roku 2017. Spoločné dohliadacie tímy sa budú zameriavať hlavne na schopnosť riadiacich orgánov kriticky posudzovať postup vrcholového manažmentu a na zohľadňovanie otázky rizík v rozhodovacom procese. Tiež budú pozorne monitorovať i) komplexnosť rámcov rizikových preferencií (predovšetkým v súvislosti so zohľadňovaním nefinančných rizík), ii) účinnosť limitov, iii) zladenie rizikového apetítu a stratégie, ako aj iv) zavádzanie rámca rizikových preferencií.

Od konca roka 2016 je ďalších 25 bánk podrobovaných dvom hĺbkovým analýzám. Tie sa sústredia na kontrolnú funkciu riadiacich orgánov a na monitorovanie interných kontrolných mechanizmov a limitov rizikových preferencií. Skúmania budú ukončené v prvej polovici roka 2017.

S cieľom poskytnúť inštitúciám usmernenie pri zavádzaní osvedčených medzinárodných postupov ECB v júni 2016 zverejnila [vyhlásenie SSM o riadení a rizikových preferenciách](#). Dňa 23. júna 2016 bankový dohľad ECB zorganizoval **konferenciu o riadení**, na ktorej sa zúčastnili vrcholní výkonní a nevýkonní riaditelia, aby prehĺbili dialóg medzi riadiacimi orgánmi bánk a orgánmi dohľadu.¹⁶ V roku 2017 bude ECB pokračovať v podpore dialógu s riadiacimi orgánmi bánk a bude sa aktívne podieľať na určovaní medzinárodných štandardov na úrovni EÚ i na medzinárodnej úrovni.

Dlhové financovanie

V roku 2016 ECB predložila návrh usmernenia o transakciách dlhového financovania na verejnú konzultáciu.

Od konca novembra 2016 do konca januára 2017 ECB viedla verejnú konzultáciu k svojmu **návrhu usmernenia o transakciách dlhového financovania**.

Usmernenie má za cieľ stanoviť jasné a konzistentné definície transakcií dlhového financovania, umožniť ich konzistentné monitorovanie a určiť adekvátne opatrenia týkajúce sa týchto transakcií. Návrh usmernenia vychádzal z tematického hodnotenia, ktoré bolo začaté v rámci priorít dohľadu SSM na rok 2015.

Hodnotenie zahŕňalo hĺbkový prieskum činností bánk v eurozóne a nastavení ich rámcov riadenia rizík v súvislosti s transakciami dlhového financovania. V prvej polovici roka 2016 zaslalo 17 spoločných dohliadacích tímov zvereným inštitúciám listy, v ktorých ich vyzvali na prijatie konkrétnych opatrení týkajúcich sa predovšetkým postupov riadenia rizík a na vypracovanie akčných plánov na odstránenie nedostatkov zistených v rámci hodnotenia.

Prostredníctvom spomínaného usmernenia ECB okrem toho sformulovala všeobecné očakávania dohľadu. V usmernení bankám odporúča, aby zaviedli jedinečnú a spoločnú definíciu transakcií dlhového financovania. Banky by tiež mali

¹⁶ [Rozšírený dialóg medzi riadiacimi orgánmi a orgánmi dohľadu: smerom k účinnému rámcu riadenia.](#)

jasne zdefinovať svoju stratégiu týkajúcu sa transakcií dlhového financovania a preferencie v súvislosti s ich upisovaním a združovaním. Transakcie by sa mali vždy realizovať v súlade s bankovými štandardmi rizikových preferencií. To je možné dosiahnuť zavedením účinného procesu schvaľovania úverov a pravidelným monitorovaním portfólií dlhového financovania. Banky by zároveň mali vypracúvať pravidelné a komplexné správy o transakciách dlhového financovania a oboznamovať s nimi svoj vrcholový manažment.

Konečné znenie usmernenia o transakciách dlhového financovania ECB zverejní v roku 2017 po ukončení verejnej konzultácie. Vďaka usmerneniu sa tento postup doplní o osobitné monitorovanie kľúčových aspektov preferencií najrelevantnejších bánk týkajúcich sa transakcií dlhového financovania.

1.2.6 Nepriamy dohľad nad menej významnými inštitúciami a monitorovanie dohľadu

Nariadenie o SSM poveruje ECB, aby zabezpečovala účinné a konzistentné fungovanie SSM, a zveruje jej funkciu monitorovania činností dohľadu, zatiaľ čo primárna zodpovednosť za výkon dohľadu nad menej významnými inštitúciami (less significant institutions – LSI) bola ponechaná príslušným vnútroštátnym orgánom. Vzhľadom na spoločný cieľ tejto funkcie – zaručiť konzistentné uplatňovanie vysokých štandardov dohľadu v celej eurozóne, bankový dohľad ECB v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vypracoval operačný rámec nepriameho dohľadu nad LSI.

Spoločné štandardy dohľadu a spoločné metodiky dohľadu nad menej významnými inštitúciami

Spoločné štandardy dohľadu a spoločné metodiky hľadajú konvergenciu v záujme dosiahnutia konzistentných vysokokvalitných postupov.

Spoločné štandardy dohľadu (joint supervisory standards – JSS) a spoločné metodiky predstavujú dôležité nástroje konzistentného uplatňovania vysokých štandardov dohľadu v rámci eurozóny. Poskytovaním usmernení pri výkone procesov dohľadu slúžia ako prostriedky konvergenzie smerom k spoločným postupom dohľadu.

Spoločné štandardy dohľadu sú vyvíjané v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a sú plne v súlade s jednotným súborom pravidiel EÚ a štandardmi i usmerneniami EBA. Práce na JSS v oblasti **plánovania dohľadu** a **plánovania ozdravenia**, ktoré prebiehali najmä v roku 2015, boli v roku 2016 dokončené.

Okrem dokončenia týchto štandardov bol počas roku 2016 zaznamenaný aj významný pokrok vo vývoji viacerých ďalších štandardov.

Spoločné štandardy dohľadu v oblasti **výkonu dohľadu na mieste v menej významných inštitúciách** zahŕňajú definíciu a ciele previerok na mieste, ako aj hlavné zásady ich výkonu. Zaoberajú sa tiež plánovaním previerok v rámci programu dohľadového procesu a minimálnou úrovňou angažovanosti z hľadiska frekvencie,

dĺžky trvania a potrebných zdrojov. Poskytujú usmernenia týkajúce sa samotného inšpekčného procesu a pokrývajú hlavné fázy výkonu dohľadu na mieste: prípravu, skúmanie, hlásenie a prijímanie následných opatrení.

Ďalší JSS vypracovaný v roku 2016 sa týka **dohľadu nad inštitúciami financujúcimi kúpu automobilov (car financing institution – CFI)**. CFI sú úverové inštitúcie, ktorých hlavnou obchodnou činnosťou je uzatváranie lízingových zmlúv alebo poskytovanie úverov na financovanie kúpy motorových vozidiel. Vychádzajúc z prvotného hodnotenia rizík súvisiacich s týmto obchodným modelom je hlavným cieľom tohto JSS zaručiť konzistentný, spoľahlivý a proporčný prístup k dohľadu nad CFI v rámci európskeho bankového dohľadu.

Práce sa začali aj na JSS v oblasti **udeľovania licencií menej významným inštitúciám (LSI) s obchodným modelom FinTech**, teda inštitúciám, ktorých bankové aktivity sú založené na technologických inováciách. Cieľom tohto JSS je zaručiť primerané posudzovanie špecifických rizík súvisiacich s týmito inovatívnymi obchodnými modelmi v rámci licenčného konania, v súlade s rovnakými štandardmi, aké sa uplatňujú pri iných typoch úverových inštitúcií.

Bankový dohľad ECB vypracoval pre ECB a príslušné vnútroštátne orgány (NCA) **rámec pre spoluprácu v prípade krízového riadenia**. Účelom rámca pre spoluprácu v prípade krízového riadenia LSI je poskytnúť podporu NCA ako orgánu zodpovednému za krízové riadenie LSI a ECB ako orgánu zodpovednému za rozhodovanie vo veci spoločných postupov.

V roku 2016 ECB a NCA zaznamenali ďalší pokrok v príprave **spoločnej metodiky procesu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP) pre menej významné inštitúcie**. Keďže proces SREP predstavuje hlavný nástroj bankového dohľadu, jeho harmonizácia bude znamenať významný krok smerom k vyššej konvergencii v oblasti dohľadu nad LSI. Projekt bol iniciovaný v roku 2015, pričom v roku 2016 sa práce zameriavali na kvantifikáciu kapitálu a likvidity. Po otestovaní v roku 2017 by sa mal spoločný systém SREP prvýkrát použiť na podskupine menej významných inštitúcií v roku 2018. Navrhovaná metodika SREP pre LSI vychádza z metodiky SREP v rámci SSM pre významné inštitúcie, v prípade LSI sa však bude uplatňovať proporčne a s prihliadnutím na ich špecifiká.

Spolupráca ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov pri dohľade nad menej významnými inštitúciami

Spolupráca medzi ECB a NCA je kľúčová pri vývoji konzistentného a spoľahlivého dohľadu nad menej významnými inštitúciami. Vo všeobecnosti spolupráca zahŕňa celý rad procesov prebiehajúcich v rámci každodenných činností, ako aj definície spoločných štandardov dohľadu a metodík týkajúcich sa LSI. Pod záštitou ECB si príslušné vnútroštátne orgány vymieňajú skúsenosti a prehlbujú svoje znalosti o sektore menej významných inštitúcií v eurozóne a dohľade nad ním.

Bežné činnosti dohľadu nad LSI doplnili semináre a projekty organizované príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a ECB.

Prebiehajúce práce na štandardoch dohľadu nad LSI podporil rastúci počet spoločných projektov ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov. Spolupráca medzi ECB a NCA tiež prispela k zabezpečeniu nepretržitého monitorovania sektora menej významných inštitúcií.

V hodnotenom roku bol zaznamenaný významný nárast počtu takýchto spoločných iniciatív. Konali sa napríklad semináre o metodikách príslušných vnútroštátnych orgánov týkajúcich sa SREP s cieľom podporiť výmenu poznatkov v rámci SSM v súvislosti so spustením prác na vývoji metodiky SREP pre menej významné inštitúcie. Pokiaľ ide o jednotlivé LSI, spoločné aktivity zahŕňali viaceré technické previerky a päť previerok na mieste zameraných na analýzu určitých rizikových oblastí LSI. Okrem toho sa tiež pristúpilo k výmene pracovníkov medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a ECB.

Každodenná spolupráca pri výkone dohľadu nad LSI sa zameriava na hodnotenie a podporu konzistentného uplatňovania vysokých štandardov dohľadu zo strany NCA. V záujme dosahovania konzistentných výsledkov je potrebné porozumieť spoločným znakom a rozdielnostiam v sektore LSI v rámci eurozóny, ako aj národným špecifikám.

V prípade menej významných bánk ECB prísne dodržiava zásadu proporcionality.

Zásada proporcionality je pri dohľade nad LSI mimoriadne významná, a preto tvorí neoddeliteľnú súčasť prebiehajúcich procesov, ako aj vývoja spoločných štandardov a metodík. S prihliadnutím na túto zásadu ECB v spolupráci s NCA vypracovala osobitný **rámec určovania priorít**. Na základe internej rizikovosti LSI a ich možného vplyvu na relevantný domáci finančný systém im rámec prideluje nízku, strednú a vysokú prioritu. Takáto klasifikácia umožňuje zodpovedajúcim spôsobom nastaviť oblasť záujmu a intenzitu činností dohľadu podľa rizík, ktorým dané inštitúcie čelia.

Základným prvkom spolupráce medzi ECB a NCA je špecifický oznamovací rámec.

Prostredníctvom **špecifického oznamovacieho rámca** príslušné vnútroštátne orgány priebežne posielajú hlásenia do centrálného miesta zriadeného v rámci generálneho riaditeľstva ECB pre mikroprudenciálny dohľad III. Vďaka týmto hláseniam dokáže ECB porovnať a preskúmať súlad uplatňovaných postupov so štandardmi dohľadu SSM. NCA napríklad posielajú hlásenia ex ante o zásadných dohľadových konaniach a návrhoch zásadných rozhodnutí týkajúcich sa LSI s vysokou prioritou, ktoré zahŕňajú široké spektrum problematik (napr. kapitál, likviditu, SREP a interné riadenie). Okrem toho posielajú aj hlásenia o prípadnom rýchlom a výraznom zhoršení finančnej situácie LSI. Cieľom týchto hlásení je zaručiť včasnú informovanosť ECB o relevantných prípadoch, čo jej umožňuje zhodnotiť a prediskutovať najvhodnejší postup s relevantným príslušným vnútroštátnym orgánom. V roku 2016 bankový dohľad ECB prijal spolu 79 hlásení od NCA.

Skúsenosti s využívaním oznamovacieho rámca poukázali na potrebu vyššej konzistentnosti oznamovacích procesov v jednotlivých príslušných vnútroštátnych orgánoch. Na preskúmanie možných spôsobov vylepšenia postupov a kritérií požiadaviek na oznamovanie bola zriadená pracovná skupina.

Špecializované **tímy pre jednotlivé krajiny** v rámci generálneho riaditeľstva pre mikroprudenciálny dohľad III udržiavali s NCA nepretržitý dialóg s cieľom monitorovať vývoj v bankovom sektore a jeho prípadný vplyv na LSI.

Prostredníctvom hlásení získavajú tieto tímy informácie a sledujú situáciu LSI s vysokou prioritou. Okrem toho monitorujú vývoj v prípade inštitúcií čeliacich výraznému zhoršeniu svojej finančnej situácie alebo nedostatku likvidity (existujúce riziko naplnenia krízového scenára) a vyžadujú od ECB rozhodnutia týkajúce sa kvalifikovaných účastí a odoberania, resp. udeľovania licencií. V niektorých prípadoch spolupracujú tímy pre jednotlivé krajiny s NCA aj pri činnostiach dohľadu týkajúcich sa LSI, ktoré sú vykonávané na mieste.

Pokračujúcu spoluprácu medzi ECB a NCA podporujú nepretržité snahy o zladenie postupov a metodík dohľadu nad sektorom LSI. Činnosti a úlohy príslušných vnútroštátnych orgánov v oblasti dohľadu nad LSI, ako aj analýza a identifikácia rizík a zraniteľných miest v sektore LSI sa pravidelne sumarizujú, okrem iného v osobitných správach, ku ktorým majú prístup všetky orgány dohľadu v eurozóne. Spolupráca a vzájomný dialóg sú do veľkej miery postavené aj na výmene údajov. V tejto oblasti ECB a NCA spolupracujú na vývoji mechanizmov, ktoré by výmenu informácií uľahčili.

Box 1

Systémy inštitucionálneho zabezpečenia

Významný pokrok prác v oblasti systémov inštitucionálneho zabezpečenia, ktoré sa začali v roku 2015¹⁷

Sporiteľne a družstevné banky v niektorých členských štátoch vytvorili systémy inštitucionálneho zabezpečenia (institutional protection schemes – IPS). IPS chránia členské inštitúcie a najmä zabezpečujú ich likviditu a platobnú schopnosť. Celkovo je do systémov IPS zapojených 50 % všetkých úverových inštitúcií v eurozóne, ktoré predstavujú približne 10 % celkových aktív bankového sektora. Práce na vývoji spoločného postupu hodnotenia IPS, ktoré boli začaté v roku 2015 a ktorých cieľom bolo zabezpečiť konzistentný výkon dohľadu nad IPS v rámci eurozóny, boli v roku 2016 dokončené.

Všeobecné zásady týkajúce sa postupu akceptácie IPS na prudenciálne účely

ECB v rámci svojich aktivít v oblasti možností a právomocí ustanovených v práve EÚ vypracovala [Všeobecné zásady týkajúce sa postupu akceptácie IPS na prudenciálne účely](#). Po ukončení verejnej konzultácie bolo výsledné znenie zásad zverejnené v júli 2016. Hlavným cieľom zásad je zabezpečiť jednotný, účinný a transparentný postup hodnotenia IPS. To je dôležité najmä vzhľadom na skutočnosť, že v prípade oficiálnej akceptácie IPS sa stanovujú odlišné podmienky týkajúce sa prudenciálnych požiadaviek podľa nariadenia o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Regulation – CRR), predovšetkým riziková váha 0 % na expozície voči iným členom IPS a odstránenie limitov veľkých expozícií voči iným členom IPS.

¹⁷ Práce vykonané v tejto oblasti boli opísané vo výročnej správe ECB o činnosti dohľadu za rok 2015 na strane 46.

Koordinácia a spolupráca pri rozhodovaní a priebežnom monitorovaní zmiešaných IPS

Systémy IPS zvyčajne zahŕňajú významné aj menej významné inštitúcie (zmiešané IPS). Je preto mimoriadne dôležité, aby ECB a príslušné vnútroštátne orgány pristupovali k IPS rovnako. S týmto cieľom bolo v novembri 2016 prijaté a zverejnené [usmernenie ECB adresované príslušným orgánom v rámci SSM \(ECB a príslušné vnútroštátne orgány\)](#), ktoré stanovuje zásady koordinácie medzi ECB a NCA pri prijímaní rozhodnutí v oblasti dohľadu nad IPS a priebežného monitorovania systémov IPS. Usmernenie zároveň zaručuje uplatňovanie rovnakých kritérií zo strany NCA pri posudzovaní žiadostí menej významných inštitúcií o členstvo v IPS. V roku 2016 boli okrem toho zriadené monitorovacie skupiny zložené z pracovníkov ECB a NCA. Prijaté usmernenie ECB nemá vplyv na už udelené povolenia pre IPS. V prípade významných štrukturálnych zmien v systéme IPS alebo incidentov, ktoré by mohli vyvolať pochybnosti o jeho dodržiavaní príslušných právnych požiadaviek, môžu relevantné orgány pristúpiť k prehodnoteniu IPS.

1.2.7 Makroprudenciálne úlohy

ECB viedla počas roka 2016 diskusie s vnútroštátnymi orgánmi týkajúce sa využívania makroprudenciálnych nástrojov v eurozóne.¹⁸ S cieľom zaručiť, aby sa mikroprudenciálne a makroprudenciálne nástroje účinne dopĺňali, slúži **Makroprudenciálne fórum** ako platforma na diskusie medzi členmi Rady guvernérov a Rady pre dohľad, ktorá spája mikroprudenciálne a makroprudenciálne pohľady v rámci SSM. V rámci fóra si predstavitelia mikroprudenciálneho dohľadu a makroprudenciálnej politiky vymieňali názory a najnovšie poznatky. Tieto výmeny sa premietajú do makroprudenciálneho procesu využívaním synergií a odbornosti funkcie dohľadu pri identifikovaní spoločných postojov, napríklad v prudenciálnych otázkach. V súlade so zásadou oddelenia funkcií a v záujme zachovania integrity rozhodovacieho procesu v Rade guvernérov a vo Výkonnej rade (článok 12.1. štatútu) sa v rámci týchto spoločných diskusií neprijímajú žiadne formálne rozhodnutia.

viac ako 100

hlásení od vnútroštátnych orgánov týkajúcich sa makroprudenciálnej politiky

V roku 2016 ECB prijala vyše 100 **hlásení od vnútroštátnych orgánov** týkajúcich sa makroprudenciálnej politiky. Väčšina hlásení súvisela so štvrtročnými rozhodnutiami o proticyklických kapitálových vankúšoch a s rozhodnutiami o identifikácii a vykazovaní kapitálu v prípade globálnych a ostatných systémovo dôležitých úverových inštitúcií. Využívajúc metodiku BCBS, ECB a vnútroštátne orgány identifikovali osem globálnych systémovo dôležitých inštitúcií¹⁹ s ústrediami vo Francúzsku, Nemecku, Taliansku, Holandsku a Španielsku, ktoré rozdelili do kategórií podľa miery postupne vytváraných kapitálových vankúšov (od 0,75 % do 1,5 % v roku 2018). Po ukončení prípravnej fázy v roku 2019 sa bude výsledná výška vankúšov týchto bánk pohybovať v rozpätí od 1,0 % do 2,0 %. Vnútroštátne orgány tiež rozhodli o výške kapitálových vankúšov 110 ostatných systémovo

¹⁸ V súlade s úlohami zverenými ECB podľa článku 5 nariadenia o SSM.

¹⁹ Identifikované globálne systémovo dôležité inštitúcie (s plne zavedenými požiadavkami na vankúše od roku 2019): BNP Paribas, Groupe BPCE, Groupe Crédit Agricole, Deutsche Bank, ING Bank, Banco Santander, Société Générale a UniCredit Group.

dôležitých inštitúcií, v súlade s metodikou ECB na hodnotenie týchto inštitúcií a určovanie ich vankúšov. ECB prijala od viacerých vnútroštátnych orgánov hlásenia o zavádzaní vankúšov na krytie systémového rizika a minimálne rizikové váhy, ako aj hlásenia týkajúce sa reciprocity makroprudenciálnych opatrení prijatých v niektorých členských štátoch.²⁰

V nadväznosti na diskusie v rámci Makroprudenciálneho fóra ECB v roku 2016 rozšírila rámec svojej komunikácie a vydala prvé [makroprudenciálne vyhlásenie](#).

²⁰ Viac informácií sa nachádza v [Makroprudenciálnom bulletine ECB](#), vydanie 2/2016.

2 Udeľovanie povolení, donucovacie a sankčné konania

Napriek tomu, že ECB priamo dohliada len na významné inštitúcie, je zároveň príslušným orgánom pre všetky úverové inštitúcie v eurozóne, pokiaľ ide o udeľovanie a odoberanie bankových povolení a posudzovanie nadobúdania kvalifikovaných účastí (tzv. spoločné postupy). ECB je tiež zodpovedná za hodnotenie odbornosti a vhodnosti členov riadiacich orgánov významných úverových inštitúcií a postupy passportingu. Povoľovacie konania celkovo predstavujú významnú časť rozhodovania európskeho bankového dohľadu.

V roku 2016 bolo ECB doručených viac než 3 000 žiadostí v rámci povoľovacích konaní, z ktorých väčšina súvisela s hodnotením odbornosti a vhodnosti. Značné úsilie bolo venované zdokonaľovaniu postupov (jednoduchosti a primeranosti), ako aj vývoju základných zásad v rôznych otázkach.

ECB zároveň splnila svoju povinnosť zabezpečiť účinné mechanizmy oznamovania porušení príslušných právnych predpisov EÚ. V roku 2016 bolo nahlásených 102 údajných porušení predpisov, z toho 73 v pôsobnosti dohľadu ECB. Väčšina oznámení sa týkala riadenia, výpočtu vlastných zdrojov a kapitálových požiadaviek.

2.1 Zmena počtu významných inštitúcií a vývoj v oblasti spoločných postupov

2.1.1 Zmeny počtu inštitúcií pod priamym dohľadom ECB

Komplexné hodnotenie v roku 2016

Komplexné hodnotenie je povinné pre všetky banky, ktoré podliehajú alebo pravdepodobne budú podliehať priamemu dohľadu ECB na základe kritérií významnosti stanovených v článku 6 ods. 4 nariadenia o SSM.

Vzorka bánk podrobená komplexnému hodnoteniu zahŕňa tie banky, v prípade ktorých sa zvýšila pravdepodobnosť zaradenia medzi významné od začiatku nasledujúceho kalendárneho roka, bez ohľadu na výsledok celkového hodnotenia významnosti, ktoré je možné ukončiť až po sprístupnení všetkých relevantných informácií (napr. overenej účtovnej závierky za predchádzajúci rok).

Od marca do novembra 2016 ECB vykonala komplexné hodnotenie nasledujúcich štyroch bánk:

- Abanka d.d. (Slovinsko)

- Akciju sabiedrība „Rietumu Banka“ (Lotyšsko)
- Banca Mediolanum S.p.A. (Taliansko)
- Citibank Holdings Ireland Limited (Írsko)

Komplexné hodnotenie v roku 2016 bolo podobné podrobnému hodnoteniu 130 bánk v roku 2014 a 9 bánk v roku 2015. Pozostávalo z hodnotenia kvality aktív (asset quality review – AQR) a záťažového testu.

Pri hodnotení **AQR** bola použitá rovnaká metodika ako pri hodnoteniach v rokoch 2014 a 2015, pričom išlo skôr o prudenciálne než účtovné posúdenie. Zhodnotila sa (v konkrétnom čase) účtovná hodnota aktív jednotlivých bánk ku koncu roka 2015 a určila sa prípadná potreba posilnenia ich kapitálu. Hlavnými dôvodmi na korekcie kapitálu CET1 v dôsledku výsledkov AQR bola identifikácia problematiky dodatočných nesplácaných expozícií a nárast špecifických a kolektívnych rezerv.

Pri **záťažovom teste** sa uplatnila tá istá metodika ako pri záťažovom teste EBA v roku 2016. Výsledky AQR boli použité ako východiskový bod záťažového testu, ktorý slúžil ako projekcia vývoja kapitálových pozícií bánk v priebehu najbližších troch rokov (2016 až 2018) v základnom a nepriaznivom scenári.

Hraničné hodnoty na zistenie nedostatku kapitálu boli ponechané na rovnakej úrovni ako v rokoch 2014 a 2015: koeficient CET1 na úrovni 8 % v prípade AQR a záťažového testu v základnom scenári a koeficient CET1 na úrovni 5,5 % v nepriaznivom scenári záťažového testu. Najvyšší z nedostatkov kapitálu zaznamenaných v jednotlivých komponentoch hodnotenia zároveň určil celkový nedostatok kapitálu jednotlivých bánk. Prehľad výsledkov troch hodnotených bánk, ktoré súhlasili s ich zverejnením, je uvedený v **tabuľke 3**.

Tabuľka 3

Komplexné hodnotenie v roku 2016

Názov banky	Koeficient CET1: východiskový bod ¹	Koeficient CET1: po AQR ²	Koeficient CET1: základný scenár ²	Koeficient CET1: nepriaznivý scenár ²	Nedostatok CET1 (v mil. €)
Abanka d.d.	23,00 %	22,60 %	23,80 %	10,00 %	0
Banca Mediolanum S.p.A.	19,70 %	19,70 %	23,00 %	17,70 %	0
Citibank Holdings Ireland Ltd	14,70 %	13,30 %	12,70 %	10,40 %	0

1) Koeficient CET1 k 31. decembru 2015, s výnimkou Citibank Holdings Ireland Limited, pri ktorej bol ako referenčný dátum použitý 31. marec 2016.

2) Najnižší koeficient CET1 v rámci trojročného horizontu záťažového testu.

Pod relevantné hraničné hodnoty neklesla v rámci hodnotenia AQR a záťažového testu žiadna z troch bánk. Ani v jednej z nich preto v súvislosti s komplexným hodnotením nebol zistený nedostatok kapitálu. Banky by však aj napriek tomu mali prijať opatrenia na riešenie kvalitatívnych zistení z AQR, akými sú napríklad nedostatky v interných pravidlách a procesoch a slabé miesta v dátových systémoch. Rovnaký postup sa uplatňoval aj pri hodnoteniach v rokoch 2014 a 2015.

Ročné hodnotenie významnosti

V súlade s [nariadením o rámci SSM](#) ECB aspoň raz ročne prehodnocuje, či dohliadaný subjekt alebo dohliadaná skupina spĺňa niektoré z kritérií stanovených v článku 6 ods. 4 nariadenia o SSM (celkové aktíva, cezhraničné činnosti atď.), na základe ktorých sú banky klasifikované ako významné.

Toto ročné hodnotenie prebieha súbežne s komplexným hodnotením. Vztahuje sa na úverové inštitúcie, finančné holdingové spoločnosti a zmiešané finančné holdingové spoločnosti zriadené v eurozóne, ako aj na pobočky úverových inštitúcií zriadených v iných členských štátoch EÚ.

Na základe výsledkov tohto hodnotenia sú banky klasifikované ako významné alebo menej významné. Významné banky a bankové skupiny podliehajú priamemu dohľadu ECB. Dohľad nad menej významnými inštitúciami vykonávajú príslušné vnútroštátne orgány za účasti monitorovania ECB.

V rámci hodnotenia v roku 2016 ECB spolu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi zúčastnených členských štátov posúdila, či i) subjekty v súčasnosti zaradené medzi významné naďalej spĺňajú príslušné kritériá, či ii) subjekty aktuálne zaradené medzi menej významné medzičasom nezačali spĺňať kritériá významnosti a či iii) naďalej platia mimoriadne a osobitné okolnosti identifikované v predchádzajúcom roku.

Nové významné inštitúcie

Na základe ročného hodnotenia významnosti vykonaného v polovici novembra 2016 sa počet významných inštitúcií znížil zo 129 na 127: vzhľadom na významný nárast veľkosti bola Citibank Holdings Ireland Limited²¹ označená za významnú inštitúciu a od 1. januára 2017 začala podliehať priamemu dohľadu ECB. WGZ Bank zanikla po zlúčení s DZ Bank a v dôsledku zmien v štruktúre prestali byť dve skupiny klasifikované ako významné (State Street bank Luxembourg S.C.A. a RFS Holdings B.V.).

V tomto smere treba uviesť, že zoznam významných inštitúcií sa počas roka aktualizuje. Do konca roka 2016 sa počet významných inštitúcií ešte znížil na 126. Najaktuálnejšia verzia zoznamu sa nachádza na [internetovej stránke bankového dohľadu ECB](#).

²¹ Citibank Holdings Ireland Limited je holdingová spoločnosť na najvyššej úrovni konsolidácie pre bankový subjekt Citibank Europe plc. Citibank Europe plc je jedinou dcérskou spoločnosťou Citibank Holdings Ireland Limited.

Tabuľka 4

Významné a menej významné inštitúcie v rámci SSM po ročnom hodnotení v roku 2016

	Celkové aktíva (v mld. €)	Počet subjektov	
		na konsolidovanej úrovni	na samostatnej úrovni
Významné inštitúcie	21 114,75	127	951
Menej významné inštitúcie	5 354,62	2 972	3 275
Spolu	26 469,37	3 099	4 226

Celkové aktíva k 30. decembru 2016 s referenčným dátumom 31. decembra 2015 (alebo najnovšie dostupné); referenčný dátum pre skupiny menej významných inštitúcií predstavuje 15. november 2016.

2.1.2 Spoločné postupy (povolenia a kvalifikované účasti), hodnotenie odbornosti a vhodnosti a passporting

Počet konaní zostáva vo všeobecnosti stabilný

3 182
povoľovacích konaní
oznámených ECB
v roku 2016

V roku 2016 príslušné vnútroštátne orgány oznámili bankovému dohľadu ECB celkovo 3 182 povoľovacích konaní, z toho 24 žiadostí o udelenie povolenia, 42 prípadov odobratia povolenia, 178 prípadov zániku povolenia²², 142 prípadov nadobudnutia kvalifikovaných účastí, 2 544 vymenovaní členov predstavenstva a dozornej rady²³ a 252 passportingových konaní.

V roku 2016 Rada pre dohľad a Rada guvernérov schválili celkovo 2 686 povoľovacích konaní.²⁴ Okrem toho bolo ukončených ďalších 214 povoľovacích konaní, ktoré nevyžadovali formálne rozhodnutie ECB, prevažne passportingových konaní a prípadov zániku povolenia.

S výnimkou prípadov zániku povolenia zostal počet spoločných postupov v porovnaní s predchádzajúcim rokom relatívne stabilný a všetky mierne odchýlky spadali do normálneho rozpätia. V prípade hodnotenia odbornosti a vhodnosti a žiadosti o udelenie povolenia sa počet konaní mierne znížil, zatiaľ čo v prípade odobratia povolenia sa počet konaní nepatrne zvýšil. Počet konaní súvisiacich s nadobúdaním kvalifikovaných účastí zostáva vo všeobecnosti stabilný. V prípade nárastu počtu konaní týkajúcich sa zániku povolenia išlo iba o postranné javy (napr. fúzia skupiny viac ako 100 pridružených bánk do jedného subjektu). Zároveň však ide o výsledok vylepšených procesov a zvýšeného povedomia o potrebe oznamovať tieto postupy ECB.

²² Ak to vnútroštátne právo umožňuje, pod zánikom povolenia sa rozumie ukončenie jeho platnosti bez potreby formálneho rozhodnutia v danej veci; ide o právny účinok nastávajúci automaticky pri niektorej z presne definovaných udalostí, napr. výslovného vzdania sa povolenia daným subjektom alebo zániku danej inštitúcie, napríklad v dôsledku zlúčenia s inou spoločnosťou.

²³ Vráťane obmedzeného počtu (15) žiadostí o dodatočné riadiace funkcie.

²⁴ Uvedených 2 686 povoľovacích konaní bolo zapracovaných do 1 191 právnych predpisov ECB (Obrázok 7 v časti 4.2). Niektoré z týchto právnych predpisov sa vzťahujú na viac než jedno povoľovacie konanie (napr. hodnotenie odbornosti a vhodnosti viacerých členov riadiacich orgánov tej istej inštitúcie alebo nadobudnutie kvalifikovaných účastí v rôznych dcérskych spoločnostiach v rámci jednej transakcie).

Tabuľka 5

Väčšina povolovacích konaní oznámených ECB súvisela s hodnotením spôsobilosti a bezúhonnosti²⁵

Udeľovanie povolení			Odoberanie povolení			Zánik povolenia			Kvalifikované účasti			Odbornosť a vhodnosť			Passporting		
2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
7	37	24	5	26	42	0	26	178	9	134	142	115	2 729	2 544	34	431	252

Poznámka: V predchádzajúcich výročných správach ECB o činnosti dohľadu boli prípady odobratia povolenia a zániku povolenia vykazované spolu. Vzhľadom na nárast počtu prípadov zániku povolenia sa v súčasnosti tieto konania vykazujú samostatne.

Počet passportingových konaní sa znížil v dôsledku vylepšení oznamovacieho procesu.

Výrazný pokles počtu passportingových konaní súvisí predovšetkým so zdokonaľovaním oznamovacieho procesu. Príslušné vnútroštátne orgány teraz môžu do jedného konania zahrnúť informácie o viacerých passportoch toho istého dohliadaného subjektu alebo súboru služieb. Bez tohto vylepšenia by bol celkový počet passportingových konaní podobný ako v minulom roku.

Vývoj spoločných postupov

Pokiaľ ide o udeľovanie povolení, viacero obchodných modelov integruje tradičné bankové služby s mobilnými zariadeniami.

Väčšina konaní spojených s udeľovaním povolení sa týkala existujúcich úverových inštitúcií, ktoré potrebovali uskutočniť zmenu v korporátnej štruktúre (napr. potreba povolenia pre nový subjekt v dôsledku zlúčenia alebo rozdelenia bánk/bankových skupín) alebo rozšíriť svoje povolenie vzhľadom na navrhované zmeny v rozsahu vykonávaných činností. V prípade úplne nových bánk, ktorým bolo udelené povolenie, bol zaznamenaný nárast počtu obchodných modelov integrujúcich tradičné bankové služby a mobilné zariadenia. Tento trend odráža väčší dôraz na technické inovácie v bankovom sektore. Príkladom obchodných modelov FinTech je online bankový produkt určený poskytovateľom technológií, ktorí chcú ponúkať produkty s integrovanými bankovými službami a insourcing bankových služieb prostredníctvom mobilných riešení.

Konania spojené s odoberaním povolení a ich zánikom väčšinou súvisia s prípadmi, keď úverové inštitúcie ukončia svoju bankovú činnosť alebo keď banky zaniknú zlúčením alebo prejdú zmenou korporátnej štruktúry. Obmedzený, aj keď nie nezanedbateľný počet prípadov odobratia povolenia súvisel s (nedobrovoľnou) likvidáciou alebo riešením krízovej situácie daných inštitúcií (vo všetkých prípadoch išlo o menej významné inštitúcie).

Podobne ako v roku 2015 väčšina prípadov nadobudnutia kvalifikovaných účastí súvisela s internou reorganizáciou (napr. konsolidácie v rámci skupiny), často v rámci opatrení na úsporu nákladov. Ostatné prípady nadobúdania kvalifikovaných účastí sa týkali nákupov účastí v bankách zo strany kapitálových a štátnych fondov, ktorých charakteristickými črtami boli komplexné podnikové štruktúry, možné

²⁵ Vzhľadom na to, že dňom uzávierky za rok 2014 bol 15. január 2015, údaje za rok 2014 a 2015 sa čiastočne prekrývajú.

krátkodobé investičné horizonty alebo využívanie dlhového financovania (špecifickí nadobúdatelia²⁶).

Vývoj v oblasti hodnotenia odbornosti a vhodnosti

V závislosti od roly vymenovanej osoby vo všeobecnosti rozlišujeme tri typy hodnotení odbornosti a vhodnosti: výkonní členovia riadiacich orgánov, nevýkonní členovia riadiacich orgánov a osoby zastávajúce kľúčové funkcie.²⁷ Približne dve tretiny hodnotení odbornosti a vhodnosti sa týkajú nevýkonných členov riadiacich orgánov. Zvyšná jedna tretina sa týka výkonných členov riadiacich orgánov. Počet hodnotení osôb zastávajúcich kľúčové funkcie je zanedbateľný.²⁸

Mnohé z týchto hodnotení si vyžadovali hlbšiu analýzu, pričom približne jedna pätina všetkých hodnotení vzbudila pochybnosti, a to najmä v súvislosti s povinnosťou venovať funkcii dostatok času a s praxou vymenovanej osoby. V mnohých prípadoch ECB uložila podmienky a povinnosti alebo vydala odporúčania na riešenie konkrétnych otázok, napríklad podmienila prijatie kladného rozhodnutia absolvovaním dodatočného školenia alebo vzdaním sa funkcie zastávanej mimo banky vzhľadom na prípadný konflikt záujmov alebo časovú náročnosť.

Opatrenia prijaté v roku 2016 s cieľom znížiť priemerný čas potrebný na zhodnotenie odbornosti a vhodnosti priniesli výrazné úspechy. Časový sklz sa podarilo významne odbúrať a približne 98 % previerok odbornosti a vhodnosti bolo ukončených v rámci lehôt vyplývajúcich z vnútroštátneho práva.

V roku 2016 boli prijaté opatrenia na zvýšenie účinnosti hodnotení odbornosti a vhodnosti.

Zmeny v povoľovacom procese

V roku 2016 boli prijaté dodatočné opatrenia na zrýchlenie vybavovania konaní s cieľom vyrovnať sa s vysokým počtom nových povoľovacích konaní a znížiť počet nevybavených prebiehajúcich konaní. Čerpajúc zo skúseností získaných v roku 2015 boli interné pracovné postupy vylepšené a spolupráca medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a ECB sa zrýchlila.

V druhej polovici roka 2016 bol do systému IMAS²⁹ doplnený autorizačný modul. ECB a NCA majú vďaka tomuto systému k dispozícii dokonalejšie a viac automatizované pracovné postupy, čo predstavuje významný krok smerom k dosiahnutiu hlavného cieľa, a tým je plne automatizované priame vybavovanie konaní.

²⁶ Typickými znakmi tzv. špecifických nadobúdateľov sú zložené podnikové štruktúry, netransparentné podnikové riadenie, krátkodobé investičné stratégie alebo využívanie významného objemu dlhového, resp. kvázi dlhového financovania (napr. súkromné kapitálové fondy).

²⁷ Osoby zastávajúce kľúčové funkcie sú zamestnanci, ktorí nie sú členmi riadiacich orgánov, no majú významný vplyv na vedenie inštitúcie pri celkovej zodpovednosti riadiaceho orgánu, napr. manažéri kreditného rizika, osoby zodpovedné za zabezpečenie súladu atď.

²⁸ Príslušnosť ECB hodnotiť osoby zastávajúce kľúčové funkcie v prípadoch, kde to vyžaduje vnútroštátne právo, bola objasnená až koncom roka 2016, s uvedením do platnosti v roku 2017.

²⁹ IMAS je systém správy informácií európskeho bankového dohľadu. Viac informácií je v časti 4.6.

Vývoj nastavenia politiky

Napriek harmonizácii dosiahnutej prostredníctvom smernice CRD IV a usmernenia a regulačných štandardov EBA sú relevantné opatrenia zavádzajúce ustanovenia smernice CRD IV do vnútroštátneho práva a postupy dohľadu týkajúce sa povoľovacích konaní v jednotlivých členských štátoch naďalej rôznorodé. Bankový dohľad ECB preto v spolupráci s NCA a relevantnými odbornými útvarmi ECB neustále pracuje na príprave politik na ich harmonizáciu, s cieľom dosiahnuť spoločné postupy dohľadu v oblasti povoľovacích konaní.

Okrem politik prijatých v roku 2015 (týkajúcich sa napríklad dobrej povesti, časovej kapacity a kolektívnej vhodnosti) boli vypracované aj ďalšie politiky, napríklad o využívaní pohovorov na zhromažďovanie informácií počas hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti, vrátane odporúčaných postupov pri vedení pohovoru. Po zverejnení **všeobecných zásad hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti**³⁰ bankovým dohľadom ECB sa pohovory v rámci posudzovania odbornosti a vhodnosti stanú povinnými v prípade vymenovania nových osôb do pozície hlavných výkonných riaditeľov (CEO) a predsedov v samostatných významných bankách a najväčších bankách v skupine. Nové politiky boli vypracované aj v oblasti i) hodnotenia praxe kandidátov, ii) jednotného využívania podmienených rozhodnutí a iii) opakovaného hodnotenia. Politiky sa zaoberali aj procesom hodnotenia ďalších zastávaných nevykonných riadiacich funkcií a kombinovaných pozícií predseda/CEO.

Politiky stanovené v oblasti kvalifikovaných účastí sa zameriavajú na hodnotenie tzv. špecifických nadobúdateľov, a tiež na rozsah, procedurálne aspekty a formát rozhodnutí prijímaných ECB. Práce na postupoch hodnotenia kritérií kvalifikovaných účastí sú v pokročilom štádiu a mali by byť ukončené v priebehu roka 2017.

V rámci podpory účinnej implementácie týchto politik investoval bankový dohľad ECB významné zdroje do školenia svojich zamestnancov a komunikácie smerom k bankovému sektoru a širšej verejnosti.

V oblasti **udeľovania povolení** boli začaté práce na vývoji politiky týkajúcej sa rozsahu, hodnotenia kritérií udeľovania povolení a procedurálnych otázok súvisiacich s procesom vydávania povolení. Okrem toho bol spustený ďalší projekt, ktorého cieľom je vypracovanie spoločnej politiky európskeho bankového dohľadu týkajúcej sa udeľovania bankových povolení FinTech spoločnostiam.

³⁰ Návrh **všeobecných zásad hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti** bol predložený na verejnú konzultáciu 14. novembra 2016, súčasne a v plnom súlade s konzultáciou EBA k revidovanému usmerneniu o vhodnosti. Zverejnenie konečného znenia všeobecných zásad sa očakáva v druhom štvrtroku 2017.

2.2 Oznamovanie porušení predpisov, donucovacie a sankčné konania

2.2.1 Donucovacie a sankčné konania

Na základe nariadenia o SSM a nariadenia o rámci SSM závisí rozdelenie právomocí v uplatňovaní donucovacích a sankčných konaní medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi od povahy údajného porušenia, zodpovednej osoby a prijímaného opatrenia ([Výročná správa o činnosti dohľadu za rok 2014](#)).

V roku 2016 sa počet sankčných konaní začatých ECB významne zvýšil.

42

donucovacích
a sankčných konaní
začatých ECB
v roku 2016

Prvotná fáza európskeho bankového dohľadu bola zameraná na zmapovanie prudenciálnej situácie dohliadaných subjektov (v roku 2015 boli začaté iba štyri konania, z ktorých jedno bolo v roku 2015 aj ukončené). Počas roku 2016 ECB začala 41 sankčných konaní a jedno donucovacie konanie voči 36 významným dohliadaným subjektom v spojitosti s podozrením z porušenia predpisov.

Po zohľadnení dvoch konaní stále prebiehajúcich na konci roka 2015, ECB v roku 2016 viedla 44 konaní, z toho 42 sankčných a dve donucovacie konania ([tabuľka 6](#)).

Tabuľka 6

Aktivita ECB v oblasti donucovacích a sankčných konaní v roku 2016

	Sankčné konania	Donucovacie konania	Spolu
Prebiehajúce konania na konci roka 2015	1	1	2
Konania začaté počas roku 2016	41	1	42
Konania vedené počas roku 2016	42	2	44
z toho dokončené konania	5	1	6
z toho žiadosti ECB o začatie sankčného konania adresované NCA	3	-	3
z toho prebiehajúce konania na konci roka 2016	34	1	35

Tridsať z celkového počtu 42 sankčných konaní vedených počas roku 2016 súviselo s podozrením z porušenia priamo uplatniteľného práva EÚ (vrátane rozhodnutí a nariadení ECB). Tieto konania sa viedli voči 26 významným dohliadaným inštitúciám a týkali sa oblasti vlastných zdrojov, vykazovania, zverejňovania informácií, likvidity a veľkých expozícií. Dve z konaní boli predovšetkým v dôsledku nedostatočného právneho základu na uloženie sankcií počas roku 2016 ukončené. V prípade ostatných údajných porušení predpisov naďalej prebieha vyšetrovanie.

Zvyšných 12 zo 42 sankčných konaní sa týka podozrenia z porušenia ustanovení smernice CRD IV transponovaných do vnútroštátneho práva a vzťahujú sa na významné dohliadané subjekty alebo fyzické osoby. Pri týchto konaniach malo dôjsť k porušeniu predpisov v oblasti riadenia vrátane vnútorných kontrolných mechanizmov, funkcií riadiacich orgánov a odmeňovania. Vzhľadom na malý rozsah údajných porušení boli tri z týchto konaní počas roka 2016 ukončené. ECB okrem toho v roku 2016 adresovala príslušným vnútroštátnym orgánom tri pokyny na začatie sankčného konania v rámci ich vnútroštátnej pôsobnosti.

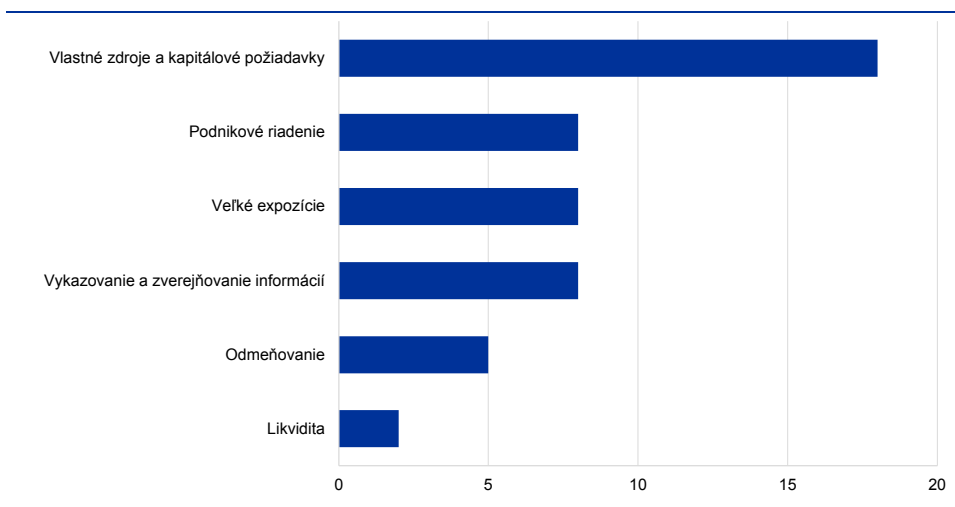
Hladká spolupráca medzi ECB a NCA je kľúčovým prvkom pri uplatňovaní donucovacích a sankčných právomocí zo strany ECB.

Dve donucovacie konania z roka 2016 sa týkali podozrenia z porušenia vnútroštátnych pravidiel odmeňovania a nerešpektovania rozhodnutia ECB v oblasti dohľadu. Vzhľadom na nedostatočný právny základ na uloženie účinných donucovacích prostriedkov bolo jedno z konaní v roku 2016 ukončené, zatiaľ čo druhé stále prebieha.

Graf 5 obsahuje úplné členenie údajných porušení predpisov, pri ktorých ECB viedla v roku 2016 donucovacie a sankčné konania, rozdelené podľa oblasti.

Graf 5

Donucovacie a sankčné konania sa týkali najmä vlastných zdrojov a kapitálových požiadaviek

V prípade dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu ECB požiada relevantný príslušný vnútroštátny orgán o postúpenie veci príslušným vyšetrovacím orgánom a orgánom činným v trestnom konaní v súlade s vnútroštátnym právom. V roku 2016 bola relevantnej NCA zaslaná jedna takáto žiadosť, pričom na konci roka 2016 bol takto posudzovaný postup v ďalších štyroch prípadoch.

2.2.2

Skúsenosti s oznamovaním porušenia predpisov v zmysle článku 23 nariadenia o SSM

ECB je povinná zabezpečiť zavedenie účinných mechanizmov, ktoré akejkolvek osobe umožnia oznámiť porušenie príslušných právnych predpisov EÚ (postup bežne označovaný ako „whistle-blowing“). ECB preto vytvorila mechanizmus oznamovania porušení predpisov (breach reporting mechanism – BRM), ktorého súčasťou je [štruktúrovaná internetová platforma](#) prístupná prostredníctvom internetovej stránky bankového dohľadu ECB.

27 %

nárast počtu oznámení o porušení predpisov prijatých ECB v roku 2016

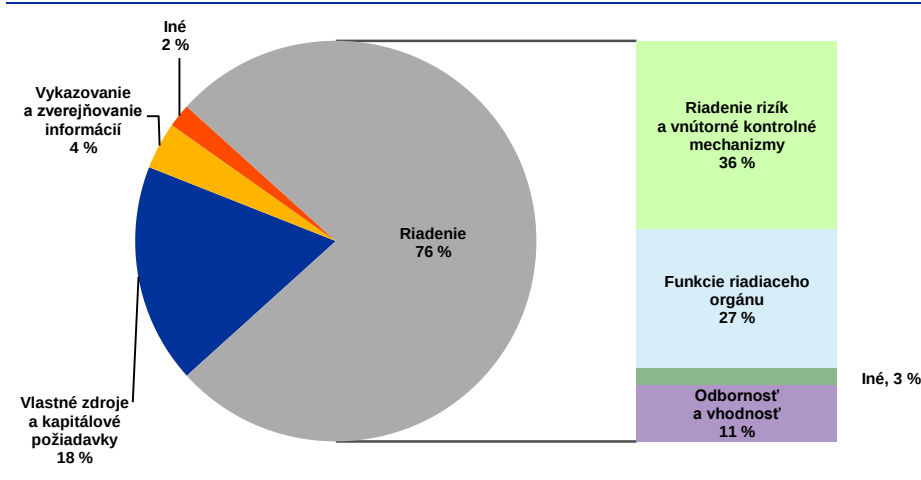
V roku 2016 ECB prijala 100 oznámení o porušení predpisov, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje nárast o 27 %. Sedemdesiat z nich sa týkalo údajného porušenia príslušných právnych predpisov EÚ, z toho 68 bolo po posúdení v pôsobnosti dohľadu ECB (dve oznámenia o porušení predpisov spadali do

pôsobnosti dohľadu príslušných vnútroštátnych orgánov). Zvyšné oznámenia sa týkali najmä vnútroštátnych otázok, ktoré nesúviseli s prudenciálnymi požiadavkami, a preto nepatrili do pôsobnosti BRM (napr. ochrana spotrebiteľa).

Najčastejšie údajné porušenia predpisov sa týkali riadenia (76 %) a neadekvátneho výpočtu vlastných zdrojov a kapitálových požiadaviek (18 %). Podrobné členenie oznámení o porušení predpisov je znázornené v **grafe 6**. Nedostatky v oblasti riadenia sa týkali predovšetkým riadenia rizík a vnútorných kontrolných mechanizmov, funkcií riadiacich orgánov a požiadaviek na odbornosť a vhodnosť.³¹

Graf 6

Údajné porušenia pravidiel oznámené prostredníctvom mechanizmu oznamovania porušení predpisov sa týkajú najmä riadenia

Hlavné opatrenia prijaté od novembra 2014 v súvislosti s vyšetrovaním oznámení o porušení predpisov:

- kontroly na mieste (37 % prípadov),
- žiadosti o interné vyšetrovanie/audit alebo o poskytnutie dokumentácie/zdôvodnenia adresované dohliadanému subjektu (31 % prípadov),
- interné hodnotenie pri využití existujúcej dokumentácie (32 % prípadov).

Niektoré z prijatých oznámení viedli alebo môžu prispieť k začatiu sankčného konania.

Päť z prijatých oznámení viedlo alebo môže prispieť k začatiu sankčného konania voči trom dohliadaným subjektom.

³¹ Riadenie rizík a vnútorné kontrolné mechanizmy predstavujú mechanizmy a procesy, ktoré musí subjekt uplatňovať na adekvátne zisťovanie, riadenie a vykazovanie rizík, ktorým je alebo by mohol byť vystavený. Výraz funkcie riadiacich orgánov označuje, do akej miery osoby, ktoré skutočne riadia podnikateľskú činnosť inštitúcie, alebo osoby oprávnené určovať stratégiu, ciele a celkové smerovanie inštitúcie a dohliadať na rozhodovanie jej vedenia plnia svoje povinnosti.

3 SSM ako súčasť európskej a globálnej architektúry dohľadu

Jednou z hlavných priorít bankového dohľadu ECB je európska a medzinárodná spolupráca. ECB preto rokovala s mnohými ďalšími inštitúciami, ako je Jednotná rada pre riešenie krízových situácií (Single Resolution Board – SRB) a Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (European Securities and Markets Authority – ESMA), a uzavrela s nimi dôležité memorandá o porozumení. Pokračujú tiež prípravy na uzavretie memoránd s orgánmi dohľadu, príslušnými vnútroštátnymi orgánmi pre trhy a s orgánmi dohľadu členských štátov EÚ nepatriacich do eurozóny. Európsky bankový dohľad sa zúčastňuje aj na práci kolégií dohľadu, ktoré zohrávajú dôležitú úlohu pri dohľade nad bankami pôsobiacimi v krajinách mimo eurozóny.

Počas roka 2016 sa európsky bankový dohľad podieľal aj na rámci EÚ pre ozdravenie a riešenie krízových situácií. Hodnotil plány ozdravenia vypracované bankami a poskytoval SRB poradenstvo v otázkach plánov riešenia krízových situácií. ECB bola aktívna aj na európskych a medzinárodných fórach vyvíjajúcich politiky súvisiace s krízovým riadením.

Pokiaľ ide o oblasť globálnych pravidiel pre bankový sektor, ECB spolupracovala s Bazilejským výborom pre bankový dohľad. Podieľala sa na činnosti vyše 30 skupín, podskupín a pracovných skupín tohto výboru. Bankový dohľad ECB tiež prispel k práci EBA a získal právo zúčastňovať sa na plenárnych zasadaniach Rady pre finančnú stabilitu (Financial Stability Board – FSB).

3.1 Európska a medzinárodná spolupráca

3.1.1 Spolupráca s inými vnútroštátnymi/európskymi orgánmi dohľadu

ECB v roku 2016 iniciovala celkovo 24 rokovaní o uzatvorení dohôd o spolupráci s orgánmi bankového dohľadu štátov EÚ nepatriacich do eurozóny a tretích krajín, ako aj s orgánmi EÚ pre dohľad nad trhmi, pričom v štyroch prípadoch už bolo podpísané aj memorandum.

Spolupráca v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru

ECB má rozsiahle pracovné kontakty s orgánmi dohľadu krajín EÚ.

V súlade s článkom 3 ods. 6 nariadenia o SSM Európska centrálna banka pripravuje uzavretie vlastných memoránd o porozumení s deviatimi vnútroštátnymi orgánmi krajín EÚ nepatriacich do eurozóny. Keďže spolupráca a výmena informácií medzi

príslušnými orgánmi v rámci EÚ už prebieha na základe podmienok smernice CRD IV, v memorandách uzatvorených s príslušnými európskymi vnútroštátnymi orgánmi sa ustanovujú dodatočné detaily tejto spolupráce.

V decembri 2016 ECB uzavrela memorandá o porozumení s orgánmi dohľadu Švédska, Nórska, Dánska a Fínska s cieľom umožniť dohľad nad pobočkami, ktoré sa na základe smernice CRD IV považujú za významné. Memorandá zahŕňajú otázky súvisiace s prebiehajúcim dohľadom, ako je účasť v kolégiách dohľadu, výmena informácií a výkon dohľadu na mieste.³²

Banka zároveň nadviazala rokovania s vnútroštátnymi orgánmi pre trhy v EÚ so zámerom podpísať memorandá o spolupráci vychádzajúce zo vzorového memoranda, ktoré pripravila v spolupráci s ESMA. Takéto memorandum už podpísala s jedným orgánom a súčasne prebiehajú rokovania s ďalšími dvomi vnútroštátnymi orgánmi pre trhy.

ECB taktiež uzavrela memorandá o porozumení s orgánmi EBA a ESMA.

Spolupráca s orgánmi tretích krajín

Memorandá o porozumení medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a tretími krajinami sa budú postupne nahrádzať memorandami medzi ECB a týmito krajinami.

Ak to bolo možné, ECB pre uľahčenie prebiehajúceho dohľadu pristúpila k existujúcim memorandám o porozumení, ktoré mali príslušné vnútroštátne orgány podpísané s orgánmi dohľadu tretích krajín už pred zriadením SSM. Tieto memorandá sa postupne budú nahrádzať vlastnými memorandami uzavretými medzi ECB a orgánmi tretích krajín.

Obrázok 6

Štyri oblasti dohľadu zahrnuté v memorandách o porozumení dojednávaných s ECB

³² Memorandum o porozumení by malo uľahčiť spoluprácu vo významných oblastiach medzi bankovým dohľadom ECB a severskými orgánmi dohľadu (a medzi severskými orgánmi navzájom), tak vnútri, ako aj mimo eurozóny. Memorandum preto zahŕňa nielen subjekty z eurozóny, ale tiež širší okruh subjektov podliehajúcich dohľadu týchto severských orgánov. Okrem otázok dohľadu sa memorandum vzťahuje aj na ochranu spotrebiteľa, platobné služby a systémy a na boj proti praniu špinavých peňazí. Rozsah tohto memoranda teda presahuje rámec úloh bankového dohľadu ECB. Úroveň spolupráce medzi signatármi však podlieha právnomu poriadku EÚ. Bankový dohľad ECB sa preto bude zúčastňovať len na úlohách memoranda súvisiacich s dohľadom.

V roku 2016 ECB iniciovala rokovania o memorandách s desiatimi orgánmi dohľadu z tretích krajín. Ich cieľom je umožniť výkon príslušných úloh dohľadu. Z tohto dôvodu by memorandá mali okrem iného zahŕňať výmenu informácií, spoluprácu pri prebiehajúcom dohľade, ako aj pri dohľade v mimoriadnych situáciách, výkon dohľadu na mieste a hodnotenie interných modelov.

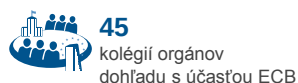
V priebehu roka 2016 a začiatkom roka 2017 ECB uzavrela memorandá o porozumení s dvomi orgánmi dohľadu z tretích krajín. Jedno sa týka dohľadu nad úverovými inštitúciami a druhé výmeny informácií o systémovo dôležitých inštitúciách.

Kolégiá orgánov dohľadu

Kolégiá orgánov dohľadu sú dôležité pri koordinácii dohľadu nad cezhraničnými bankovými skupinami.

Kolégiá orgánov dohľadu sú stále, ale pružné koordinačné štruktúry, ktoré združujú príslušné orgány zapojené do dohľadu nad cezhraničnými bankovými skupinami. Kolégiá zohrávajú významnú úlohu v prípade bánk podliehajúcich SSM, ktoré pôsobia v krajinách mimo eurozóny.

V roku 2016 ECB podporila prácu kolégií so zámerom zefektívniť, v súlade so smernicou CRD IV, európsky rámec pre výmenu informácií, spoločné hodnotenia rizika a spoločné rozhodnutia o kapitálových a likviditných požiadavkách.

Bankový dohľad ECB ako orgán konsolidovaného dohľadu zodpovedá za organizáciu a fungovanie 29 európskych kolégií. Tieto kolégiá sú zložené z príslušných členov EÚ, EBA a v úlohe pozorovateľov aj z tých orgánov, ktoré vykonávajú dohľad nad kľúčovými dcérskymi spoločnosťami a pobočkami zriadenými jednotlivými bankovými skupinami v tretích krajinách. Ide o najdôležitejšie orgány dohľadu na globálnych bankových a finančných trhoch.

Aby sa zaistilo riadne fungovanie každého kolégia, spoločné dohľadacie tímy stanovili pre všetky významné inštitúcie, ktoré podliehajú konsolidovanému dohľadu ECB, príslušné procesy a postupy.³³

Bankový dohľad ECB ako hostiteľský orgán dohľadu nad významnými inštitúciami v eurozóne, ktoré majú svoje ústredia v nezúčastnených členských štátoch EÚ (sedem bankových skupín), sa prostredníctvom zastúpenia v spoločných dohľadacích tímoch aktívne podieľal na práci kolégií pre tieto cezhraničné bankové skupiny.

Pokiaľ ide o iné medzinárodne aktívne významné inštitúcie v eurozóne, bankový dohľad ECB pôsobil v roku 2016 ako orgán konsolidovaného dohľadu nad štyrmi bankovými skupinami, ktoré majú ústredia v zúčastnených členských štátoch, no ich významná cezhraničná aktivita prebieha len za hranicami EÚ. Zároveň bankový dohľad ECB ako hostiteľský orgán dohľadu spolupracoval s kolégiami piatich

³³ Ako sa ustanovuje v [delegovanom nariadení Komisie \(EÚ\) 2016/98](#) a vo [vykonávacom nariadení Komisie \(EÚ\) 2016/99](#).

cezhraničných bankových skupín, ktoré majú ústredie v tretích krajinách a ktorých dcérske spoločnosti sú významnými inštitúciami v eurozóne.

Stav nadväzovania úzkej spolupráce

Členské štáty EÚ, ktorých menou nie je euro, sa môžu zapojiť do SSM prostredníctvom režimu úzkej spolupráce. Hlavné podmienky sú stanovené v článku 7 nariadenia o SSM a procesné aspekty sú upravené v [rozhodnutí ECB/2014/5](#). V roku 2016 neboli prijaté žiadne formálne žiadosti o úzku spoluprácu.

3.1.2 Účasť v rámci pre ozdravenie a riešenie krízových situácií v EÚ

Rámec EÚ pre ozdravenie a riešenie krízových situácií predstavuje dôležitú oporu pri posilňovaní stability bankového sektora v EÚ. Významnú úlohu v tomto rámci zohráva bankový dohľad ECB. V roku 2016 sa jeho účasť v tejto oblasti prehĺbila čiastočne aj z dôvodu ďalšieho rozšírenia pôsobnosti jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií.

Účasť bankového dohľadu ECB na úlohách súvisiacich s rámcom EÚ pre ozdravenie a riešenie krízových situácií sa rozširuje.

Kľúčovou úlohou bankového dohľadu ECB zameranou na zlepšenie odolnosti významných inštitúcií v časoch zvýšeného napätia je hodnotenie **plánov ozdravenia**. Cyklus predkladania plánov ozdravenia v roku 2015, ktorých hodnotenie prebiehalo v roku 2016, bol prechodný. V čase, keď inštitúcie predkladali svoje plány ozdravenia do ECB, vo všetkých členských štátoch ešte nebola transponovaná smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk (Banking Recovery and Resolution Directive – BRRD) ani neboli implementované všetky príslušné opatrenia na prípravu týchto plánov. Cieľom bankového dohľadu ECB bolo získať prvý súbor plánov ozdravenia zo všetkých inštitúcií a zabezpečiť, aby tieto plány čoskoro spĺňali minimálne požiadavky ustanovené smernicou BRRD a príslušnými delegovanými nariadeniami Komisie. V prípade plánov, ktoré mali významné nedostatky, sa od príslušných bánk požadovalo prijatie nápravných opatrení pred ďalším predložením plánu.

Na základe týchto hodnotení ECB zrealizovala referenčné hodnotenie, ktoré odhalilo kľúčové oblasti, v ktorých je potrebné zlepšenie. Medzi iným išlo o úplnosť a kvalitu údajov, dôveryhodnosť možností ozdravenia, prísnosť scenárov a nastavenie ukazovateľov ozdravenia. Tieto zistenia sa stali podkladom pre listy so spätnou väzbou, ktoré boli na konci hodnotenia zaslané do bánk. Plány ozdravenia na rok 2016 sa predkladali v priebehu septembra a decembra 2016. V súčasnosti prebieha ich hodnotenie. Tým sa zaistí, aby banky mali dôveryhodné plány ozdravenia, ktoré je možné zaviesť na obnovenie ich odolnosti v čase napätia.

Bankový dohľad ECB pravidelne spolupracuje s SRB na plánovaní postupov riešenia krízových situácií.

V roku 2016 SRB a ECB pristúpili k realizácii bilaterálneho memoranda o porozumení podpísaného na konci roka 2015, ktorým sa ustanovujú pravidlá spolupráce a výmeny informácií. Vo všeobecnosti si ECB podľa dohody v memorande vymieňala s SRB plány ozdravenia a iné informácie a údaje.

V priebehu roka 2016 SRB konzultovala s bankovým dohľadom ECB návrhy plánov na riešenie krízových situácií mnohých významných inštitúcií. ECB ich vyhodnotila a poslala SRB spätnú väzbu. Medzi ECB a SRB prebehla tiež plodná debata a výmena informácií v súvislosti s úlohou SRB stanoviť minimálne požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky (minimum requirements for own funds and eligible liabilities – MREL).

Zástupca ECB sa zúčastňoval na rokovaní SRB a predseda SRB bol prizvaný na niekoľko rokovaní Rady pre dohľad, čo podporilo dialóg na vysokej úrovni medzi týmito radami. Konštruktívna účasť pracovníkov ECB a SRB vo výboroch týchto dvoch subjektov taktiež viedla k prehĺbeniu spolupráce na odbornej úrovni, pričom zároveň v otázkach týkajúcich sa individuálnych bánk prebiehala spolupráca medzi spoločnými dohliadacími tímami a internými tímami pre riešenie krízových situácií. Na konci roka ECB pristúpila k technickým úpravám svojich systémov, čím umožnila pracovníkom SRB a členom jej rady priamy prístup k informačnému systému dohľadu a údajom uloženým v platforme dohľadu v súlade s ustanoveniami memoranda o porozumení, a nahradila tak predchádzajúce fyzické postupovanie informácií. Tým sa zefektívnila výmena informácií a zaistila sa minimálna vykazovacia záťaž na strane bánk.

Bankový dohľad ECB sa podieľal na rôznych činnostiach v oblasti regulácie.

Bankový dohľad ECB sa v roku 2016 zúčastňoval aj na európskych a medzinárodných fórach, ktoré vyvíjajú politiky súvisiace s krízovým riadením. Zabezpečil napríklad podklady k legislatívnemu návrhu Európskej komisie zverejnenému v novembri 2016, ktorým sa okrem iného mení rámec MREL a hierarchia veriteľov podľa smernice BRRD. ECB okrem toho participovala vo výboroch EBA a FSB, ktoré zodpovedali za vývoj regulačných štandardov k prevencii a riadeniu kríz.

V poslednom štvrtroku 2016 sa ECB spolu s najvyššími predstaviteľmi príslušných orgánov zo Spojeného kráľovstva, Spojených štátov a bankovej únie zúčastnila na preskúmaní, ktorého zámerom bolo prehĺbenie spolupráce medzi jurisdikciami v prípade zlyhania významnej cezhraničnej banky a ktorého základom bola prebiehajúca práca medzinárodných orgánov.

3.1.3 Revízná komisia EBA

Bankový dohľad ECB sa aktívne zúčastňoval na práci revíznej komisie EBA, ktorá zodpovedá za vzájomné hodnotenia s cieľom zlepšiť konzistentnosť výsledkov dohľadu.

Revízná komisia EBA v roku 2016 uskutočnila vzájomné hodnotenie vykonávacích technických predpisov pre vykazovanie na účely dohľadu ([vykonávacie nariadenie Komisie \(EÚ\) č. 680/2014 zo 16. apríla 2014](#)).

Cieľom tohto vzájomného hodnotenia bolo preskúmať postupy dohľadu príslušných orgánov v oblasti vykazovacích povinností inštitúcií na účely dohľadu. Hodnotili sa zavedené procesy, ako sú postupy zberu údajov a príslušné informačné systémy, so zámerom zaistiť kvalitu takýchto údajov, aktualizáciu vykazovacích rámcov

a využívanie nástroja otázok a odpovedí EBA. Hodnotenie sa tiež zameralo na otázky riadenia.

Vzájomné hodnotenie dospelo k záveru, že ECB má zavedené komplexné procesy vo všetkých hodnotených oblastiach.

3.1.4 Programy MMF pre hodnotenie finančného sektora

Programy MMF pre hodnotenie finančného sektora (Financial Sector Assessment Programs – FSAP) sú komplexné a hĺbkové hodnotenia finančného sektora danej krajiny. Skladajú sa z i) identifikácie hlavných nedostatkov a hodnotenia odolnosti finančného sektora, ii) hodnotenia rámca politiky finančnej stability krajiny a jej rámca a postupov dohľadu a z iii) hodnotenia finančných záchranných sietí a schopnosti finančného systému riadiť a riešiť finančné krízy.³⁴

ECB sa aktívne podieľa na programoch MMF pre hodnotenie finančného sektora krajín eurozóny.

Programy FSAP MMF prebiehajú na úrovni jednotlivých krajín, ich vedenie preto preberajú vnútroštátne orgány. Na týchto aktivitách v krajinách eurozóny sa vzhľadom na svoje úlohy v oblasti mikroprudenciálneho bankového dohľadu a makroprudenciálnej politiky spolu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi výraznou mierou podieľa aj ECB.

V roku 2016 MMF ukončil programy FSAP pre Fínsko, Nemecko, Írsko a Holandsko. Naopak začal programy pre Luxembursko a Španielsko, ktoré by sa mali uzavrieť v priebehu roka 2017. Ku koncu tohto roka sa plánuje začiatok programov pre Belgicko, Francúzsko a Taliansko, ktoré by mali byť ukončené v roku 2018.

Vzhľadom na povahu týchto programov bude väčšina ich výsledkov a odporúčaní naďalej adresovaná príslušným vnútroštátnym orgánom. Po zohľadnení novej architektúry bankového dohľadu v eurozóne však odporúčania týkajúce sa riadneho fungovania SSM môžu byť v zákonne opodstatnených prípadoch adresované ECB. V záujme zachovania účinnej a relevantnej kontroly a odporúčaní MMF bude potrebné, aby kroky MMF v plnej miere odrážali rámec tvorby politiky a príslušné právomoci na úrovni jednotlivých členských štátov, eurozóny a EÚ.

3.2 Účasť na vývoji európskeho a medzinárodného regulačného rámca

3.2.1 Účasť na bazilejskom procese

V januári 2016 skupina guvernérov a predstaviteľov orgánov dohľadu, ktorá je orgánom dohľadu Bazilejského výboru pre bankový dohľad (Basel Committee on Banking Supervision – BCBS), schválila základné hodnotenie štandardu trhového

³⁴ Ďalšie informácie o týchto troch moduloch FSAP MMF a o hlavných cieľoch participácie ECB sú v časti 4.1.2 Výročnej správy ECB o činnosti dohľadu za rok 2015.

rizika. Okrem toho stanovila pracovný program výboru BCBS na rok 2016 a dohodla sa, že výbor ukončí práce zamerané na zníženie nadmernej variability rizikovo vážených aktív prostredníctvom revízie rámca rizikových váh a kalibrácie ukazovateľa finančnej páky v rámci procesu finalizácie balíka Bazilej III. Bankový dohľad ECB sa aktívne podieľal na tvorbe politík a na kvantitatívnych dosahových štúdiách v oboch oblastiach.

Reformy Bazileja III zatiaľ nie sú ukončené.

V januári 2017 skupina guvernérov a predstaviteľov orgánov dohľadu uvítala pokrok, ktorý BCBS dosiahol pri plnení pokrízových regulačných reforiem. Poznamenala však, že na finalizáciu návrhov reforiem, kým ich táto skupina bude môcť preskúmať, je potrebný dlhší čas. Očakáva sa, že práca sa ukončí v blízkej budúcnosti.

Bankový dohľad ECB sa okrem toho podieľal na viac ako 30 skupinách podskupín a pracovných skupinách BCBS. V roku 2016 boli okrem revidovaného rámca trhového rizika odsúhlasené tieto reformy: vykazovanie úrokového rizika v bankovej knihe, revízie sekuritizačného rámca a štandard pre vykazovanie regulátorného kapitálu pri investíciách bánk v rámci celkovej schopnosti absorbovať straty (total loss-absorbing capacity – TLAC). Výbor BCBS taktiež inicioval verejné konzultácie k regulácii účtovného postupu pri rezervách a k regulácii vykazovacích požiadaviek podľa 3. piliera.

Podpora činnosti EBA

Na úrovni EÚ bankový dohľad ECB pokračoval v spolupráci s EBA, konkrétne na spoločnom ciele zosúladiť prudenciálne pravidlá pre finančné inštitúcie. Je to nevyhnutné na zaistenie konzistentného dohľadu v celom európskom bankovom sektore.

V roku 2016 sa predstavitelia bankového dohľadu ECB podieľali na činnosti viac ako 35 nižších štruktúr EBA (stálych výborov aj podskupín) a jeho hlavného výboru, Rady orgánov dohľadu EBA, v ktorej je bankový dohľad ECB zastúpený ako člen bez hlasovacieho práva.

Bankový dohľad ECB je aktívny vo všetkých pracovných skupinách, v ktorých sa zúčastňuje. V prípade 2. piliera napríklad bankový dohľad ECB v roku 2016 úzko spolupracoval s EBA na vývoji a realizácii opatrení zameraných na prehlbenie **konvergenzie dohľadov v rámci procesu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (Supervisory Review and Evaluation Processes – SREP) a opatrení 2. piliera**. Aktívne sa zúčastňoval na príprave usmernení k SREP (usmernenie EBA 2014/13), úrokovému riziku v bankovej knihe (usmernenie EBA 2015/8 o IRRBB), stanovisku EBA k vzájomnému vzťahu medzi 1. pilierom, 2. pilierom a požiadavkami na kombinovaný vankúš a obmedzeniami týkajúcimi sa rozdelenia, ktoré sa publikovalo 16. decembra 2015, ako aj na príprave spoločného prístupu EÚ ku kapitálovému odporúčaniu na úrovni 2. piliera. Bankový dohľad ECB okrem toho s EBA spolupracoval na príprave výročnej správy EBA o konvergencii dohľadov.

Tieto orgány taktiež úzko kooperovali pri príprave regulačných nástrojov definovaných ako súčasť revízie **prístupu založeného na interných ratingoch**

(Internal Ratings-Based Approach – IRB)³⁵. ECB spolupredseda pracovnej skupine EBA pre validáciu modelov, ktorej cieľom je pomáhať EBA pri plnení regulačného mandátu v oblasti kreditného rizika s dôrazom na otázky IRB.

V tomto kontexte ECB spolupracovala s EBA a mnohými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi na príprave niekoľkých regulačných nástrojov, ktoré vyplynuli z práce EBA zameranej na identifikovanie hlavných príčin variability pri implementácii modelov IRB. Tieto regulačné nástroje majú formu regulačných technických predpisov a usmernení a budú sa zavádzať postupne počas niekoľkých nasledujúcich rokov.

Pokiaľ ide o **ukazovateľ finančnej páky**, bankový dohľad ECB spolupracoval s EBA na príprave správy (publikovanej v auguste 2016)³⁶, v ktorej sú odporúčania ku kalibrácii ukazovateľa finančnej páky pre inštitúcie v EÚ. Bankový dohľad ECB sa konkrétne podieľal na koordinácii základných kvantitatívnych analýz realizovaných EBA. Táto správa vychádza z nariadenia o kapitálových požiadavkách (CRR) a predstavuje dôležité východisko pre Komisiu pri zavádzaní ukazovateľa finančnej páky do minimálnych požiadaviek 1. piliera.

3.2.2 Využívanie možností a právomocí ustanovených v CRR/CRD IV

V roku 2015 ECB iniciovala projekt zameraný na harmonizáciu možností a právomocí podľa CRR, CRD IV a delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2015/61³⁷, ktorým sa orgánom dohľadu alebo vnútroštátnym zákonodarným orgánom priznávajú určité právomoci pri implementovaní príslušných právnych noriem EÚ.

Po skončení dvoch verejných konzultácií ECB v roku 2016 finalizovala projekt o možnostiach a právomociach.³⁸ V tejto súvislosti prijala **nariadenie a zásady** s cieľom harmonizovať uplatňovanie všetkých možností a právomocí spadajúcich do priamej kompetencie ECB.³⁹ Implementácia týchto nástrojov umožní homogénne uplatňovanie viac ako 130 možností a právomocí v oblasti prudenciálneho dohľadu a výraznou mierou prispeje k zmierneniu regulačných rozdielov v eurozóne. Významné banky môžu realizovať svoje podnikateľské činnosti v zúčastnených členských štátoch na základe jednotných pravidiel a konzistentných kritérií hodnotenia orgánmi dohľadu.

V roku 2016 bankový dohľad ECB finalizoval projekt o možnostiach a právomociach v súvislosti s významnými inštitúciami.

viac ako 130
možností a právomocí
sa uplatňuje jednotne
v rámci celej eurozóny

³⁵ Prístup založený na interných ratingoch (často uvádzaný ako IRBA) je jeden z možných prístupov, ktoré môže inštitúcia využiť na výpočet kapitálových požiadaviek na krytie kreditného rizika. Tento rámec zahŕňa dva širšie prístupy, ktoré môže banka uplatniť: základný prístup interných ratingov (FIRB), v rámci ktorého banky vypočítavajú svoj vlastný parameter pravdepodobnosti zlyhania (probability of default – PD), zatiaľ čo ostatné rizikové parametre sú súčasťou CRR; a rozšírený prístup interných ratingov (AIRB), pri ktorom banky vypočítavajú parametre všetkých svojich rizík.

³⁶ [Správa EBA o požiadavkách na ukazovateľ finančnej páky podľa článku 511 nariadenia CRR](#)

³⁷ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/61 z 10. októbra 2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o požiadavku na krytie likvidity pre úverové inštitúcie.

³⁸ Viac informácií o dôvodoch, podstate a priebehu projektu ECB o možnostiach a právomociach orgánov dohľadu je vo [Výročnej správe ECB o činnosti dohľadu za rok 2015](#).

³⁹ S výlučným dôrazom na významné inštitúcie.

V roku 2016 bankový dohľad ECB rozšíril projekt o možnostiach a právomociach aj o menej významné inštitúcie.

ECB v úzkej spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi rozšírila projekt o možnostiach a právomociach aj na otázky dohľadu nad menej významnými inštitúciami. Zámerom je zaistiť rovnaké podmienky a konzistentné uplatňovanie prísnych štandardov dohľadu v celej eurozóne, pričom sa bude v plnom rozsahu zohľadňovať princíp proporcionality. Návrh usmernenia a odporúčania pre príslušné vnútroštátne orgány bol od 3. novembra 2016 do 5. januára 2017 predložený na verejnú konzultáciu. Po zohľadnení výsledkov konzultácie sa očakáva, že tieto normy budú prijaté na konci jari 2017.

Napriek veľkému úsiliu bankového dohľadu ECB o harmonizáciu zostáva regulačný rámec na národnej úrovni rozdielny. Dôvodom je skutočnosť, že časti tejto regulácie majú formu smerníc EÚ, ktoré musia byť transponované do vnútroštátneho právneho poriadku. Tak vzniká priestor pre rozdielnu transpozíciu na vnútroštátnej úrovni, čo v niektorých prípadoch vedie k fragmentácii regulačného rámca. To spôsobuje, že európsky bankový dohľad je nákladnejší a menej efektívny. Preto je potrebné, aby tvorcovia politík prijali legislatívne opatrenia na zníženie regulačných rozdielov, ktoré sa z hľadiska obozretného dohľadu považujú za neopodstatnené. Ide o tie možnosti a právomoci, nad ktorými majú kontrolu len vnútroštátni zákonodarcovia.

3.2.3 Podpora činnosti FSB

Bankový dohľad ECB v roku 2016 pokračoval v spolupráci s Radou pre finančnú stabilitu (Financial Stability Board – FSB), a to najmä v oblasti krízového riadenia (prostredníctvom riadiacej skupiny pre riešenie kríz (Resolution Steering Group)), ako aj v oblastiach riadenia, rizika konania a kompenzácií (prostredníctvom príslušných nižších štruktúr FSB).

Bankový dohľad ECB sa zúčastňuje na plenárnych zasadaniach FSB.

Plénium FSB sa 21. júla 2016 na svojom zasadaní v Chengdu dohodlo⁴⁰ na zmene svojho procesného poriadku s cieľom umožniť účasť zástupcu bankového dohľadu ECB na **plenárnych zasadaniach FSB**. Zástupcom bankového dohľadu ECB na rozhodovacej úrovni FSB sa tak stal podpredseda Rady pre dohľad.

V súvislosti s očakávanými zmenami programu počas nadchádzajúceho nemeckého predsedníctva skupiny G20 sa bankový dohľad ECB zaviazal intenzívnejšie sa podieľať na práci FSB. Ťažisko práce sa presunie z finalizácie významných pokrízových finančných reforiem na ich úplnú, včasnú a konzistentnú implementáciu.

⁴⁰ Tlačová správa FSB (2016): [Meeting of the Financial Stability Board in Chengdu on 21 July](#).

4 Organizačný rámec bankového dohľadu ECB

Fragmentácia regulačného prostredia v eurozóne je výzvou pre európsky bankový dohľad.

Rada pre dohľad a Rada guvernérov prijala v roku 2016 okolo 1 800 rozhodnutí formou postupu implicitného súhlasu. Podobne ako v predchádzajúcom roku sa väčšina týchto rozhodnutí týkala posudzovania odbornosti a vhodnosti manažérov bánk. Vzhľadom na veľký počet rozhodnutí ECB podnikla kroky na ďalšie zjednodušenie rozhodovacieho procesu. Medzi najdôležitejšie patrí vytvorenie rámca pre prijímanie určitých druhov rozhodnutí v oblasti dohľadu formou poverenia.

Rozhodovací proces stále obmedzujú rôzne spôsoby, akými členské štáty transponovali smernicu CRD IV do svojho vnútroštátneho právneho poriadku. Vedie to k fragmentácii, ktorá obmedzuje prácu európskeho bankového dohľadu zameranú na dosiahnutie rovnakých podmienok. Taktiež to zvyšuje byrokráciu a náklady, pretože je potrebné, aby si ECB osvojila každý z 19 rozdielnych vnútroštátnych právnych rámcov. Fragmentáciu regulačného rámca spôsobuje aj konanie niektorých členských štátov, ktoré menia nezáväzné postupy dohľadu na záväzné právne akty. K debate o konkrétnych právomociach ECB v oblasti dohľadu viedli v niektorých prípadoch aj národné transpozície smernice CRD IV a vnútroštátne regulačné požiadavky, ktoré presahujú právny rámec EÚ. ECB v úzkej spolupráci s Európskou komisiou v roku 2016 zreteľne vymedzila hranicu medzi kompetenciami ECB a kompetenciami príslušných vnútroštátnych orgánov a identifikovala prípady, v ktorých je ECB priamo kompetentná vykonávať právomoci v oblasti dohľadu ustanovené vo vnútroštátnom práve.

4.1 Plnenie požiadaviek na zodpovednosť

Bankový dohľad ECB pokračoval v úzkej spolupráci s Európskym parlamentom a Radou EÚ.

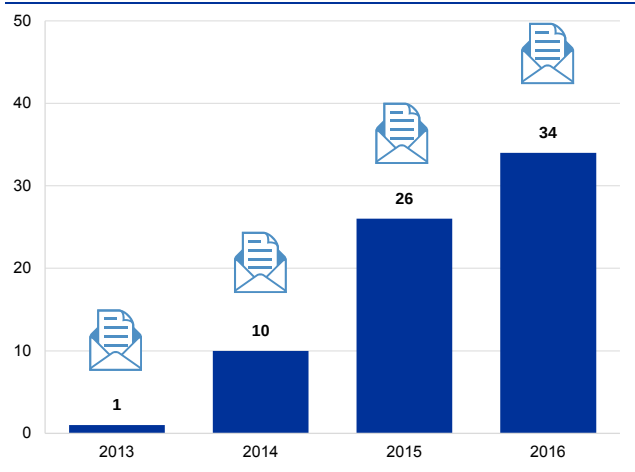
Táto výročná správa predstavuje jeden z hlavných prostriedkov v rámci zodpovednosti bankového dohľadu ECB v súlade s nariadením o SSM. Podľa tohto nariadenia by malo byť poverenie ECB úlohami v oblasti dohľadu vyvážené príslušnými požiadavkami na transparentnosť a zodpovednosť. Aj v roku 2016 bolo jednou z priorít ECB dodržiavanie a podpora [rámca zodpovednosti](#), ktorý bol vytvorený na základe medziinštitucionálnej dohody medzi Európskym parlamentom a ECB a memoranda o porozumení medzi Radou EÚ a ECB.

Pokiaľ ide o Európsky parlament, v roku 2016 predsedníčka Rady pre dohľad vystúpila pred Výborom Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové záležitosti s výročnou správou ECB o činnosti dohľadu za rok 2015 ([22. marca](#)), zúčastnila sa na dvoch riadnych verejných vypočutiach ([13. júna](#) a [9. novembra](#)) a na troch ad hoc výmenách názorov ([22. marca](#), [13. júla](#) a [9. novembra](#)). Medzi kľúčové témy diskusií patrila problematika NPL, SREP a legislatíva v oblasti bankového dohľadu.

Počas roka 2016 ECB zverejnila na svojej [internetovej stránke](#) 34 odpovedí na otázky poslancov Európskeho parlamentu súvisiace s bankovým dohľadom. Listy obsahovali vysvetlenia právneho rámca a politik ECB týkajúcich sa širokého spektra oblastí dohľadu, ako napríklad záťažových testov EBA v roku 2016, opatrení dohľadu ECB, SREP a NPL.

Graf 7

Počet odpovedí na otázky poslancov Európskeho parlamentu sa v roku 2016 zvýšil

ECB okrem toho v súlade s medziinštitucionálnou dohodou predkladala Európskemu parlamentu záznamy zo zasadaní Rady pre dohľad. V roku 2016 sa zaviedol nový formát na skvalitnenie záznamov zo zasadaní Rady pre dohľad, ktorý poskytuje Európskemu parlamentu lepšie informácie o prerokovaných záležitostiach. Európsky parlament vyjadril s týmto novým formátom spokojnosť.

Pokiaľ ide o Radu EÚ, predsedníčka Rady pre dohľad sa zúčastnila na dvoch zasadaniach Euroskupiny v zložení bankovej únie: 22. apríla predsedníčka vystúpila s výročnou správou ECB o činnosti dohľadu za rok 2015 a 9. novembra sa zúčastnila na výmene názorov týkajúcej sa záťažových testov EBA, SREP 2016, NPL a harmonizácie možností a právomocí v rámci CRR/CRD IV.

Pokiaľ ide o vykazovacie povinnosti stanovené v nariadení o SSM, predstavitelia ECB zapojení do bankového dohľadu sa zúčastňovali na výmenách názorov s národnými parlamentmi.

Spolupráca s Európskym dvorom audítorov

Bankový dohľad ECB úzko spolupracoval s Európskym dvorom audítorov (EDA) v záležitostiach vyplývajúcich z kontroly prevádzkovej efektívnosti riadenia ECB vykonávanej dvorom v súlade s článkom 20 ods. 7 nariadenia o SSM. EDA v novembri 2016 zverejnil svoju [prvú osobitnú správu: Jednotný mechanizmus dohľadu – Dobrý začiatok, ale potreba ďalších zlepšení](#). Európsky dvor audítorov sa zameriaval na operačnú efektívnosť riadenia ECB v oblasti bankového dohľadu a ocenil prínos ECB pri formovaní európskeho bankového dohľadu. V správe sa tiež uvádza trinásť odporúčaní, ku ktorým ECB vydala predbežné stanoviská v samotnej správe a ktoré zohľadní v ďalšej práci. Hlavné odporúčania EDA sa venujú štyrom oblastiam: i) riadeniu (napr. zjednodušeniu procesu prijímania rozhodnutí dohľadu), ii) zodpovednosti (napr. príprave a zverejňovaní formálneho výkonnostného rámca), iii) spoločným dohliadacím tímom (napr. zaisteniu úplnej a proporcionálnej účasti vnútroštátnych orgánov na práci tímov) a iv) dohľadu na mieste (napr. posilneniu účasti zamestnancov ECB na výkone dohľadu na mieste).

4.2 Rozhodovanie

4.2.1 Rada pre dohľad a riadiaci výbor

Obrázok 7

Rozhodnutia Rady pre dohľad v roku 2016

Poznámka: Čísla v tomto diagrame vyjadrujú počet individuálnych rozhodnutí dohľadu adresovaných dohliadaným subjektom alebo ich potenciálnym nadobúdateľom a inštrukcií pre NCA týkajúcich sa významných alebo menej významných inštitúcií. Rada pre dohľad okrem toho prijala rozhodnutia o viacerých horizontálnych otázkach (napr. o spoločných metodikách) a inštitucionálnych otázkach.

¹) Prijatých 1 191 rozhodnutí o povoľovacích konaniach zahŕňa 2 686 individuálnych konaní (časť 2.1.2).

Počas roka 2016 sa uskutočnilo 28 zasadaní Rady pre dohľad, z toho 24 vo Frankfurt nad Mohanom a 4 prostredníctvom telekonferencie. Rada pre dohľad sa na nich venovala množstvu otázok týkajúcich sa jednotlivých bánk, ako aj všeobecným otázkam v oblasti jej politik. V roku 2016 prijala Rada pre dohľad väčšinu svojich rozhodnutí formou písomných konaní⁴¹. Podobne ako v roku 2015 väčšina týchto rozhodnutí súvisela s posudzovaním odbornosti a vhodnosti.

Veľký počet rozhodnutí sa týkal jednotlivých bánk (obrázok 7) a prijal sa postupom implicitného súhlasu. V rámci tohto dvojstupňového procesu sa jednotlivé návrhy rozhodnutí najprv predložia Rade pre dohľad na odsúhlasenie. Následne sa konečné návrhy rozhodnutí predložia Rade guvernérov na prijatie na základe postupu implicitného súhlasu. Zo 126 bankových skupín, ktoré podliehajú priamemu dohľadu ECB, v roku 2016 požiadalo 38 skupín o vyhotovenie formálneho rozhodnutia ECB v inom úradnom jazyku EÚ ako angličtina.

Okrem rozhodnutí týkajúcich sa jednotlivých bánk Rada pre dohľad rozhodovala aj o viacerých horizontálnych otázkach, a to najmä v súvislosti s uplatňovaním spoločných metodík a rámcov v špecifických oblastiach dohľadu. Niektoré z týchto rozhodnutí pripravili dočasné štruktúry poverené Radou pre dohľad. Tieto zoskupenia boli zostavené z vyšších riadiacich pracovníkov ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov. Pracovali na príprave metodiky SREP a na konzistentnom prístupe dohľadu k inštitúciám s veľkým objemom NPL. Rada pre dohľad ukončila tiež prípravu podkladov k využívaniu možností a právomocí ustanovených v práve EÚ. Príslušný [dodatok k všeobecným zásadám ECB týkajúcim sa využívania možností a právomocí](#) bol zverejnený v auguste 2016.

⁴¹ Podľa článku 6.7 [rokovacieho poriadku Rady pre dohľad](#) sa môžu rozhodnutia prijímať aj formou písomného konania, pokiaľ ho nenamietajú aspoň traja členovia Rady pre dohľad s hlasovacím právom. V takých prípadoch sa daný bod zaradí do programu nasledujúceho zasadania Rady pre dohľad. V rámci písomného konania musí mať Rada pre dohľad zvyčajne najmenej päť pracovných dní na posúdenie.

Rada pre dohľad

Predný rad (zľava):

Mathias Dewatripont, Elisa Ferreirová, Tatiana Dubinová (alternátka Vladimíra Dvořáčka), Julie Dicksonová, Anneli Tuominenová, Danièle Nouyová, Sabine Lautenschlägerová, Jelena Lebedeva (alternátka Pētersa Putniņa), Cyril Roux, Alexander Demarco

Stredný rad (zľava):

Raimund Röseler (alternát Felixa Hufelda), Ignazio Angeloni, Luc Coene, Zoja Razmusa, Norbert Goffinet, Claude Simon, Marko Bošnjak, Fernando Restoy Lozano

Zadný rad (zľava):

Helmut Ettl, Jouni Timonen, Andreas Dombret, Fabio Panetta, Andreas Iltner, Karol Gabarretta, Andres Kurgpõld (alternát Kilvara Kesslera), Vytautas Valionis (alternát Ingridy Šimonytėovej), Yiangos Demetriou, Ilias Plaskovitis, Jan Sijbrand, Robert Ophèle

ECB v roku 2016 pokračovala v ďalšom zjednodušaní svojho rozhodovacieho procesu.

Luc Coene, zástupca ECB v Rade pre dohľad, zomrel dňa 5. januára 2017.

Oficiálne vyhlásenie sa nachádza na internetovej stránke ECB.

ECB v roku 2016 prijala opatrenia na ďalšie zjednodušenie svojho rozhodovacieho procesu. Okrem štandardizovania niektorých častí dokumentácie a spojenia príslušných rozhodnutí do jedného písomného konania ECB navrhla aj **rámec pre prijímanie určitých druhov rozhodnutí v oblasti dohľadu formou poverenia**.

V tomto rámci bude v roku 2017 možné delegovať vyšším riadiacim pracovníkom bankového dohľadu ECB väčšinu rozhodnutí v dvoch oblastiach: posudzovanie požiadaviek na odbornosť a vhodnosť a hodnotenie významnosti subjektov podliehajúcich dohľadu. Zámerom je dosiahnuť širšie delegovanie rutinných rozhodnutí s obmedzenou voľnosťou pri rozhodovaní. Delegovanie rozhodovacích právomocí výrazne zefektívni rozhodovací proces. Umožní to tiež, aby sa Rada pre dohľad a Rada guvernérov sústredili na otázky s ťažiskovým vplyvom a na rozhodnutia, ktoré si vyžadujú hlbšie preskúmanie.

Riadiaci výbor zabezpečuje podporné činnosti pre Radu pre dohľad a pripravuje jej zasadania. Pozostáva z ôsmich členov Rady pre dohľad. V roku 2016 sa konalo 18 zasadaní, všetky vo Frankfurte nad Mohanom.⁴² V apríli sa uskutočnila tradičná rotácia piatich členov z príslušných vnútroštátnych orgánov, ktorí sú vymenovaní na obdobie jedného roka.

⁴² Článok 26 ods. 10 nariadenia o SSM.

Predseda	Danièle Nouy	Cyprus	Yiannos Demetriou (Central Bank of Cyprus)
Podpredseda	Sabine Lautenschläger	Lotyšsko	Pēteris Putniņš (Finanšu un kapitāla tirgus komisija) Zoja Razmusa (Latvijas Banka)
Zástupcovia ECB	Ignazio Angeloni Luc Coene (do 5. januára 2017) Julie Dickson Sirikka Hämäläinen (do júna 2016)	Litva	Ingrida Šimonytė (Lietuvos bankas) (do 1. augusta 2016) Vytautas Valionis (Lietuvos bankas) (od 15. februára 2017)
Belgicko	Mathias Dewatripont (Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique)	Luxembursko	Claude Simon (Commission de Surveillance du Secteur Financier) Norbert Goffinet (Banque centrale du Luxembourg)
Nemecko	Felix Hufeld (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht) Andreas Dombret (Deutsche Bundesbank)	Malta	Karol Gabarretta (Malta Financial Services Authority) Alexander Demarco (Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta)
Estónsko	Kilvar Kessler (Finantsinspeksioon) Madis Müller (Eesti Pank)	Holandsko	Jan Sijbrand (De Nederlandsche Bank)
Írsko	Cyril Roux (Central Bank of Ireland/Banc Ceannais na hÉireann) (do 28. februára 2017) Ed Sibley (Central Bank of Ireland/Banc Ceannais na hÉireann) (od 1. marca 2017)	Rakúsko	Helmut Ettl (Finanzmarktaufsicht) Andreas Ittner (Oesterreichische Nationalbank)
Grécko	Ilias Plaskovitis (Bank of Greece)	Portugalsko	Elisa Ferreira (Banco de Portugal)
Španielsko	Fernando Restoy Lozano (Banco de España) (do 31. decembra 2016) Javier Alonso (od 1. januára 2017)	Slovinsko	Stanislava Zadravec Capriolo (Banka Slovenije) (do 5. apríla 2016) Marko Bošnjak (Banka Slovenije) (od 6. apríla 2016 do 13. marca 2017) Primož Dolenc (Banka Slovenije) (od 14. marca 2017)
Francúzsko	Robert Ophèle (Banque de France)	Slovensko	Vladimír Dvořáček (Národná banka Slovenska)
Taliansko	Fabio Panetta (Banca d'Italia)	Fínsko	Anneli Tuominen (Finanssivalvonta) Jouni Timonen (Suomen Pankki) (do 28. februára 2017) Olli Rehn (Suomen Pankki) (od 1. marca 2017)

Riadiaci výbor mal okrem toho 15 zasadnutí v rozšírenom zložení, teda s účasťou vyšších predstaviteľov zo všetkých 19 príslušných vnútroštátnych orgánov. Desať zasadnutí sa konalo vo Frankfurt nad Mohanom a päť prostredníctvom telekonferencie. Zasadania boli zamerané na riadenie záťažových testov realizovaných v roku 2016.

4.2.2 Činnosť Administratívneho revízneho výboru

V roku 2016 prijal Administratívny revízny výbor⁴³ osem žiadostí o administratívne preskúmanie rozhodnutí ECB v oblasti dohľadu (graf 8).

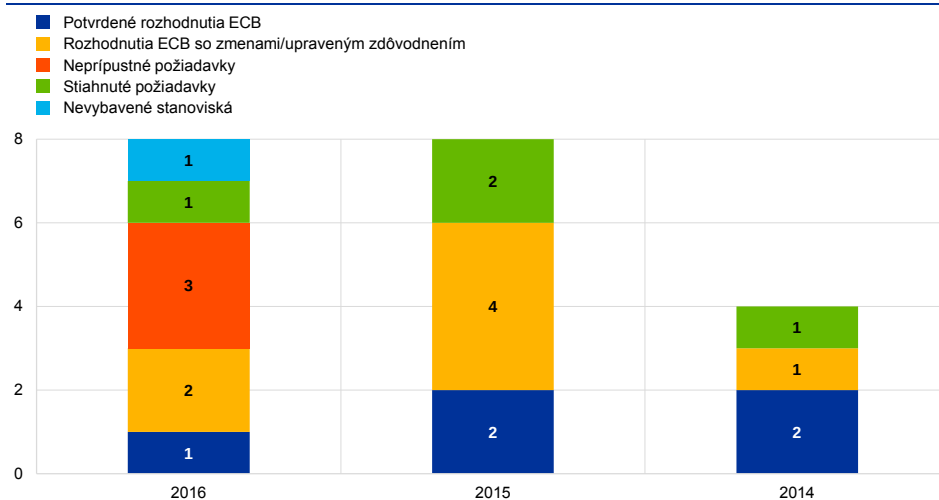
Vo väčšine prípadov stanoviská administratívneho výboru nevedli k súdnym konaniam. Výbor teda výrazne pomohol znížiť náklady všetkých zúčastnených strán na preskúmanie rozhodnutí v oblasti dohľadu. Takáto hospodárnosť konania bola jedným z hlavných dôvodov, prečo zákonodarcovia EÚ zriadili tento výbor.⁴⁴

⁴³ Administratívny revízny výbor tvorí päť členov: Jean-Paul Redouin (predseda), Concetta Brescia Morra (podpredseda), Javier Arístegui Yáñez, André Camilleri a Edgar Meister; a dvaja alternáti: René Smits a od 3. februára 2016 Ivan Šramko.

⁴⁴ Odôvodnenie 64 nariadenia o SSM.

Graf 8

Počet žiadostí o preskúmanie zostal rovnaký ako v roku 2015

Zdroj: ECB.

Oblasti preskúmania a významné otázky

Žiadosti predložené Administratívne revíznemu výboru sa dotkli niekoľkých oblastí a druhov rozhodnutí týkajúcich sa dohľadu: korporátneho riadenia, dodržiavania požiadaviek dohľadu a odoberania bankových povolení.

Preskúmania rozhodnutí ECB sa v roku 2016 týkali najmä ich súladu s procesnými pravidlami vrátane práva na spravodlivý proces, úplného a presného uvádzania skutočností, dostatočne podložených odôvodnení a dodržiavania zásady proporcionality. Administratívny výbor tiež preskúmal spoluprácu medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, ktorá sa v niektorých prípadoch týkala bánk nepatriacich do SSM (ktoré boli členmi významnej bankovej skupiny pod priamym dohľadom ECB).

Preskúmanie rozhodnutí ECB bolo náročné najmä z dôvodu rozdrobenosti regulácie (rozdielneho transponovania európskeho práva do vnútroštátnych poriadkov) a stále značného rozsahu právomocí.

V roku 2016 administratívny výbor viedol ústne pojednávanie v dvoch prípadoch. Ústne pojednávanie umožňuje žiadateľom vyjadriť svoje argumenty a ECB poskytuje príležitosť predložiť svoje stanoviská. Ústne pojednávania tak potvrdili svoju opodstatnenosť ako dôležitý prvok procesu preskúmania.

4.3

Nábor zamestnancov bankového dohľadu ECB

Od zavedenia SSM 4. novembra 2014 sa ukázalo, že na množstvo jeho kľúčových úloh je treba viac zdrojov, ako sa pôvodne predpokladalo. V septembri 2015 preto

160

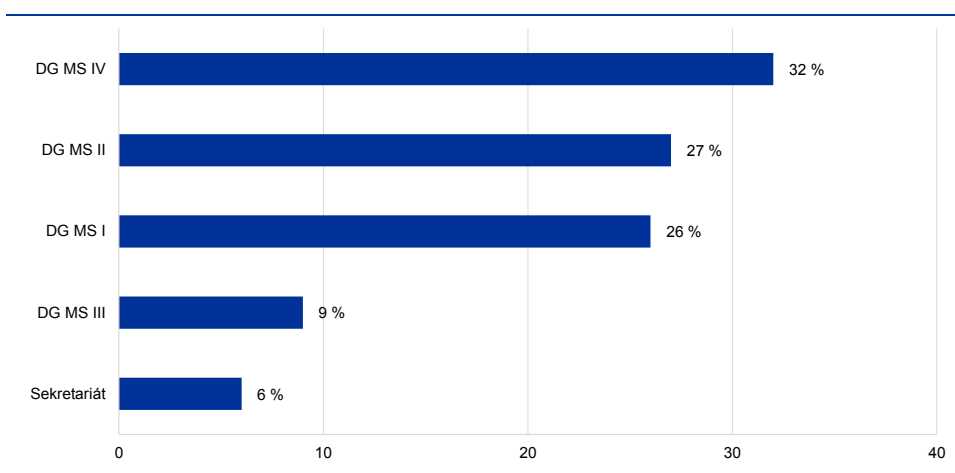
dodatočných pracovných
pozícií v oblasti dohľadu
schválených na rok 2016

Rada guvernérov ECB rozhodla o postupnom navyšovaní počtu príslušných zamestnancov v priebehu rokov 2016 a 2017.

V roku 2016 bolo schválených ďalších 160 pracovných pozícií (na dobu neurčitú aj určitú) v odborných útvaroch zapojených do výkonu dohľadu. Proces prijímania bol transparentný a odborne náročný a postupoval od najvyšších funkcií po najnižšie, pričom ako prvé sa obsadzovali manažérske a poradenské pozície. Cieľom výberových konaní bolo vybrať spomedzi všetkých uchádzačov kandidátov preukazujúcich najvyššiu úroveň schopností, efektivity a bezúhonnosti. V súlade so štandardným prijímacím procesom ECB musia všetci kandidáti preukázať nielen požadované odborné znalosti, ale aj potrebné normy správania a v príslušných prípadoch tiež riadiace schopnosti. V **grafe 9** je zobrazená štruktúra schváleného počtu zamestnancov piatich **organizačných útvarov ECB** zapojených do bankového dohľadu k 31. decembru 2016.

Graf 9

Rozdelenie schválených pozícií v kľúčových útvaroch bankového dohľadu ECB k 31. decembru 2016

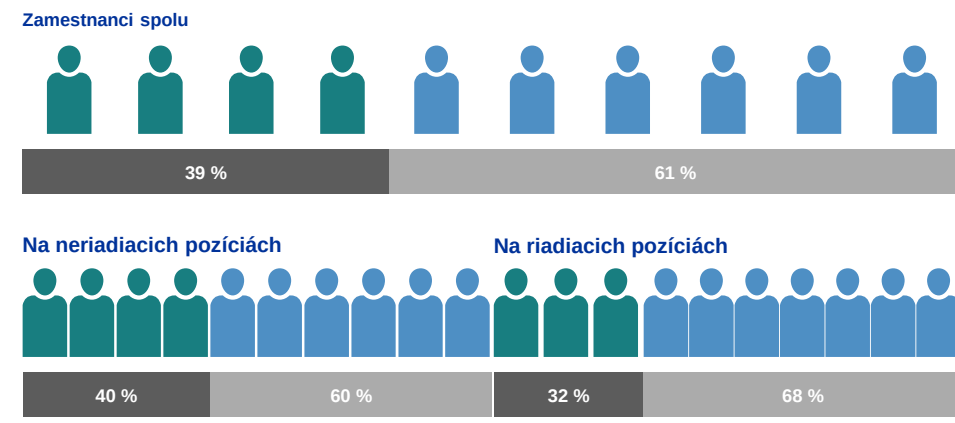
Do konca roka 2016 bolo formou výberového konania obsadených 97 % schválených pozícií v kľúčových odborných útvaroch SSM, alebo tieto konania práve prebiehali.

Rozdelenie z hľadiska rodového zastúpenia je zobrazené na **obrázku 8**.

Obrázok 8

Rodové zastúpenie v rámci bankového dohľadu ECB

Percentuálny podiel zamestnankýň (zeleným)

141,5
dodatočných pozícií
v oblasti dohľadu
schválených na rok 2017

V septembri 2015 Rada guvernérov odsúhlasila tiež predbežné zvýšenie počtu pracovných miest pre bankový dohľad na rok 2017 a požiadala ECB, aby v roku 2016 predložila správu s hodnotením skutočných požiadaviek na základe skúseností z prvých 18 mesiacov fungovania SSM a očakávaného prínosu zdrojov. Túto správu koordinovala predsedníčka a podpredsedníčka Rady pre dohľad. Na základe zistení tejto správy Rada guvernérov v decembri 2016 schválila 141,5 nových pracovných miest na dobu neurčitú a určitú (ako ekvivalent počtu zamestnancov na plný úväzok) v roku 2017, pričom zohľadnila i) nové potreby vyvolané nárastom pracovných úloh od roku 2015 (konkrétne zvýšenie počtu dohliadaných významných inštitúcií a zriadenie nového rámca krízového riadenia EÚ), ii) potrebu poskytnúť príslušným vnútroštátnym orgánom dostatočný čas na splnenie záväzkov týkajúcich sa obsadenia pracovných miest v spoločných dohliadacích tímoch a iii) prínosy z hľadiska zdrojov identifikované ECB (napr. synergia pri dohľade hostiteľských subjektov patriacich do rovnakej skupiny mimo SSM).

Box 2

Európska spolupráca

Pre úspech európskeho bankového dohľadu je nevyhnutné, aby kolegovia z ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov spoločne rástli ako tím európskeho bankového dohľadu, ktorý spolupracuje tak na úrovni spoločných dohliadacích tímov, ako aj na úrovni horizontálnych funkčných zložiek. Okrem iného to znamená spoznávať sa, vymieňať si názory a učiť sa od seba, a tak podporovať jednotnú kultúru SSM. ECB spolu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v tomto duchu uviedla v roku 2016 nasledujúce iniciatívy.

Plán odbornej praxe pre jednotný mechanizmus dohľadu

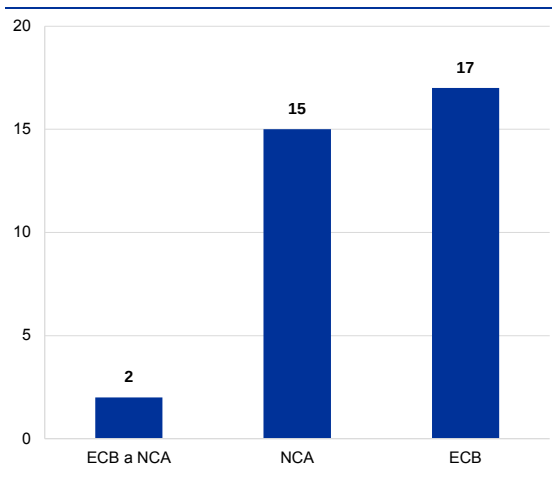
Najväčšou hodnotou SSM sú ľudia. ECB a príslušné vnútroštátne orgány sa preto usilujú, aby ich pracovníci boli vyzbrojení príslušnými zručnosťami potrebnými na výkon svojich činností a mali predpoklad odborne rásť.

V tomto procese zohráva dôležitú úlohu vzdelávanie. Vytvorenie jednotného prístupu k vzdelávaniu inšpektorov dohľadu tak podporí:

- konzistentný prístup k dohľadu,
- spoločnú kultúru dohľadu,
- mobilitu v rámci SSM, flexibilitu a rast zamestnancov,
- tvorbu úspor z rozsahu a lepšiu kvalifikáciu v rámci SSM.

Graf A

Spoločné úsilie: školenia organizované NCA/ECB v roku 2016

Výsledkom spoločného úsilia komunity orgánov dohľadu bolo 34 školení pre celý systém, ktoré v roku 2016 zorganizovali príslušné vnútroštátne orgány a ECB. Štrnásť z nich bolo úplne nových a pracovníkom SSM bolo ponúknutých viac ako 1 200 miest. V roku 2017 sa usporiada viac ako 60 školení pre celý systém.

Pravidelné semináre spoločných dohliadacích tímov

Spoločné dohliadacie tímy sú chrbtovou kosťou SSM. ECB v roku 2016 organizovala jednodňové semináre s cieľom prispieť k budovaniu jednotného tímu európskeho bankového dohľadu. Tieto semináre s názvom Pracujeme v JST sa konajú vo Frankfurte nad Mohanom a na iných miestach eurozóny.

Pracovníci dohľadu si na týchto dynamických a interaktívnych seminároch vymieňajú poznatky o vhodných postupoch, ktoré sa už môžu využívať v niektorých tímoch na zefektívnenie ich vnútornej spolupráce. Semináre tiež v rámci praktických cvičení umožňujú členom spoločných dohliadacích tímov z celej eurozóny podeliť sa o svoje názory. Vo všeobecnosti tak podporujú spoluprácu a zlepšujú otvorenosť a transparentnosť medzi členmi rovnakého tímu.

Program jednotného mechanizmu dohľadu pre stážistov

ECB v roku 2016 zorganizovala prvý program SSM pre stážistov s cieľom zoskupiť mladé talenty pre celý SSM. V rámci tohto programu majú absolventi príležitosť navštíviť rôzne inštitúcie SSM, čo im umožní získať cenné celoeurópske pracovné skúsenosti a prispieť k spoločnej kultúre európskeho bankového dohľadu. Z celkového počtu 33 účastníkov tohto programu SSM sa 26 stážistov rozhodlo prijať k 1. októbru 2016 štvormesačnú pracovnú pozíciu vo vnútroštátnych orgánoch dohľadu v niekoľkých európskych krajinách. Pre mnohých z nich bola práca v príslušnom vnútroštátnom orgáne už druhá skúsenosť po pobyte v ECB. Po ukončení stáží sa všetci stážisti SSM vrátia do ECB vo Frankfurte, aby sa podelili o poznatky a poskytli ECB spätnú väzbu o programe a skúsenostiach s pracovnou kultúrou SSM.

4.4 Implementácia kódexu správania

V článku 19 ods. 3 nariadenia o SSM sa ustanovuje povinnosť ECB prijať **kódex správania**, ktorým sa riadia zamestnanci a vedúci pracovníci ECB zapojení do bankového dohľadu a v ktorom sa upravujú najmä otázky súvisiace s konfliktom záujmov. Príslušné ustanovenia sa nachádzajú v Etickom rámci ECB, ktorý implementovala kancelária pre kontrolu dodržiavania pravidiel a riadenie (Compliance and Governance Office – CGO). Táto kancelária pôsobí ako poradný útvar v etických otázkach pre všetkých zamestnancov ECB.

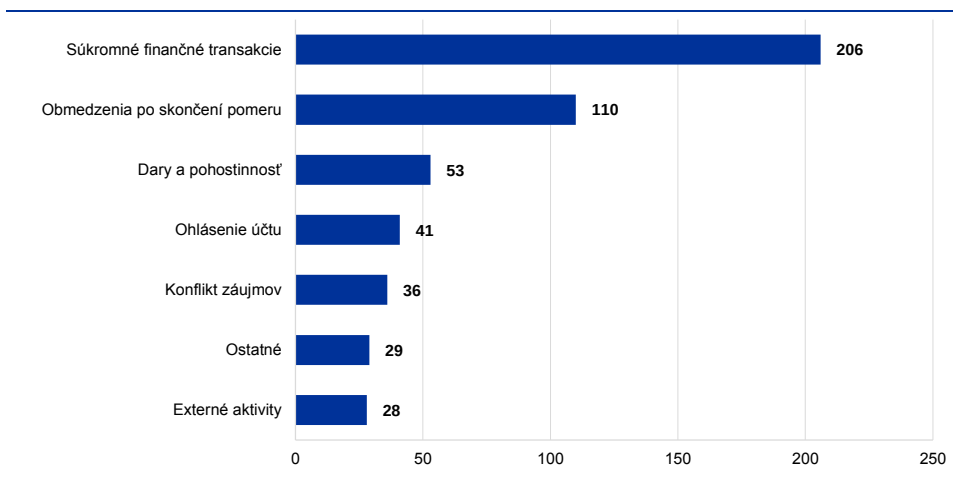

viac ako 1 500
žiadostí predložených
kancelárii pre kontrolu
dodržiavania pravidiel
a riadenie v roku 2016

V priebehu roka 2016 kancelária prijala od zamestnancov ECB viac ako 1 500 žiadostí týkajúcich sa širokého spektra tém. Tretinu týchto žiadostí podali zamestnanci bankového dohľadu. Týkali sa okrem iného súkromných finančných transakcií, obmedzení po skončení pracovného pomeru, darov a pohostinnosti a iných otázok súvisiacich s konfliktom záujmov (**graf 10**). Kancelária zaznamenala obmedzený počet prípadov nedodržania etického rámca, z ktorých sa približne tretina týkala zamestnancov a vedúcich pracovníkov zapojených do bankového dohľadu. Žiadny z týchto prípadov nesúvisel s úmyselným neprofesionálnym konaním ani s iným závažným porušením kódexu.

Graf 10

Žiadosti prijaté v roku 2016 sa týkali prevažne súkromných finančných transakcií

V súvislosti so žiadaním zo zamestnancov a vedúcich pracovníkov zapojených do bankového dohľadu, ktorí sa v roku 2016 vzdali svojej funkcie, nebolo aktivované ustanovenie o prechodnom období podľa etického rámca.

S cieľom dosiahnuť primeranú korporátnu a etickú kultúru v rámci SSM príslušné vnútroštátne orgány oznámili ECB opatrenia, ktoré prijali na zaistenie implementácie a dodržiavania **usmernenia ECB**, ktorým sa ustanovujú spoločné zásady etického rámca pre ECB a vnútroštátne orgány. Tieto aktivity usmerňovala osobitná pracovná skupina, ktorá naďalej podporuje činnosti Rady guvernérov v tejto oblasti.

Členom orgánov, ktoré sa podieľajú na rozhodovacom procese ECB, radí v etických otázkach výbor ECB pre etiku. V roku 2016 vydal usmernenie v ôsmich prípadoch

v oblasti SSM. V prípade člena Rady pre dohľad, ktorému bolo v minulosti nariadené obdobie, počas ktorého sa musí zdržiavať hlasovania, výbor pre etiku odporučil predĺženie tohto obdobia o šesť mesiacov po odstúpení jeho manžela/ky z nevykonnej funkcie v riadiacom orgáne dohliadanej banky. Odporúčanie bolo vydané v rámci prudenciálneho prístupu s cieľom predísť akýmkoľvek podozreniam z konfliktu záujmov. Okrem toho členovia Rady pre dohľad a ďalší účastníci zasadnutí Rady pre dohľad informovali po skončení pracovného pomeru výbor pre etiku o svojich pracovných aktivitách vo verejných alebo medzinárodných organizáciách a podnikoch mimo finančného sektora. Výbor tieto oznámenia vyhodnotil ako bezproblémové. Výbor pre etiku tiež poskytol poradenstvo v otázke primeranej náhrady bývalému členovi Rady pre dohľad počas príslušného prechodného obdobia.

4.5 Uplatňovanie zásady oddelenia úloh v oblasti menovej politiky od úloh v oblasti dohľadu

Počas roka 2016 sa zásada oddelenia úloh menovej politiky od úloh dohľadu týkala najmä výmeny informácií v rámci rôznych oblastí regulácie.⁴⁵ V súlade s [rozhodnutím ECB/2014/39, ktorým sa vykonáva zásada oddelenia funkcie menovej politiky od funkcie dohľadu ECB](#), sa výmena informácií riadila zásadou poskytnutia prístupu len v opodstatnených prípadoch: každá oblasť politiky musela preukázať, že požadované informácie sú nevyhnutné na splnenie jej cieľov. Väčšina prípadov sa netýkala údajov jednotlivých bánk. Prístup k dôverným informáciám udeľovala priamo tá oblasť ECB, ktorá tieto informácie vlastnila. Intervencie Výkonnej rady na vyriešenie možného konfliktu záujmov neboli potrebné. V súlade s rozhodnutím ECB/2014/39 sa však v deviatich prípadoch vyžadovala aj účasť Výkonnej rady, ktorá musela umožniť zdieľanie neanonymizovaných údajov FINREP a COREP⁴⁶ a ďalších nespracovaných údajov. V záujme priebežného plnenia zásady poskytnutia prístupu len v opodstatnených prípadoch sa prístup k údajom udeľoval len dočasne. Oddelenie úloh na úrovni rozhodovacích orgánov nevyvolalo žiadne pochybnosti a nevyžiadalo si intervenciu mediačného panelu.

⁴⁵ Rozhodnutie ECB/2014/39 obsahuje aj ustanovenia o organizačných aspektoch.

⁴⁶ FINREP (finančné vykazovanie) a COREP (spoločné vykazovanie) sú súčasťou vykonávacích technických predpisov EBA. FINREP sa zameriava na zhromažďovanie finančných informácií od bankových inštitúcií a predstavuje štandardizovaný formát ich ročných účtovných závierok (súvaha, výkaz ziskov a strát a podrobné prílohy). COREP sa zameriava na zhromažďovanie informácií, taktiež v štandardizovanom formáte, k výpočtom na účely 1. piliera, t. j. informácií o vlastných zdrojoch, zrážkach a kapitálových požiadavkách (kreditné, trhové a operačné riziko), ako aj o veľkých expozíciách.

4.6 Rámec vykazovania údajov a správa informácií

Vývoj rámca spracovania údajov

V súlade s nariadením o rámci SSM je ECB zodpovedná za organizáciu procesov súvisiacich so zberom a kontrolou kvality údajov od dohliadaných subjektov.⁴⁷

Hlavným cieľom je zaistiť, aby sa v rámci SSM používali spoľahlivé a presné údaje dohľadu. ECB preto úzko spolupracuje s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a ich útvarmi pre výkazníctvo, ktoré sú prvými príjemcami výkazov na účely obozretného dohľadu od úverových inštitúcií a ktoré vykonávajú prvú kontrolu kvality týchto údajov. Pri plnení tejto úlohy ECB spolupracuje s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi (a v prípade priamej kontroly tiež s dohliadanými subjektmi), pričom využíva sekvenčný prístup⁴⁸.

V súčasnosti sa **sekvenčný prístup** rozširuje tak v rámci jeho krátkodobej, ako aj dlhodobej formy. Na základe prerokovania so zainteresovanými stranami v roku 2016 sa v prípade krátkodobého prístupu od príslušných vnútroštátnych orgánov vyžaduje, aby postupovali údaje do ECB najneskôr do dňa poukázania ECB, bez ohľadu na stav interných pravidiel validácie vnútroštátneho orgánu. Tento prístup by mal zabezpečiť a) skrátenie času medzi predložením správ subjektmi a postúpením údajov inšpektorom SSM a b) zosúladenie obsahu databáz NCA/ECB. V rámci dlhodobého prístupu by sa potom mali identifikovať najlepšie postupy v každom príslušnom vnútroštátnom orgáne a navrhnúť harmonizované najlepšie postupy.

Výkazy s údajmi sa po dodaní do ECB zadajú v rôznych formátoch do systému IMAS⁴⁹, prostredníctvom ktorého sa sprístupňujú konečným používateľom, ako sú spoločné dohľadacie tímy a horizontálne funkčné zložky v rámci SSM. Vybrané údaje od podskupiny inštitúcií (hlavne významných inštitúcií) sa okrem toho po dodaní automaticky postupujú do EBA.

Frekvencia zberu údajov môže byť mesačná, štvrťročná, polročná až ročná a údaje z významných aj menej významných inštitúcií sú dostupné počnúc od referenčného obdobia k decembru 2014 (vo vybraných prípadoch).

Konkrétne v roku 2016 a po zverejnení základných právnych predpisov⁵⁰ SSM začal s pravidelným zberom výkazov na účely dodatočných ukazovateľov na sledovanie likvidity (ALMM) a portfólií pre referenčné porovnávanie (SBP), ako aj výkazov na

⁴⁷ Článok 140 ods. 4 nariadenia o rámci SSM.

⁴⁸ Sekvenčný prístup je rámec prenosu údajov dohľadu z bánk do príslušných vnútroštátnych orgánov, z týchto orgánov do ECB a z ECB do EBA.

⁴⁹ IMAS: systém správy informácií v rámci SSM (Information Management System for the SSM).

⁵⁰ Právne predpisy: ALMM: nariadenie (EÚ) 2016/313 z 1. marca 2016, pokiaľ ide o dodatočné ukazovatele na vykazovanie likvidity; SBP: nariadenie (EÚ) 2016/2070, ktorým sa stanovujú vykonávacie technické predpisy na vzory, vymedzenia pojmov a riešenia IT, ktoré majú inštitúcie používať pri vykazovaní EBA a príslušným orgánom; LCR: nariadenie (EÚ) 2016/322 z 10. februára 2016, pokiaľ ide o vykazovanie v súvislosti s požiadavkou na krytie likvidity; LR: nariadenie (EÚ) 2016/428 z 23. marca 2016, pokiaľ ide o vykazovanie v súvislosti s ukazovateľom finančnej páky.

účely ukazovateľov krytia likvidity (LCR) a ukazovateľov finančnej páky (LR), a to v súlade s modifikovanými rámcami vykazovania.

ECB od roku 2016 publikovala množstvo údajov o európskom bankovom sektore.

ECB pripravuje pravidelné štatistiky dohľadu, kľúčové rizikové ukazovatele, správy a prehľady pre konečných používateľov. Okrem toho sa od roku 2015 na internetovej stránke bankového dohľadu ECB zverejňujú agregované bankové údaje⁵¹ zahŕňajúce významné inštitúcie na najvyššej úrovni konsolidácie. V roku 2016 sa tieto údaje výrazne rozšírili o dodatočné štatistiky a podrobnejšie členenia (napr. podľa zemepisnej oblasti alebo klasifikácie bánk) a verejne sa publikujú na štvrťročnej báze (viac v časti 7).

Nakladanie s údajmi a ich šírenie v rámci SSM – IMAS

Systém IMAS (Information Management System for the SSM) naďalej predstavuje kľúčový prvok podpory centrálnych procesov SSM, ktorý zabezpečuje harmonizovaný prístup dohľadu vo všetkých krajinách eurozóny. V roku 2016 sa tento systém rozšíril a zahrnul procesy dohľadu SSM ako SREP, dohľad na mieste, operačné plánovanie a schvaľovacie postupy v širšom meradle, no stal sa tiež ľahšie ovládateľný pre používateľov, pričom sa zlepšili možnosti analýzy informácií a celkovo sa rozšíril jeho dostupný obsah.

Pokiaľ ide o fungovanie systému IMAS, ECB pripravila inštrukcie k vykazovaniu (napr. o prevode a kvalite údajov ITS, o používaní databázy a o vyhľadávaní konkrétnych informácií) a používateľom systému poskytuje technickú podporu.

Box 3

Úsilie o väčšiu transparentnosť

ECB od prijatia novej úlohy v oblasti dohľadu čelí otázkam, či je dostatočne transparentná a zodpovedná. Transparentnosť znamená predkladať zrozumiteľné a včasné vysvetlenia politických rozhodnutí a postupov ECB. Zodpovednosť sa vzťahuje na jej kroky vo vzťahu k občanom EÚ a ich voleným zástupcom. Transparentnosť poskytuje verejnosti prostriedky na hodnotenie výkonnosti ECB v porovnaní s jej cieľmi. Z tohto dôvodu sa v roku 2016 vynaložilo väčšie úsilie na zvýšenie transparentnosti bankového dohľadu ECB.

Bankový dohľad ECB v rastúcej miere komunikuje s verejnosťou: 23. marca 2016 predsedníčka a podpredsedníčka Rady pre dohľad usporiadali svoju prvú výročnú tlačovú konferenciu, na ktorej vysvetlili činnosti ECB v oblasti dohľadu v roku 2015. Bankový dohľad ECB okrem toho vydal príručku metodiky SREP, v ktorej priblížil prístup dohľadu. Politický odkaz bol vyjadrený v 42 prejavoch a 18 rozhovoroch s predsedníčkou, podpredsedníčkou a zástupcami ECB v Rade pre dohľad a je publikovaný na internetovej stránke bankového dohľadu ECB. V roku 2016 sa pravidelne zverejňoval tiež kalendár zasadnutí predsedníčky a podpredsedníčky. Bankový dohľad ECB poskytoval informácie a vyhľadával reakcie zákonodarcov a verejnosti v súvislosti:

- so začatými siedmimi verejnými konzultáciami,

⁵¹ Pozrite časť Európsky bankový sektor v číslach. Viac informácií je na stránke [Banková štatistika SSM](#).

- s prijatými 1 295 verejnými otázkami, z ktorých 608 sa týkalo všeobecných záležitostí bankového dohľadu, 619 bolo sťažností na banky a 68 otázok súviselo s dohliadanými subjektmi,
- so zverejnenými 34 odpoveďami na otázky poslancov Európskeho parlamentu k záležitostiam dohľadu.

V roku 2016 bankový dohľad ECB posilnil svoj priamy kontakt s dohliadanými bankami. Pomocou publikácií, tlačových správ, seminárov a telekonferenčných rozhovorov objasňoval bankám otázky v oblasti metodiky SREP a záťažového testovania. ECB okrem toho vyhľadávala spätnú väzbu sektora: ročný prieskum Európskej bankovej federácie o skúsenostiach s dohľadom SSM ukázal, že bankový dohľad ECB zlepšil efektívnosť a zrozumiteľnosť svojej komunikácie. Pokiaľ ide konkrétne o SREP, uskutočnilo sa trinásť stretnutí a jedna telekonferencia s bankovými asociáciami. K transparentnosti SREP sa tiež uskutočnila jedna výmena poznatkov medzi ECB a úradom Európskeho ombudsmana, s ombudsmankou Emily O'Reilly. Pani O'Reilly v [liste adresovanom predsedníčke](#) vyjadrila spokojnosť so spôsobom, akým ECB zabezpečuje transparentnosť pri uskutočňovaní SREP, a navrhla niekoľko odporúčaní.

Od decembra 2016 bankový dohľad ECB zverejňuje agregované údaje o štruktúre súvah, ziskovosti, solventnosti a kreditnom riziku dohliadaných bánk. Tieto [štatistiky bankového dohľadu](#) sa štvrťročne zverejňujú na internetovej stránke bankového dohľadu ECB a zahŕňajú členenie podľa zemepisnej oblasti a klasifikácie bánk.

Transparentnosť sa tiež zabezpečuje pomocou režimu verejného prístupu ECB. Rozhodnutie ECB o verejnom prístupe k dokumentom ECB⁵² korešponduje s cieľmi a štandardmi uplatňovanými v iných inštitúciách a orgánoch EÚ v oblasti prístupu verejnosti k dokumentom. Toto rozhodnutie zvyšuje transparentnosť a zároveň zohľadňuje nezávislosť ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov a zabezpečuje dôverné zaobchádzanie s niektorými údajmi, ktoré sa týkajú výkonu úloh ECB. V roku 2016 sa zvýšil počet žiadostí verejnosti o verejný prístup k dokumentom súvisiacim s úlohami dohľadu ECB.

⁵² [Rozhodnutie \(EÚ\) 2015/529](#) z 21. januára 2015, ktorým sa mení rozhodnutie ECB/2004/3 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskej centrálnej banky (ECB/2015/1, Ú. v. EÚ L 84, 28.3.2015, s. 64). Na základe týchto pravidiel má každý občan, po zohľadnení podmienok ustanovených v tomto rozhodnutí, právo na prístup k dokumentom ECB. V rozhodnutí sú stanovené dôvody pre zamietnutie prístupu k dokumentom, napr. dôvernosť konania rozhodovacích orgánov ECB, Rady pre dohľad alebo iných interných orgánov.

5 Podávanie správ o čerpaní rozpočtu

Nariadenie o SSM stanovuje, že ECB musí disponovať primeranými prostriedkami na účinný výkon svojich úloh v oblasti dohľadu. Tieto zdroje sa financujú prostredníctvom poplatkov za dohľad, ktoré znášajú subjekty dohliadané ECB.

Výdavky na úlohy spojené s dohľadom sa v rámci rozpočtu ECB vedú osobitne.⁵³ Rozpočtová právomoc ECB je zverená Rade guvernérov. Tento orgán schvaľuje ročný rozpočet ECB na základe návrhu Výkonnej rady po konzultácii otázok súvisiacich s bankovým dohľadom s predsedom a podpredsedom Rady pre dohľad. Rade guvernérov asistuje rozpočtový výbor (BUCOM), ktorého členovia sú zo všetkých národných centrálnych bánk Eurosystemu a z ECB. Rozpočtový výbor vyhodnocuje správy ECB o plánovaní a monitorovaní rozpočtu a podáva hlásenia priamo Rade guvernérov.

ECB očakáva, že náklady na priamy dohľad významných inštitúcií v roku 2017 porastú. Toto zvýšenie súvisí s rôznymi aktivitami predpokladanými v rámci dokumentu [Bankový dohľad ECB: priority SSM na rok 2017](#), predovšetkým so začatím cieleného hodnotenia interných modelov (targeted review of internal models – TRIM). Okrem toho, ako sa uvádza v časti 4.3, Rada guvernérov v decembri 2016 prijala rozhodnutie o ďalšom zvýšení počtu zamestnancov ECB pre oblasť bankového dohľadu v roku 2017. Naproti tomu náklady na nepriamy dohľad menej významných inštitúcií by v roku 2017 mali zostať na porovnateľnej úrovni ako v roku 2016.

5.1 Náklady za rok 2016

Náklady ECB spojené s výkonom úloh dohľadu tvoria predovšetkým priame náklady [generálnych riaditeľstiev bankového dohľadu ECB a sekretariátu Rady pre dohľad](#). Funkcia dohľadu využíva aj zdieľané služby, ktoré zabezpečujú existujúce útvary ECB vrátane technickej prevádzky, riadenia ľudských zdrojov, administratívnych služieb, rozpočtu a kontroľingu, účtovníctva, právnych služieb, komunikácie a prekladateľských služieb, interného auditu, štatistických služieb a služieb IT.

V apríli 2016 Rada guvernérov prijala rozhodnutie ECB o sume, ktorá sa má v roku 2016 vybrať prostredníctvom poplatkov za dohľad. V rozhodnutí sa stanovili odhadované ročné náklady na výkon úloh bankového dohľadu na úrovni 423,2 mil. €. ⁵⁴ Na konci roka 2016 náklady ECB na úlohy bankového dohľadu dosiahli úroveň 382,2 mil. €. Bolo to o 10 % menej, ako sa predpokladalo, čo v porovnaní s odhadom nákladov za rok 2016 predstavovalo prebytok 41,1 mil. €. V súlade s platným [nariadením ECB o poplatkoch za dohľad](#) (nariadenie

Náklady za rok 2016 boli o 10 % nižšie, ako sa odhadovalo.

⁵³ V súlade s článkom 29 nariadenia o SSM.

⁵⁴ Rozhodnutie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2016/661 z 15. apríla 2016 o celkovej výške ročných poplatkov za dohľad za rok 2016 (ECB/2016/7).

o poplatkoch) bude tento prebytok v plnej výške započítaný do celkovej sumy poplatkov účtovanej v roku 2017.⁵⁵

Tabuľka 7

Náklady na bankový dohľad ECB v roku 2016

(v mil. €)

	Skutočné náklady v r. 2016	Odhadované náklady na r. 2016	Skutočné náklady v r. 2015	Skutočné náklady v r. 2014
Mzdy a dávky	180,6	193,6	141,3	68,9
Prenájom a údržba budov	58,1	53,0	25,5	13,2
Ostatné prevádzkové náklady	143,4	176,7	110,3	74,8
Celkové náklady na výkon úloh bankového dohľadu	382,2	423,2	277,1	156,9

Poznámka: Prípadné rozdiely medzi čiastkovými súčtami a celkovým súčtom sú spôsobené zaokrúhlením.

Medziročný nárast celkových nákladov na úlohy bankového dohľadu v roku 2016 možno primárne vysvetliť celoročným vplyvom rozhodnutí a udalostí z roku 2015. Ide o nárast celkového počtu zamestnancov ECB v oblasti bankového dohľadu, o sťahovanie do stálych priestorov a zabezpečenie štatistickej a IT infraštruktúry.

Ďalšie náklady vyplynuli z účasti ECB na príprave záťažových testov, ktoré každé dva roky realizuje EBA. Súvisiaci výkon bol v čo najväčšej možnej miere pokrytý prostredníctvom prehodnotenia priority úloh a využívaním zamestnancov príslušných vnútroštátnych orgánov a externých konzultantov. Náklady na externé zdroje zahŕňali 2,2 mil. € na zamestnancov z príslušných vnútroštátnych orgánov a 8,2 mil. € na konzultantov.

Mzdy a dávky

Mzdy a dávky predstavujú všetky náklady spojené so mzdami zamestnancov dohľadu a zamestnancov zdieľaných služieb vrátane nadčasov, príspevkov a nákladov súvisiacich s dávkami po skončení pracovného pomeru.

Skutočné náklady na mzdy a dávky v roku 2016 dosiahli 180,6 mil. €, teda 47 % celkových nákladov na výkon úloh bankového dohľadu. V porovnaní s predpokladanými nákladmi bola miera skutočného čerpania nákladov v tejto kategórii 93 %, čo znamená nedočerpanie v hodnote 13,0 mil. €. Nižšie čerpanie nákladov čiastočne súvisí s nižšou priemernou mierou obsadenosti pracovných miest, ako sa predpokladalo. Do konca roka 2016 bolo prostredníctvom výberových konaní obsadených 97 % schválených pracovných miest v kľúčových odborných útvaroch SSM, alebo tieto konania práve prebiehali.

⁵⁵ Článok 9 nariadenia Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 1163/2014 z 22. októbra 2014 o poplatkoch za dohľad (ECB/2014/41).

Prenájom a údržba budov

Skutočné náklady spojené s prenájomom a údržbou budov vrátane odpisov súvisiaceho majetku predstavovali ku koncu finančného roka 58,1 mil. €. V roku 2016 bankový dohľad ECB ukončil sťahovanie do stálych priestorov. V dôsledku potvrdených priestorových požiadaviek skutočné náklady prekročili predpokladanú sumu o 5,1 mil. €.

Ostatné prevádzkové náklady

Kategória ostatné prevádzkové náklady zahŕňa náklady na poradenské služby, IT služby, štatistické služby, odpisy fixných aktív (iných než budov a príslušenstva), pracovné cesty a vzdelávanie.

Celková výška čerpania tejto rozpočtovej položky dosiahla 143,4 mil. €, čo je menej oproti plánu z apríla 2016. Nižšie čerpanie rozpočtu v tejto kategórii odráža predovšetkým fázu zriaďovania dohľadu a nadhodnotenie rozpočtu určeného na činnosti, ako sú pracovné cesty a vzdelávanie.

Okrem nákladov na dvojročné záťažové testovanie EBA, náklady v roku 2016 zahŕňali externú podporu vyžiadajú nad rámec pravidelného komplexného hodnotenia, výkon dohľadu na mieste a prípravnú fázu hodnotenia TRIM. Podrobné vysvetlenie týchto činností je v časti 1.

5.2 Rámec poplatkov v roku 2016

Nariadenie ECB o poplatkoch spolu s nariadením o SSM tvoria právny rámec, na základe ktorého ECB účtuje ročné poplatky za dohľad, ktorými pokrýva svoje náklady spojené s výkonom úloh v oblasti dohľadu. Nariadenie o poplatkoch stanovuje metódy: i) určovania celkovej výšky ročného poplatku za dohľad, ii) výpočtu sumy, ktorú má zaplatiť každá dohliadaná inštitúcia a iii) výberu ročného poplatku za dohľad.

V roku 2016 ECB ukončila druhý cyklus poplatkov za dohľad. V roku 2017 sa uskutoční revízia nariadenia o poplatkoch, ktorá sa zameria najmä na metódy a kritériá výpočtu ročných poplatkov za dohľad. Viac informácií o možnosti dohliadaných subjektov podieľať sa na tejto revízii bude zverejnených na internetovej stránke bankového dohľadu ECB.

Celková účtovaná suma

404,5 mil. €
objem poplatkov
účtovaných ECB
za výkon úloh
v oblasti dohľadu

Celková výška poplatkov účtovaných ECB v roku 2016 na pokrytie nákladov na výkon úloh dohľadu predstavovala 404,5 mil. €. Vychádza z predpokladaných nákladov na rok 2016 v objeme 423,2 mil. € upravených o: i) prebytok vo výške 18,9 mil. € prenesený z poplatkového obdobia 2015, ii) ostatné príjmy z úrokov

z omeškania vo výške 0,1 mil. € a iii) vratky jednotlivým bankám za poplatkové obdobie 2014 až 2015 vo výške 0,3 mil. €.

Sumu, ktorú pokrývajú ročné poplatky za dohľad, možno rozdeliť na dve časti. Toto členenie súvisí s postavením dohliadaných subjektov ako významných alebo menej významných a odráža rôznu úroveň dohľadu ECB. Táto suma sa teda určuje na základe nákladov jednotlivých odborných útvarov ECB, ktoré sú zodpovedné za dohľad nad významnými subjektmi, a útvarov, ktoré monitorujú dohľad nad menej významnými subjektmi.

Tabuľka 8

Rozdelenie poplatkov za dohľad medzi významné a menej významné inštitúcie

(v mil. €)

	Skutočné príjmy v r. 2016	Odhadovaný príjem za výkon úloh bankového dohľadu na r. 2016	Skutočné príjmy v r. 2015	Skutočné príjmy v r. 2014 ⁵⁶
Poplatky za dohľad	382,2	423,2	277,1	30,0
z toho:				
Poplatky významných subjektov alebo skupín	338,4	376,0	245,6	25,6
Poplatky menej významných subjektov alebo skupín	43,7	47,2	31,5	4,4
Ostatné	0,0			
Celkové príjmy z výkonu úloh bankového dohľadu	382,2	423,2	277,1	30,0

Ako sa uvádza v časti 5.1, rozdiel medzi skutočnými nákladmi na výkon úloh bankového dohľadu v roku 2016 a vybranými poplatkami v tom istom roku predstavuje prebytok vo výške 41,1 mil. €. Tento prebytok bude v plnej výške započítaný do celkovej sumy poplatkov v roku 2017. Bude rozdelený medzi kategórie významných a menej významných inštitúcií v závislosti od skutočných nákladov vyčlenených na príslušné funkcie v roku 2016.

Jednotlivé poplatky za dohľad

Na úrovni bánk sa poplatky počítajú podľa dôležitosti a rizikového profilu banky. Pri výpočte sa používajú podklady s referenčným dátumom 31. decembra predchádzajúceho roka, ktoré všetky dohliadané banky predkladajú na účely výpočtu ročného poplatku. Poplatok za dohľad vypočítaný pre banku sa následne účtuje vo forme ročnej platby splatnej v poslednom štvrtroku každého účtovného roka.

⁵⁶ V roku 2014 ECB prostredníctvom poplatkov za dohľad kryla svoje náklady na výkon bankového dohľadu za obdobie od novembra 2014, keď prevzala úlohy v oblasti dohľadu.

Obrázok 9

Pohyblivá zložka poplatku sa určuje na základe dôležitosti a rizikového profilu banky

Poplatok za dohľad sa stanovuje na najvyššej úrovni konsolidácie v rámci členských štátov, ktoré sa zúčastňujú na SSM. Skladá sa z pohyblivej a minimálnej zložky. Minimálna zložka poplatku platí zhodne pre všetky banky a zodpovedá 10 % celkovej vyberanej sumy⁵⁷.

Na účely výpočtu ročných poplatkov za dohľad za rok 2016 poplatníci predložili do 1. júla 2016 príslušným vnútroštátnym orgánom podkladové informácie s referenčným dátumom 31. decembra 2015. ECB tieto údaje na výpočet poplatku sprístupnila 8. augusta 2016 a vyzvala poplatníkov, aby v prípade pripomienok vzniesli do piatich pracovných dní proti týmto údajom námietky. ECB následne vypočítala príslušné poplatky pre jednotlivé banky a bankové skupiny.

Úprava individuálneho poplatku za dohľad sa v súlade s článkom 7 nariadenia o poplatkoch vyžaduje v prípade nasledujúcich zmien týkajúcich sa jednotlivých bánk: i) zmena dohľadového statusu dohliadaného subjektu, t. j. ak je subjekt preklasifikovaný z významného na menej významný a naopak, ii) vydanie povolenia novému dohliadanému subjektu a iii) odobratie existujúceho povolenia. Takéto zmeny, ktoré viedli k vydaniu nového rozhodnutia ECB o poplatkoch, v roku 2015 predstavovali 0,3 mil. €. Táto suma bola vyplatená začiatkom roka 2016 a zohľadnila sa v apríli 2016 pri určovaní celkovej sumy, ktorá sa má vybrať. Následne sa uskutočnili ďalšie zmeny individuálnych poplatkov za dohľad vybraných v prvom fakturačnom cykle (november 2014 až koniec roka 2015), z ktorých vyplynula ďalšia čistá refundácia v objeme 0,4 mil. €. Táto čiastka bude zohľadnená v celkovej sume poplatkov vybraných od dohliadaných subjektov v roku 2017.

Tieto zmeny sa týkali prevažne menej významných inštitúcií a viedli k nižšiemu počtu tohto typu inštitúcií na najvyššej úrovni konsolidácie. Z tohto dôvodu bol najmä v prípade minimálnej zložky poplatku percentuálny nárast individuálnych poplatkov niektorých bánk splatných v roku 2016 nevyhnutne vyšší, ako sa dalo očakávať vzhľadom na percentuálny nárast celkovej vyrúbenej sumy poplatkov.

ECB v súčasnosti spracúva žiadosti o úpravu poplatku za rok 2016 v súlade s článkom 7 nariadenia o poplatkoch. Vrátené alebo vybrané čiastky budú v plnej výške započítané do celkovej sumy poplatkov v roku 2017.

Podrobnejšie informácie o [poplatkoch za dohľad](#) sú na internetovej stránke bankového dohľadu ECB. Príslušné stránky sa pravidelne dopĺňajú užitočnými, praktickými informáciami vo všetkých úradných jazykoch EÚ.

⁵⁷ V prípade najmenších významných bánk, ktorých celkové aktíva predstavujú menej ako 10 mld. €, sa minimálna zložka poplatku znižuje na polovicu.

6 Právne nástroje prijaté ECB v oblasti bankového dohľadu

V tejto časti sa uvádza zoznam právnych predpisov, ktoré ECB prijala v roku 2016 v oblasti bankového dohľadu. Sú uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie a/alebo na internetovej stránke ECB. Zahŕňajú právne nástroje prijaté podľa článku 4 ods. 3 nariadenia o SSM a iné relevantné právne nástroje.

Nariadenia ECB

- **ECB/2016/4**
[Nariadenie Európskej centrálnej banky \(EÚ\) 2016/445](#) zo 14. marca 2016 o využívaní možností a právomocí dostupných v práve Únie (Ú. v. EÚ L 78, 24.3.2016, s. 60)

Právne nástroje ECB iné ako nariadenia

- **ECB/2016/1**
[Usmernenie Európskej centrálnej banky \(EÚ\) 2016/256](#) z 5. februára 2016 o rozšírení spoločných pravidiel a minimálnych štandardov na ochranu dôvernosti štatistických informácií, ktoré zhromaždila Európska centrálna banka za pomoci národných centrálnych bánk na príslušné vnútroštátne orgány zúčastnených členských štátov a na Európsku centrálnu banku pri plnení jej funkcií dohľadu (Ú. v. EÚ L 47, 25.2.2016, s. 16)
- **ECB/2016/7**
[Rozhodnutie Európskej centrálnej banky \(EÚ\) 2016/661](#) z 15. apríla 2016 o celkovej výške ročných poplatkov za dohľad za rok 2016 (Ú. v. EÚ L 114, 28.4.2016, s. 14)
- **ECB/2016/19**
[Rozhodnutie Európskej centrálnej banky \(EÚ\) 2016/1162](#) z 30. júna 2016 o sprístupňovaní dôverných informácií v súvislosti s vyšetrovaním trestných činov (Ú. v. EÚ L 192, 16.7.2016, s. 73)
- **ECB/2016/37**
[Usmernenie Európskej centrálnej banky \(EÚ\) 2016/1993](#) zo 4. novembra 2016, ktorým sa ustanovujú zásady pre koordináciu hodnotenia podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 a monitorovanie schém inštitucionálneho zabezpečenia zahŕňajúcich významné a menej významné inštitúcie (Ú. v. EÚ L 306, 15.11.2016, s. 32)
- **ECB/2016/38**
[Usmernenie Európskej centrálnej banky \(EÚ\) 2016/1994](#) zo 4. novembra 2016,

o postupe akceptácie schém inštitucionálneho zabezpečenia na prudenciálne účely zo strany príslušných vnútroštátnych orgánov podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 (Ú. v. EÚ L 306, 15.11.2016, s. 37)

- **ECB/2016/44**
Odporúčanie Európskej centrálnej banky z 13. decembra 2016 o prístupe k rozdeľovaniu dividend (Ú. v. EÚ C 481, 23.12.2016, s. 1)

7 Európsky bankový sektor v číslach

Od decembra 2016 sa agregované údaje o štruktúre súvah, ziskovosti, solventnosti a kreditnom riziku dohliadaných bánk zverejňujú na [internetovej stránke bankového dohľadu ECB](#). Tieto štatistiky bankového dohľadu sa zverejňujú štvrťročne a zahŕňajú členenie podľa zemepisnej oblasti a klasifikácie bánk.

V nasledujúcom texte sa uvádzajú najdôležitejšie štatistické údaje za sledované obdobie.

Po preskúmaní vzorky významných inštitúcií na najvyššej úrovni konsolidácie možno od začiatku roka 2015 pozorovať trend nárastu ukazovateľa kapitálovej primeranosti (tabuľka 1). Koeficient celkovej kapitálovej primeranosti stúpol v treťom štvrťroku 2016 na 17,2 % oproti 16,1 % spred jedného roka. Podobný nárast sa zaznamenal aj pri koeficientoch kapitálu CET1 a Tier 1.

Tabuľka 1

Celková kapitálová primeranosť a jej zložky v jednotlivých referenčných obdobiach

(v %)

Ukazovateľ	3Q 2015	4Q 2015	1Q 2016	2Q 2016	3Q 2016
Kapitál CET1	12,77 %	13,52 %	13,31 %	13,52 %	13,70 %
Kapitál Tier 1	13,59 %	14,34 %	14,19 %	14,40 %	14,59 %
Celková kapitálová primeranosť	16,06 %	16,85 %	16,65 %	16,96 %	17,19 %

Zdroj: ECB.

Poznámka: Významné inštitúcie na najvyššej úrovni konsolidácie, za ktoré sú dostupné údaje zo spoločného vykazovania kapitálovej primeranosti (COREP) a finančného vykazovania (FINREP). Zoznam bánk za jednotlivé referenčné obdobia sa môže líšiť v dôsledku zmien v zozname významných inštitúcií a vzhľadom na to, že banky začali uplatňovať vykazovanie podľa FINREP. Konkrétne v druhom a treťom štvrťroku 2015 bolo do zoznamu zaradených 102 bánk, v poslednom štvrťroku 2015 ich bolo 117 (v dôsledku nárastu vykazovacích povinností podľa FINREP), v prvom štvrťroku 2016 išlo o 123 bánk a v druhom štvrťroku 124 bánk (z dôvodu zmien v zozname významných inštitúcií a vykazovacích povinností podľa FINREP). Počet subjektov za referenčné obdobia by sa mal v budúcnosti stabilizovať, pričom zmeny môžu vyplývať z úprav zoznamu významných inštitúcií na základe jeho preskúmania bankovým dohľadom ECB, ktoré sa realizuje obvykle raz za rok.

Ukazovateľ NPL sa trvalo znižuje a v treťom štvrťroku 2016 klesol na 6,5 %, oproti 7,3 % v treťom štvrťroku 2015.

Tabuľka 2

Kvalita aktív: NPL a preddavky v jednotlivých referenčných obdobiach

(v %)

Ukazovateľ	3Q 2015	4Q 2015	1Q 2016	2Q 2016	3Q 2016
Pomer NPL	7,31 %	7,03 %	6,85 %	6,61 %	6,49 %

Zdroj: ECB.

Poznámka: Rovnaká vzorka ako v tabuľke 1.

Úvery a preddavky v tabuľkách kvality aktív sa vyjadrujú v hrubej účtovnej hodnote. V súlade s FINREP sa expozície držané na obchodovanie nezohľadňujú, zatiaľ čo pokladničné zostatky v centrálnych bankách a ostatné vklady splatné na požiadanie sa zarátávajú.

Celkové aktíva a pasíva bánk (tabuľky 3a a 3b) odrážajú údaje za vzorku subjektov v konkrétnych časových úsekoch. Vzorka bánk použitá v rôznych referenčných obdobiach sa líši vzhľadom na a) zmeny v zozname významných inštitúcií a b) skutočnosť, že banky, ktoré pripravujú svoje konsolidované účtovné závierky

podľa národných účtovných štandardov (nGAAP), a tie, ktorých výkazy sú len na individuálnom základe, začali predkladať výkazy podľa FINREP.

Tabuľka 3a

Štruktúra aktív v jednotlivých referenčných obdobiach

(v mld. €)

Aktíva	3Q 2015	4Q 2015	1Q 2016	2Q 2016	3Q 2016
Peňažné prostriedky, pokladničné zostatky v centrálnych bankách, ostatné vklady splatné na požiadanie	1 011,60	1 134,46	1 189,56	1 231,65	1 282,37
Úvery a preddavky	12 967,14	13 153,08	13 445,87	13 652,70	13 589,86
Dlhové cenné papiere	3 275,76	3 291,75	3 375,98	3 351,15	3 194,58
Nástroje vlastného imania	459,61	461,48	425,82	410,40	429,42
Deriváty	2 420,54	2 220,54	2 457,12	2 577,69	2 349,47
Investície do dcérskych spoločností, spoločných podnikov a pridružených podnikov	160,53	160,44	162,31	161,45	161,88
Nehmotné aktíva a goodwill	139,36	140,12	139,67	139,37	137,93
Iné aktíva	1 138,15	1 127,82	1 219,55	1 234,89	1 210,33
Celkové aktíva	21 572,69	21 689,69	22 415,88	22 759,31	22 355,83

Zdroj: ECB.

Poznámka: Rovnaká vzorka ako v tabuľke 1.

Tabuľka 3b

Štruktúra záväzkov a vlastného imania v jednotlivých referenčných obdobiach

(v mld. €)

Záväzky a vlastné imanie	3Q 2015	4Q 2015	1Q 2016	2Q 2016	3Q 2016
Vklady	12 650,34	12 787,77	13 032,87	13 227,54	13 120,28
z toho: nefinančné korporácie	2 180,05	2 312,31	2 283,00	2 332,80	2 409,42
z toho: domácnosti	5 223,31	5 377,59	5 391,24	5 490,26	5 489,20
Emitované dlhové cenné papiere	3 743,74	3 930,51	4 005,10	4 008,59	3 969,26
Deriváty	2 455,44	2 268,58	2 515,64	2 634,02	2 415,64
Rezervy ¹⁾	133,93	144,96	146,59	152,15	152,99
Iné záväzky	1 287,15	1 180,39	1 323,76	1 339,23	1 285,13
Vlastné imanie	1 302,08	1 377,49	1 391,92	1 397,77	1 412,53
Celkové záväzky a vlastné imanie	21 572,69	21 689,69	22 415,88	22 759,31	22 355,83

Zdroj: ECB.

Poznámka: Rovnaká vzorka ako v tabuľke 1.

1) V súlade s IAS 37.10 a IAS 1.54(l).

Bazilejský výbor pre bankový dohľad [Basel Committee on Banking Supervision (BCBS)]: orgán ustanovujúci základné globálne štandardy pre reguláciu prudenciálneho dohľadu nad bankami, ktorý predstavuje fórum pre spoluprácu v oblasti bankového dohľadu. Jeho mandát zahŕňa skvalitňovanie regulácie, dohľadu a postupov bánk na celom svete so zámerom posilniť finančnú stabilitu. Členmi BCBS sú organizácie s priamou právomocou v oblasti bankového dohľadu a centrálné banky.

Banková únia [Banking union]: jeden z kľúčových prvkov dokončenia hospodárskej a menovej únie, ktorý pozostáva z integrovaného finančného rámca s jednotným mechanizmom dohľadu, jednotným mechanizmom riešenia krízových situácií bánk a jednotným súborom pravidiel vrátane harmonizovaných systémov ochrany vkladov, na základe ktorých môže vzniknúť spoločný európsky systém ochrany vkladov.

Bazilej III [Basel III]: komplexný súbor reformných opatrení vypracovaný Bazilejským výborom pre bankový dohľad ako odpoveď na finančnú krízu v roku 2008. Bazilej III vychádza zo súboru pravidiel Bazileja II a je zameraný na posilnenie regulácie, dohľadu a riadenia rizika v bankovom sektore. Jeho opatrenia by mali zlepšiť schopnosť bankového sektora absorbovať šoky spôsobené finančným a hospodárskym napätím, skvalitniť riadenie rizika a riadenie bánk a zlepšiť ich transparentnosť a prístupňovanie informácií.

Komplexné hodnotenie [Comprehensive Assessment]: kontrola finančného zdravia úverových inštitúcií, ktorú je ECB povinná vykonať pred prevzatím zodpovednosti za priamy dohľad nad týmito inštitúciami. Komplexné hodnotenie pomáha bankám zaistiť adekvátne kapitálové vybavenie a pripravenosť na možné finančné šoky. Toto hodnotenie zahŕňa kontrolu kvality aktív a záťažové testy.

CRR/CRD IV: nariadenie a smernica o kapitálových požiadavkách: [nariadenie \(EÚ\) č. 575/2013](#) o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti (CRR) a [smernica 2013/36/EÚ](#) o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami (CRD IV). Často sa spoločne označujú ako CRD IV.

Európsky orgán pre bankovníctvo [European Banking Authority (EBA)]: nezávislý orgán EÚ, ktorý bol zriadený 1. januára 2011 ako súčasť Európskeho systému finančného dohľadu s cieľom zabezpečovať účinnú a konzistentnú prudenciálnu reguláciu a dohľad v rámci bankového sektora EÚ. Jeho hlavnou úlohou je prispievať k tvorbe európskeho jednotného súboru pravidiel v oblasti bankovníctva, ktorý má predstavovať jednotný súbor harmonizovaných prudenciálnych pravidiel pre celú EÚ.

Rada pre finančnú stabilitu [Financial Stability Board (FSB)]: medzinárodná inštitúcia, ktorej úlohou je podporovať medzinárodnú finančnú stabilitu

prostredníctvom koordinácie vnútroštátnych finančných orgánov a medzinárodných normotvorných inštitúcií pri budovaní kvalitných štandardov v oblasti regulácie, dohľadu a v iných oblastiach finančného sektora. Rada prostredníctvom posilňovania konzistentnosti pri implementácii týchto štandardov v sektoroch a jurisdikciách pomáha vytvárať rovnaké podmienky pre všetky subjekty.

Posudzovanie odbornosti a vhodnosti [Fit and proper assessment]: orgány dohľadu sú v súlade so smernicou CRD IV povinné hodnotiť odbornosť a vhodnosť kandidátov na funkcie v riadiacich orgánoch bánk. Rozhodnutia o odbornosti a vhodnosti riadiacich pracovníkov 126 najväčších bánk v eurozóne vydáva ECB. Rozhodnutia pre menej významné inštitúcie vydávajú vnútroštátne orgány dohľadu s výnimkou prípadov novej bankovej licencie.

Interný model [Internal model]: akýkoľvek postup merania a riadenia rizík použitý pri výpočte požiadavky na vlastné zdroje, ktorý zaviedla a používa konkrétna úverová inštitúcia. Interný model podlieha predchádzajúcemu súhlasu príslušného orgánu v súlade s treťou časťou nariadenia CRR.

Spoločný dohliadací tím [Joint Supervisory Team (JST)]: tím pracovníkov dohľadu zložený zo zamestnancov ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov, ktorý zodpovedá za dohľad nad významným dohliadaným subjektom alebo významnou dohliadanou skupinou.

Menej významná inštitúcia [Less significant institution (LSI)]: inštitúcia, ktorá podlieha dohľadu príslušného vnútroštátneho orgánu (national competent authority – NCA). Naopak významné inštitúcie (significant institutions – SI) sú také bankové skupiny, ktorých dohľad vykonáva priamo ECB.

Maximálna rozdeliteľná suma [Maximum distributable amount (MDA)]: nedodržanie požiadavky na kombinovaný vankúš (combined buffer requirement – CBR) vedie k povinnému obmedzeniu pri rozdeľovaní (napr. dividend, kupónových platieb z kapitálových nástrojov AT1, mimoriadnych odmien). Banka, ktorá nespĺní CBR, bude mať automaticky zakázané rozdeľovať viac ako maximálnu rozdeliteľnú sumu. MDA predstavuje rozdeliteľný zisk banky vynásobený činiteľom od 0,6 do 0 v závislosti od výšky chýbajúceho kapitálu CET1 v porovnaní s požiadavkou CBR.

Minimálna požiadavka na vlastné zdroje a oprávnené záväzky [Minimum requirement for own funds and eligible liabilities (MREL)]: požiadavka týkajúca sa všetkých úverových inštitúcií v EÚ, ktorej cieľom je zaručiť schopnosť úverových inštitúcií absorbovať straty v prípade zlyhania. Požiadavka MREL sa ustanovuje v [smernici o ozdravení a riešení krízových situácií bánk](#) [Banking Recovery and Resolution Directive] (BRRD) Európskej komisie. Má rovnaký cieľ ako požiadavka TLAC. Špecifické kapitálové požiadavky stanovené v rámci MREL sa však počítajú odlišne, na základe kritérií stanovených EBA.

Príslušný vnútroštátny orgán [National competent authority (NCA)]: verejnoprávna inštitúcia alebo orgán oficiálne ustanovený vnútroštátnym právom, ktorý je na základe vnútroštátneho práva oprávnený vykonávať dohľad nad inštitúciami ako súčasť systému dohľadu v príslušnom členskom štáte.

Postup implicitného súhlasu [Non-objection procedure]: štandardný rozhodovací proces stanovený v nariadení o SSM pre činnosť dohľadu ECB. Rada pre dohľad prijíma návrhy rozhodnutí, ktoré sa predkladajú na schválenie Rade guvernérov. Rozhodnutia sa považujú za prijaté, pokiaľ voči nim Rada guvernérov v rámci stanovenej časovej lehoty (maximálne desať pracovných dní) nevznesie námietky.

Problematika nesplácaných úverov [Non-performing loans (NPLs)]: v odseku 145 prílohy V vykonávacieho technického predpisu EBA o vykazovaní na účely dohľadu sa ustanovuje, že NPL sú také úvery, v prípade ktorých platí aspoň jedno z týchto kritérií: a) významné expozície sú po splatnosti viac ako 90 dní; b) schopnosť dlžníka splácať úverové záväzky v plnom rozsahu bez realizácie kolaterálu sa hodnotí ako nepravdepodobná, bez ohľadu na výšku sumy po dátume splatnosti alebo počet dní po dátume splatnosti.

Možnosti a právomoci (národné voľby a oprávnenia) [Options and national discretions (ONDS)]: možnosti sú ustanovenia v právnych predpisoch EÚ, v prípade ktorých si príslušné orgány alebo členské štáty môžu vybrať z viacerých alternatív spôsobov, akým splnia dané ustanovenie. Právomoci sú ustanovenia európskeho bankového práva, v prípade ktorých si príslušné orgány alebo členské štáty môžu vybrať, či dané ustanovenie uplatnia, alebo nie.

Celkové kapitálové požiadavky [Overall capital requirements (OCR)]: súčet celkového ukazovateľa kapitálovej primeranosti podľa SREP (súčet požiadaviek na vlastné zdroje podľa článku 92 nariadenia CRR a dodatočných požiadaviek na vlastné zdroje), požiadaviek na kapitálový vankúš a makroprudenciálnych požiadaviek.

Passporting [Passporting procedures]: postupy týkajúce sa slobody zriadenia a slobody poskytovania služieb v iných členských štátoch ktoroukoľvek úverovou inštitúciou, ktorá má povolenie a ktorá je pod dohľadom príslušných orgánov iného členského štátu, za predpokladu, že na takúto činnosť má povolenie (ako stanovujú články 33 až 46 smernice CRD IV).

Odporúčania druhého piliera [Pillar 2 guidance (P2G)]: nástroj dohľadu, ktorým sa ustanovujú právne nezáväzná kapitálová očakávaná prevyšujúca úroveň celkových kapitálových požiadaviek (OCR). Sú doplnkom k požiadavkám 2. piliera (Pillar 2 requirements – P2R). Odporúčania P2G nie sú relevantné z hľadiska maximálnej rozdeliteľnej sumy, preto ich nesplnenie nie je dôvodom na prijatie automatických opatrení dohľadu.

Kvalifikovaná účasť [Qualifying holding]: podiel v úverovej inštitúcii, ktorý predstavuje aspoň 10 % základného imania alebo hlasovacích práv, alebo ktorý umožňuje vykonávať významný vplyv na riadenie tejto úverovej inštitúcie.

Významná inštitúcia [Significant institution (SI)]: kritériá, na základe ktorých sa určuje, či sú banky významné, a teda podliehajúce priamemu dohľadu ECB, sú stanovené v nariadení o SSM a v nariadení o rámci SSM. Aby banka mohla byť kvalifikovaná ako významná, musí spĺňať aspoň jedno z daných kritérií. Bez ohľadu

na splnenie kritérií však SSM môže kedykoľvek rozhodnúť o klasifikovaní inštitúcie ako významnej, aby sa zaistilo konzistentné uplatňovanie vysokých štandardov dohľadu.

Jednotný mechanizmus dohľadu [Single Supervisory Mechanism (SSM)]:

mechanizmus zložený z ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov zúčastnených členských štátov, ktorý bol zriadený na účely výkonu úloh dohľadu zverených ECB. Za účinné a konzistentné fungovanie tohto mechanizmu, ktorý je súčasťou bankovej únie, zodpovedá ECB.

Nariadenie o rámci SSM [SSM Framework Regulation]: regulačný rámec, ktorý stanovuje praktické postupy týkajúce sa spolupráce medzi ECB a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v rámci jednotného mechanizmu dohľadu, ako sa uvádza v nariadení o SSM.

Nariadenie o SSM [SSM Regulation]: právny predpis, ktorým sa zriaďuje jednotný mechanizmus dohľadu nad úverovými inštitúciami v eurozóne, s možnosťou zapojenia ďalších členských štátov EÚ, ako jeden zo základných prvkov bankovej únie v Európe. Nariadenie poveruje ECB osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami.

Príručka dohľadu [Supervisory Manual]: príručka, ktorá obsahuje podrobné informácie o všeobecných zásadách, procesoch a postupoch, ako aj metodike dohľadu nad významnými a menej významnými inštitúciami, s prihliadnutím na zásady fungovania SSM. Opisuje postupy spolupráce v rámci SSM a s orgánmi mimo SSM. Táto príručka je interným dokumentom pracovníkov SSM; kratšia [príručka bankového dohľadu](#), ktorá vysvetľuje spôsob fungovania SSM a podrobne opisuje postupy dohľadu SSM, bola zverejnená v septembri 2014.

Proces preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu [Supervisory Review and Evaluation Process (SREP)]: proces, ktorým sa riadi hodnotenie významných a menej významných úverových inštitúcií na účely dohľadu a ktorý určuje, či je (popri minimálnych právnych požiadavkách) potrebné uplatniť prípadné dodatočné požiadavky, pokiaľ ide o vlastné zdroje, poskytovanie informácií alebo likviditu, alebo či sú potrebné ďalšie opatrenia dohľadu.

© Európska centrálna banka, 2017

Poštová adresa 60640 Frankfurt am Main, Germany
Telefón +49 69 1344 0
Internet www.bankingsupervision.europa.eu

Všetky práva vyhradené. Šírenie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené, ak je uvedený zdroj.

ISSN	2443-5961 (html)	DOI	10.2866/65247 (html)
ISSN	2443-5961 (pdf)	DOI	10.2866/716234 (pdf)
ISBN	978-92-899-2935-6 (html)	Katalógové číslo EÚ	QB-BU-17-001-SK-Q (html)
ISBN	978-92-899-2954-7 (pdf)	Katalógové číslo EÚ	QB-BU-17-001-SK-N (pdf)